

LEPPÄVIRTA

Yrittämisen virtaa

ICE
CAVE

VESILEPPÄ
LEPPÄVIRTA

Blues

Maakunnallinen
Yrittäjäjuhla
2016

Seikkailupuisto
Leppis

Leppävirran kunta
Puh. (017) 570 911
PL 4, 79101 Leppävirta
www.leppavirta.fi

TASEKIRJA TILINPÄÄTÖS 2016

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.5.2017

Sisällysluettelo

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus	1
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	3
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	14
1.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	17
1.1.6 Kunnan henkilöstö	17
1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	18
1.1.8 Ympäristötekijät	18
1.2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	20
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	22
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	22
1.3.2 Toiminnan rahoitus	26
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	28
1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT	30
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	31
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	31
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	31
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	32
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	32
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	32
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	32
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	38
1.7.1 Asiaa koskeva sääntely	38
1.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely	38
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	41
2.1 SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY	41
2.2 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	42
2.3 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	45
2.4 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	46
2.4.1 Kuntastrategian hankkeiden aikataulutus	46
2.4.2 Kuntastrategian painopistealueet vuonna 2016	46
2.4.3 Koko suunnitelmakauden 2014 – 2017 aikana ajankohtaiset hankkeet	47
2.4.4 Kuntastrategian painopistealueet 2016 ja toteuma 31.12.2016	47
KÄYTTÖTALOUSOSAN ESITTÄMISKAAVIO: TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET JA SITOVUUSTASOT	49
HALLINNONALAKOHTAISET TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET	51
TOIMIELIN: 10 KUNNANHALLITUS	51
Tulosalue: 101 Yleishallinto talous ja toimistopalvelut	54
Tulosalue: 110 Elinkeinotoimi	58
Tulosalue: 141 Ravintopalvelut	63
TOIMIELIN: 13 KUNNANHALLITUKSEN YLEISJAOSTO	66
Tulosalue: 131 Henkilöstöhallinto ja – palvelut	66
TOIMIELIN: 15 TARKASTUSLAUTAKUNTA	70
Tulosalue: 150 Tilintarkastus	70
TOIMIELIN: 16 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	71
Tulosalue: 160 Vaalit	71
TOIMIELIN: 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA	72
Tulosalue: 211 Johtamisen tukipalvelut	74
Tulosalue: 221 Sosiaalihuollon palvelut	75
Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö	76
Vastuualue: 2203 Varhaiskasvatus	79
Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut	81
Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut	84

TOIMIELIN: 20 PERUSTURVALAUTAKUNTA	87
<i>Tulosalue: 241 Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut</i>	87
<i>Vastuualue: 2402 Terveyspalvelut</i>	87
<i>Vastuualue: 2601 Sairaanhoitopalvelut</i>	90
TOIMIELIN: 30 KOULULAUTAKUNTA	92
<i>Tulosalue: 311 Koulutoimi</i>	92
TOIMIELIN: 40 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	97
<i>Tulosalue: 471 sivistystoimi</i>	97
<i>Vastuualue: 4711 Sivistystoimen hallinto</i>	97
<i>Vastuualue: 4713 Kulttuuritoimi</i>	100
<i>Vastuualue: 4750 Kirjastotoimi</i>	102
<i>Vastuualue: 4772 Soisalo-opisto</i>	103
<i>Vastuualue: 4803 Nuorisotoimi</i>	105
<i>Vastuualue: 4853 Liikuntatoimi</i>	108
<i>Vastuualue: 4901 Yhdistys- ja kylätoiminta</i>	109
TOIMIELIN: 50 TEKNINEN LAUTAKUNTA	110
<i>Tulosalue: 511 Tekninen toimi</i>	112
<i>Vastuualue: 5100 Hallinto, 5115 ostopalvelut</i>	112
<i>Vastuualue: 5201 Maankäyttö- ja mittauspalvelut</i>	116
<i>Vastuualue: 5301 Kunnallistekniset palvelut</i>	119
<i>Vastuualue: 5401 Tilapalvelut</i>	122
<i>Tulosalue: 900 Vesi- ja viemärilaitos</i>	127
<i>Tulosalue: 590 Rakennusvalvonta</i>	130
TOIMIELIN: 65 KESKI-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	132
<i>Tulosalue: 650 Ympäristötoimi</i>	132
2.4.1 <i>Tuloslaskelmaosan toteutuminen</i>	137
2.4.2 <i>Investointien toteutuminen vuonna 2016</i>	141
2.4.3 <i>Rahoitusosan toteutuminen</i>	148
2.4.4 <i>Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta (1000 €)</i>	149
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	153
3.1 TILINPÄÄTÖSLASKELMIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET JA OHJEET	153
3.2 TULOSLASKELMA	153
3.3 RAHOITUSLASKELMA	154
3.4 TASE	155
3.5 KONSERNILASKELMAT	157
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	163
4.1 KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	163
4.2 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	164
4.3 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	166
4.4 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	169
4.4.1 <i>Taseen vastaavia koskevat liitetiedot</i>	169
4.4.2 <i>Taseen vastattavia koskevat liitetiedot</i>	171
4.5 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	173
4.6 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT	175
5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	179
5.1. LASKENNALLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	179
KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA	182
KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	183
KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETYN VESIHUOLTOLAITOKSEN TASELASKELMA	184
6. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	187
7. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	191

1. Toimintakertomus

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Sote-uudistus säilyi kuntasektorin kuumimpana puheenaiheena myös vuonna 2016. Uudistuksen sisällön ja suunnan linjaavan lakipaketin pääosa oli kuntien lausuttavana loppusyksystä. Kokonaisuuteen liittyi ja liittyi vielä merkittävä määrä yksityiskohtia, joihin emme ole lakikokouksesta selkeätä vastausta saaneet. Muun muassa valinnanvapaus, yksityinen palvelutuotanto, rahoituksen yksityiskohdat, yhtiöittämisvelvollisuus ja kuntien sote-kiinteistöjen omistukseen ja vuokraukseen liittyvät yksityiskohdat ovat monelta osin vielä tätäkin kirjoitusta kirjoittaessani avoinna tai epäselviä. Kesään mennessä moneen asiaan on luvattu selkoa.

Pohjois-Savossa sekä maakuntauudistuksen esivalmistelu että sote-uudistuksen valmistelu ovat edenneet. Virkamiesvalmistelun hengestä on kuulunut myönteistä palautetta. Merkittäviä poliittisia linjauksia ei ole käytännön syistä tehty.

Palveluihin liittyvät linjaukset kuuluvat vuoden 2019 alusta aloittavalle uudelle maakunnalle ja maakunnan luottamustehtäviin valituille luottamushenkilöille. Näihin tehtäviin hakeutuvilla on odotettavissa mielenkiintoinen ja haasteellinen työsarka. Maakuntaan osoitettavan rahoituksen taso laskee nykyiseen verrattuna ja kustannusten nousulle asetetaan lakiin kirjattu perälauta. Palveluiden tasapuolisuuden, laadun ja jopa saatavuuden odotetaan parantuvan. Tätä kansalaiset odottavat. Tähän tarpeeseen poliittiset päättäjät perinteiseen tyyliin lupaavat myös vastata.

Leppävirran kunnan mennyt toimintavuosi oli sekä toiminnallisesti että taloudellisesti onnistunut. Valtuuston asettamat strategiset tavoitteet kyettiin pääosin saavuttamaan. Myös taloudellisesti onnistuimme erinomaisesti. Vertailukelpoisen tuloksen osalta tilinpäätös on noin 2 miljoonaa euroa budjetoitua parempi. Olemme onnistuneet valtuustokauden alussa asetetuissa talouden tasapainotustavoitteissa. Henkilöstökulut alenivat jo viidettä vuotta peräkkäin alittaen budjetoidun 360 000 eurolla. Osin alitus selittyy työmarkkinaosapuolten solmimalla kilpailukysymyksellä.

Kunnan talouden hallinnan vaikeus konkretisoituu vuoden 2016 tilinpäätöksessä varsin havainnollisesti kahteen talousarviotekijään. Nämä tekijät ovat ostopalvelujen kasvu ja verotulokehityksen heikkous. Palveluostot kasvoivat lähes 1,5 miljoonaa euroa. Kasvua on 4 prosenttia edellisen vuoteen verrattuna. Vastaavasti verotulojen kasvu oli ainoastaan 88 000 euroa. Epäsuhta syvenee edelleen kuluvan vuoden talousarviossa. Verotulot ja valtionosuudet heikkenevät yhteensä 1,6 miljoonalla eurolla.

Kuluneen vuoden aikana vältyttiin suunniteltujen talousarviolainojen nostolta. Selittävänä tekijänä on kohtuullisen hyvä kassatilanne ja suunniteltujen suurten investointien aloituksen siirtyminen vuoden 2017 puolelle. Kunnan lainamäärä aleni 676 euroon/ asukas. Omavaraisuusasteemme on lähes 80 %.

Olemme kuntastrategian linjausten mukaisesti selvittäneet kunnan palveluita käyttäneiden asiakastyytyväisyyttä. Vuonna 2015 tehdyssä selvityksessä 70 prosenttia asiakaistamme piti palveluitamme joko erittäin hyvinä tai hyvinä. Noin 10 prosenttia suhtautui palvelukokemukseen neutraalisti. Tulokset ovat olleet ennakoitua huomattavasti paremmat.

Viime vuonna kokemuksia selvitettiin osana Meijän Leppävirta – hanketta. Leppävirran Imago- ja palvelututkimuksen kysymysten ”Miten näet Leppävirran kunnan ja sen palvelut” numeerinen keskiarvo oli 3.8. Kysymysten maksimipistemäärä oli 5. Eryteisesti vastaajat arvostivat kunnan panostusta liikuntaan ja harrastuksiin, turvallisuutta, hyviä harrastusmahdollisuuksia ja kunnan viihtyisyyttä asuinpaikkana. Kaikkien edellä mainittujen arviokohteiden vastausten keskiarvo ylitti numeron 4.

Molempia asiakastytyväisyystutkimuksia voidaan pitää luotettavina ja objektiivisina. Tuloksiin voi aidosti suhtautua tyytyväisyydellä. Olemme onnistuneet vastaamaan hyvin asiakkaidemme palveluodotuksiin.

Hyvästä palautteesta on syytä kiittää kaikkia kunnan työntekijöitä. Kuntapalvelut tuotetaan kunnan viranhaltijoiden ja työntekijöiden toimesta. On hyvä muistaa, että jokainen asiakaskokemus on ainutlaatuinen ja että jokainen työntekijä luo omalla työllään ja tavallaan toimia omalta osaltaan kuntakuvaamme. Me Leppävirran kunnan työntekijät olemme se "Leppävirran kunta" jota asiakkaamme joko arvostavat tai arvostelevat.

Esitän lämpimät kiitokseni koko kunnan henkilökunnalle menneestä vuodesta. Olette tehneet jälleen hyvää työtä yhden Pohjois-Savon parhaimman kunnan palveluiden tuottamiseksi.

Lämmin kiitos myös työnsä päättävälle valtuustolle ja kunnan muille luottamushenkilöille. Eri-tyiskiitos teille kokeneille valtuustotyön päättävälle kunnalliselämän konkareille, jotka ette enää ole asettuneet valtuustoehdokkaiksi. Mukananne poistuu mittava määrä kokemusta yhteisten asioiden hoidosta ja yhteiskunnan kehittämisestä. Olette antaneet oman arvokkaan panoksenne monissa eri tehtävissä vuosikymmenten aikana.

Menneestä vuodesta kiittäen,

Matti Raatikainen
Kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien jäsenet ja varajäsenet 2016

KUNNANVALTUUSTO

Hahtala Mia, hoitotyön lehtori	SDP	Nousiainen Tiina, farmaseutti	KESK
Harald, Markus, lehtori	KESK	Nykänen Pekka, varatuomari	KOK
Havukainen Heikki H., opiskelija	KESK	Ollikainen Seija, lähihoitaja	PS
Havukainen Heikki S., yrittäjä	KESK	Pelkonen Juha, ensihoitaja	KESK
Heinonen Seppo, eläkeläinen	SDP	Pelkonen Risto, maanviljelijä	KESK
Hynninen Erkki, lähihoitaja	SDP	Pesonen Markku, eläkeläinen	PS
Hynninen Lasse, yrittäjä	SDP	Pienimäki Veli-Pekka, teknisen työn lehtori	KOK (sit.)
Itkonen Pekka, eläkeläinen	PS	Pitkänen Veikko, työnjohtaja	SDP
Kanniainen Aino, sairaanhoitaja, psykoterapeutti	KESK	Rajakannas Katrina, perushoitaja	LV-LIIKE
Karvinen Arto, työnjohtaja	SDP	Roponen Lauri, eläkeläinen	KESK
Kilpeläinen Juha, maanviljelijä	KESK	Ropponen Heikki, rakennusinsinööri	KESK
Kinnunen Sirpa, yrittäjä	KOK	Räisänen Riitta, eläkeläinen	KD
Konttinen Timo, maatalousyrittäjä	KESK	Räisänen Tuomo, maatalousyrittäjä	KESK
Korhonen Kaisa, opettaja	VAS	Sikanen Reijo, varastomies	VAS
Korhonen Pirjo, myyntisihteeri	KESK	Tirkkonen Lauri, kunnallisneuvos	KESK
Kröger Markku, maanviljelijä	KESK	Uljanoff Raimo, tarkastaja	KESK
Laatikainen Mervi, fysioterapeutti	KD	Voutilainen Harri, yrittäjä	KOK
Luostarinen Tuomo, eläkeläinen	SDP		

KUNNANHALLITUS

Puheenjohtaja: Mia Hahtala, Timola (Marja-Leena Markkanen, Sorsakoski)

varapuheenjohtaja: Aino Kanniainen, Timola (Sanna Halonen, Kirkonkylä)

2. varapuheenjohtaja: Sirpa Kinnunen, Kirkonkylä (Leena Kaulamo, Kirkonkylä)

Heikki H. Havukainen, Näädänmaa (Juha Kilpeläinen, Saahkarlahti)

Heikki S. Havukainen, Riihiranta (Lauri Roponen, Kotalahti)

Seppo Heinonen, Kirkonkylä (Allan Hahtala, Konnuslahti)

Tiina Nousiainen, Konnuslahti (Kirsti Hyvärinen, Paukarlahti)

Markku Pesonen, Sorsakoski (Pekka Itkonen, Kirkonkylä)

Veikko Pitkänen, Kirkonkylä (Arto Karvinen, Kirkonkylä)

Esittelijä: kunnanjohtaja Matti Raatikainen

Pöytäkirjanpitäjä: kunnansihteeri Anssi Nykänen

KUNNANHALLITUKSEN YLEISJAOSTO

Puheenjohtaja: Veikko Pitkänen, Kirkonkylä (Juha Kilpeläinen, Saahkarlahti)

Varapuheenjohtaja: Heikki S. Havukainen, Riihiranta (Tiina Nousiainen, Konnuslahti)

Sirpa Kinnunen, Kirkonkylä (Leena Kaulamo, Kirkonkylä)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: henkilöstöpäällikkö Jesse Malinen

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Riitta Räisänen, Kirkonkylä (Sari Aimasmäki, Kirkonkylä)

Varapuheenjohtaja: Pirjo Korhonen, Konnuslahti (Heikki Kilpeläinen, Saahkarlahti)

Silja Miettinen, Kirkonkylä (Mervi Laatikainen, Kirkonkylä)

Raimo Pitkänen, Kirkonkylä, (Erkki Paasisalo, Paukarlahti)

Tuomo Räisänen, Soinilansalmi (Raimo Ollikainen, Mustinmäki)

Heikki Ropponen, Kirkonkylä (Antero Vehviläinen, Kotalahti)

Reijo Sikanen, Kirkonkylä (Hannu Suhonen, Oravikoski)

Pöytäkirjanpitäjä: Kaisa Lappalainen JHTT, HTM vastuunalainen tilintarkastaja 20.5.2015–8.3.2016, Pentti Tanskanen JHT, HT, vastuunalainen tilintarkastaja 8.3.2016 alkaen.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Raimo Pitkänen, Kirkkonkylä

Varapuheenjohtaja: Matti Voutilainen, Kirkkonkylä

Jäsenet:

Janne Kansanen, Sorsakoski

Marja-Liisa Konttinen, Paukarlahti

Rauni Lamberg, Kirkkonkylä

Varajäsenet:

1. Erkki Lehtimaa

2. Kyllikki Toivanen

3. Pirkko Tiitinen

4. Tuomo Räisänen

5. Juuso Vitikainen

6. Seija Ollikainen

7. Eija Nissinen

8. Markku Kröger

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Leena Kaulamo, Kirkkonkylä (Laura Kansanen, Kirkkonkylä)

Varapuheenjohtaja: Markus Harald, Kirkkonkylä (Esko Koponen, Näädänmaa)

Riina Andersin, Timola (Ulla Hakala, Kirkkonkylä)

Kirsi Kosunen, Timola (Jaana Nissinen, Sorsakoski)

Mirja Kupiainen, Niinimäki (Lauri Roponen, Kotalahti)

Mervi Laatikainen, Kirkkonkylä (Eija Nissinen, Kotalahti)

Tuomo Luostarinen, Kirkkonkylä (Jouko Niskanen, Kirkkonkylä)

Juha Pelkonen, Konnuslahti (Hannu Kinnunen, Sorsakoski)

Jani Thure, Kirkkonkylä (Vesa Nyysönen, Riihiranta)

Kunnanhallituksen edustaja: Tiina Nousiainen (Heikki S. Havukainen)

Esittelijä: perusturvajohtaja Paula Tiihonen

Pöytäkirjanpitäjä: varhaiskasvatusjohtaja Sonja Merta

KOULULAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Arto Karvinen, Kirkkonkylä (Erkki Hynninen, Kirkkonkylä)

Varapuheenjohtaja: Teri Hiltunen, Kirkkonkylä (Lauri Roponen, Kotalahti)

Kirsti Hyvärinen, Paukarlahti (Eeva-Liisa Pöllänen, Näädänmaa)

Pekka Leskinen, Timola (Juuso Vitikainen)

Jarkko Rissanen, (Ilpo Forsström, Kirkkonkylä)

Sanna Nissinen, Kurjala (Leena Kauhanen, Kirkkonkylä)

Seija Ollikainen, Mustinmäki (Rauni Lamberg, Kirkkonkylä)

Henna Pitkänen, Kirkkonkylä (Jenni Vehkaperä, Oravikoski)

Heidi Pöntinen, Kirkkonkylä (Auli Kolari, Timola)

Kunnanhallituksen edustaja: Aino Kanninen (Sirpa Kinnunen)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: koulutoimenjohtaja Taisto Kainulainen

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Raimo Uljanoff, Timola (Juha Hyvärinen, Kirkonkylä)

Varapuheenjohtaja: Markku Vuori, Oravikoski (Kari Tossavainen, Kirkonkylä)

Sanna Halonen, Kirkonkylä (Katariina Torvinen, Konnuslahti)

Anita Hyttinen, Kirkonkylä (Esa Jänntti, Kirkonkylä)

Laura Kansanen, Kirkonkylä (Tarja Heiskanen, Näädänmaa)

Auli Kolari, Timola (Erja-Kaisa Ovaskainen, Kirkonkylä)

Keijo Leskinen, Kirkonkylä (Johanna Tirkkonen, Kirkonkylä)

Marjo-Nina Mustonen, Kirkonkylä (Risto Pelkonen, Puponmäki)

Reima Rouvinen, Timola (Raili Miettinen, Oravikoski)

Kunnanhallituksen edustaja: Markku Pesonen (Sirpa Kinnunen)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: sivistysjohtaja Ann-Mari Karvinen

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Puheenjohtaja: Pekka Itkonen, Kirkonkylä (Kari Holopainen, Sorsakoski)

Varapuheenjohtaja: Risto Pelkonen, Puponmäki (Kare Karvonen, Kirkonkylä)

Lasse Hynninen, Sorsakoski (Raimo Pitkänen, Kirkonkylä)

Juha Kilpeläinen, Saahkarlahti (Anna Torvinen, Kirkonkylä)

Helena Koivistoinen, Kotalahti (Hanna-Mari Roponen, Kotalahti)

Marja-Leena Markkanen, Sorsakoski (Päivi Huttunen, Sorsakoski)

Veli-Pekka Pienimäki, Kirkonkylä (Harri Voutilainen, Kirkonkylä)

Katrina Rajakannas, Kirkonkylä (Jorma Rajakannas, Kirkonkylä)

Anne Tuomainen, Kirkonkylä (Laura Kansanen, Kirkonkylä)

Kunnanhallituksen edustaja: Seppo Heinonen (Lauri Roponen)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: tekninen johtaja Virve Wright

TIEJAOSTO

Puheenjohtaja: Anne Tuomainen, Kirkonkylä (Laura Kansanen, Kirkonkylä)

Varapuheenjohtaja: Timo Konttinen, Konnuslahti (Terho Ryyänen, Kirkonkylä)

Vesa Nyyssönen, Riihiranta (Kari Holopainen, Sorsakoski)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: metsätalousinsinööri Heikki Soinen

RAKENNUSVALVONTAJAOSTO

Puheenjohtaja: Marja-Leena Markkanen, Sorsakoski (Päivi Huttunen, Sorsakoski)

Varapuheenjohtaja: Pertti Heiskanen, Näädänmaa (Juha Kilpeläinen, Saahkarlahti)

Aki Kaulamo, Kirkonkylä (Sauli Vuorinen, Paukarlahti)

Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä: rakennustarkastaja Jouko Koponen

KESKI-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Heinäveden kunta

Ilpo Laitinen (Kirsi Nykänen)

Osmo Puustinen (Anna Vauhkonen)

Joroisten kunta

Matti Pirkkalainen (Väinö Kuutti)

Petra Puurula (Outi Honkapuro)

Leppävirran kunta

Markku Kröger (Timo Konttinen)

Marja-Leena Markkanen (Päivi Huttunen)

Pieksämäen kaupunki

Matti Kauhanen (Leena Suhonen)

Pauli Rytönen (Anne-Mari Tarvonen)

Eilaterttu Vallisto (Pekka Seppä)

Varkauden kaupunki

puheenjohtaja Osmo Rantula, (Nina Konu)

Seija Kotilainen (Martti Eronen)

Elina Kuvaja (Veijo Juuti)

Kunnanhallituksen edustaja: Heikki S. Havukainen (Heikki H. Havukainen)

Esittelijä: ympäristöpäällikkö Eila Kainulainen

Pöytäkirjanpitäjä: terveysvalvonnan johtaja, ELL Merja Voutilainen

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys (Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito):

Suomen bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 1,4 prosenttia vuonna 2016 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Kansantalouden tuotantoa kuvaava bruttokansantuote oli viime vuonna 214 miljardia euroa. Kansantalouden tuloja kuvaava kansantulo kasvoi reaalisesti 2 prosenttia. EU-alueen BKT kasvoi 1,9 % vuonna 2016. BKT:n kasvun ennakoidaan jäävän vuosina 2017 ja 2018 alle 1 %:n.

Kansantalouden kysyntä kasvoi viime vuonna 1,7 prosenttia. Kysyntää kasvattivat erityisesti investoinnit sekä kotitalouksien kulutusmenot. Investoinnit olivat 5,2 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi 2 prosenttia, julkinen kulutus lisääntyi 0,5 prosenttia. Viennin volyymi kasvoi 0,5 prosenttia ja tuonnin volyymi 2,5 prosenttia.

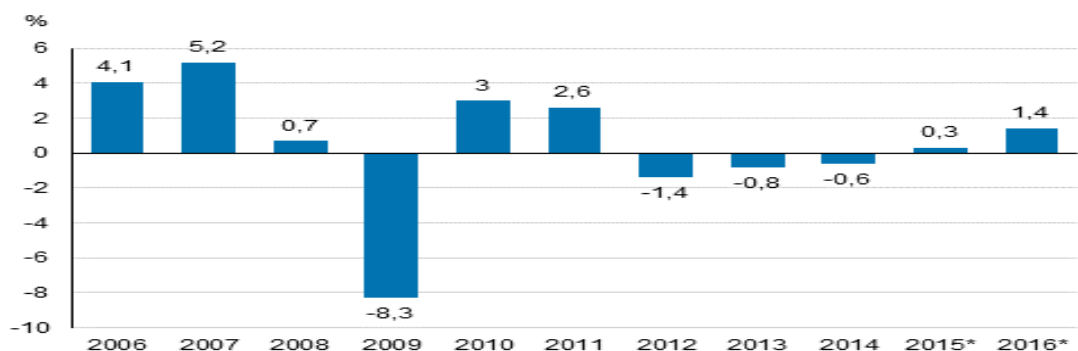
Kotitalouksien oikaistu reaalitulo kasvoi 0,7 prosenttia. Siihen luetaan mukaan myös hyvinvointipalvelut eli julkisyhteisöjen ja järjestöjen kotitalouksien hyväksi tuottamat yksilölliset palvelut kuten koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut. Palkkatulot kasvoivat nimellisesti 1,6 prosenttia. Sosiaalietuudet kasvoivat 2,1 prosenttia muun muassa eläkeläisten lukumäärän kasvun takia.

Kotitalouksien maksamat välittömät verot ja pakolliset maksut kasvoivat 1,8 prosenttia. Kulutusmenot kasvoivat nimellisesti 2,7 prosenttia. Investoinnit, lähinnä asuntoihin, lisääntyivät peräti 12,2 prosenttia.

Teollisuuden tuotanto kasvoi 1,0 %. Rakentamisen volyymi kasvoi 6,9 prosenttia. Talonrakentaminen lisääntyi voimakkaasti, myös maa- ja vesirakentaminen kasvoi selvästi. Alkutuotanto kasvoi 0,6 prosenttia.

Palveluala kasvoi 0,9 %. Yksityiset palvelut kasvoivat 1,8 %. Julkiset palvelut puolestaan vähenivät 1,4 %. Merkittävä kasvua oli liike-elämän palveluissa, jotka kasvoivat 7,6 prosenttia. Myös majoitus- ja ravitsemistoiminta sekä kaupan toimialat kasvoivat selvästi, ja etenkin auto-kauppa kävi vilkkaasti. Arvonlisäys pieneni julkisessa hallinnossa, koulutuksessa sekä terveys- ja sosiaalipalveluissa 1,9 prosenttia.

Työllisyystilanne parani vuoden kuluessa. Työttömyysaste parani edellisvuoden 9,4 %:sta 8,8 %:iin.

Lähde: Tilastokeskus 16.3.2017 BKT:n volyymin vuosimuutos Suomessa

Yhdysvaltalainen luottoluokitusyhtiö Fitch:n Suomen pitkäaikaisten valtionlainojen luottoluokitus putosi parhaasta mahdollisesta AAA-luokituksesta AA+:aan perjantaina 11.3.2016. Standard ja Poor`'s pudotti luottoluokitusta jo 2014 syksyllä AA+:aan. Moody`'s pudotti luottoluokituksen AA1:een kesäkuun alussa 2016.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli kahdeksatta vuotta peräkkäin alijäämäinen, 4,1 miljardia euroa. Edellisenä vuonna alijäämä oli 5,7 miljardia euroa. Alijäämä oli 1,9 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tämä alittaa EU:ssa päätetyn 3 prosentin viitearvon ja vakaus- ja kasvusopimuksen velvoite siltä osin täyttyy.

Julkisyhteisöjen velka on 63,6 % BKT:sta. EU:n sopimusvelvoite ei tältä osin täyty. Julkisen velan tulisi olla alle 60 % BKT:sta. Valtionvelan osuus BKT:sta on 47,7 %. VM:n mukaan pitkän aikavälin kestävyysvaje eli julkisen talouden tulojen ja menojen epätasapaino suhteessa BKT:hen on 3 %, 7 mrd euroa. Tämä johtuu heikosta lähtötilanteesta ja ikääntymisen aiheuttamista menopaineista.

Lähde: Julkisyhteisöjen ylijäämä / alijäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen, prosenttia

Julkisyhteisöjen velka, mrd euroa												
Sektori	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/Q4
Julkisyhteisöt yht.	65,8	65,9	63,4	63,3	75,5	88,2	95,5	107,7	114,8	123,7	133,4	136,1
Valtionhallinto	62,3	61	58,4	57,7	68,1	80	88	96	101,2	107,4	113,4	115,8
Paikallishallinto	8,4	9,2	9,7	10,2	11,6	12	12,7	14,3	16,2	17,7	18,8	19,6
Sosiaaliturvarahastot	0	0	0	0	0	0	0	1,9	1,9	2,2	3,1	2,3

Lähde: Lähde: Julkisyhteisöjen velka neljännesvuosittain, Tilastokeskus

Vuoden 2016 kuluttajahintojen keskimääräinen vuosimuutos eli inflaatio oli 1 %:n kasvussa kansallisella indeksillä mitattuna. Edellisvuonna inflaatio oli – merkinen, vuosimuutos -0,2 %. Edellisen kerran inflaation vuosikeskiarvo oli ollut negatiivinen vuonna 1955.

Tilastokeskuksen laskema kuluttajahintojen vuosimuutos oli helmikuussa 1,2 prosenttia. Tammikuussa inflaatio oli 0,8 prosenttia. Inflaation nousuun vaikutti muun muassa polttonesteiden, savukkeiden, ajoneuvoveron ja sähkön kuluttajahintojen kallistuminen vuoden takaiseen verrattuna. Hintojen nousu on Euroaluetta hitaampaa. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin ennakkotietojen mukaan euroalueen inflaatio oli tammikuussa 1,8 % ja helmikuussa 2,0 prosenttia. Euroalueen inflaatio oli yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä mitattuna vuonna 2016 1,1 %.

Vuoden 2016 keskimääräinen ansiotason nousu edelliseen vuoteen verrattuna oli ensimmäisten ennakkotietojen mukaan 1,2 prosenttia josta sopimuskorotukset muodostivat 0,6 prosenttiyksikköä. Nimellisansioiden kasvu jää lähivuosina maltilliseksi. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan ansiotasoindeksi nousee 0,8 prosenttia vuonna 2017 ja 1,2 prosenttia vuonna 2018.

Valtiovarainministeriön arvio julkistalouden näkymistä tuleville vuosille:

Julkinen velka suhteessa BKT:hen kääntyy lievästi laskuun vuosikymmenen lopussa.

- Lisävelkaa otetaan yhä vuoden 2021 jälkeen ja velkasuhde kääntyy uudelleen kasvuun 2020-luvulla.
- Työllisyysaste vuonna 2019 on jäämässä kaksi prosenttiyksikköä tavoiteltua 72 prosenttia alhaisemmaksi.
- Kokonaisveroaste on laskemassa kuluvalla vaalikaudella selvästi kilpailukykysovimuksen ja siihen liittyvien veronalennusten vuoksi.

Kevääseen 2015 verrattuna talouden iso kuva on pysynyt siinä määrin ennallaan, että hallitusohjelman 10 mrd. euron toimenpidekokonaisuuden mittaluokasta tai toimeenpanosta ei ole syytä tinkiä.

- Välittömät sopeutustoimet vahvistavat julkista taloutta suunnitellusti 4 mrd. eurolla.
- Työllisyys- ja kasvutoimien vaikutus julkiseen talouteen vuoteen 2021 mennessä on jäämässä selvästi tavoitellusta 2 mrd. eurosta, joten lisätoimet työllisyysasteen nostamiseksi ovat tarpeen.
- Sote-uudistuksella tavoitellun 3 mrd. euron säästötavoitteen saavuttamiseen liittyy monia riskejä, jotka tulisi huomioida jatkovalmistelussa.
- Julkisen talouden tehtävien ja veloitteiden karsimisella tavoitellun 1 mrd. euron säästön saavuttamiseksi tarvitaan vielä huomattava määrä uusia päätöksiä, jotka tuottavat varmuudella säästöjä

Kts. tarkemmin: Suomen julkisen talouden näkymät ja haasteet, valtiovarainministeriö 2017

Kuntien talouden kehitys, Tilastokeskuksen tilinpäätösarvio 2016

Tilastokeskuksen neljännesvuositilaston mukaan vuonna 2016 Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi 3,4 %, 0,5 mrd euroa, 16 miljardiin euroon. Kasvu hidastui edellisvuodesta jolloin se oli 5,6 %. Kuntayhtymien lainakanta oli vuoden 2016 päättyessä yhteensä 3,1 miljardia euroa, joka oli 3,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin vastaavana ajankohdana.

Kuntasektorin menot kasvoivat maltillisesti koko maassa, keskimäärin 1,3 prosenttiyksikköä. Vuoden 2016 tilikauden tulos parani ennakoarvion mukaan lähes puoli miljardia euroa. Tilikauden tulos oli kuitenkin negatiivinen 111 kunnassa, yhteensä 0,2 miljardia euroa. Kaikkiaan kuntia on Manner-Suomessa tällä hetkellä 295.

Tilastokeskuksen kunnilta keräämien tilinpäätösennusteiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 0,66 miljardia euroa. Kasvua oli edellisvuodesta 331,5 %

Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu toimintakate heikkeni 0,4 miljardia euroa eli 1,4 prosenttia edellisestä vuodesta.

Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu vuosikate vahvistui vuoden 2016 tilinpäätösarvioiden mukaan 26,8 prosenttia edellisestä vuodesta ja oli yhteensä 2,4 miljardia euroa. Vuonna 2016 kaikkiaan 18 kuntaa arvioi vuosikatteen jäävän negatiiviseksi, kun sitä edellisenä vuonna vuosikate oli toteutumatietojen mukaan negatiivinen 13 kunnalla. Vuonna 2016 vuosikate oli Manner-Suomessa asukasta kohden 440 euroa.

Kuntien verorahoitus, joka koostuu verotuloista ja valtionosuuksista, kasvoi 3,0 prosenttia edellisvuodesta ja oli yhteensä 30,7 miljardia euroa. Verotulojen osuus verorahoituksen kasvusta oli 0,3 miljardia euroa ja valtionosuuksien osuus 0,6 miljardia euroa. Manner-Suomen kunnat saivat verotuloja asukasta kohden 4 025 euroa ja valtionosuuksia 1 608 euroa.

Korkotaso on ennätyskellisen matala. EKP:n ohjauskorko laski historiallisen alas syyskuussa 2014 0,05 %:iin. 10.3.2016 ohjauskorko laski tasan nolnaan ja on pysynyt siinä.

Keskeiset valtion kuntiin kohdistamat toimenpiteet ja niiden vaikutukset kunnan toimintaan:

Hallitusohjelman viisi strategista tavoitetta ovat työllisyyden ja kilpailukyvyyn vahvistaminen, osaamisen ja koulutuksen uudistaminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, biotalouden ja puhtaisten ratkaisujen vauhdittaminen sekä toimintatapojen uudistaminen digitalisaation hyödyntämisen, kokeilujen ja normien purkamisen kautta. Strategisia tavoitteita edistetään hallitusohjelmassa linjatuilla kärkihankkeilla ja reformiuudistuksilla kuten sote-uudistus, kuntien tehtävien karsinta ja aluehallinnon uudistus.

Vuosina 2016–2018 panostetaan kärkihankkeisiin 1 mrd. euroa ja liikenneverkon korjausvelan pienentämiseen 0,6 mrd. euroa.

Kärkihankkeisiin kohdistettu rahoitus:

- työllisyys ja kilpailukyky 170 milj. euroa
- osaaminen ja koulutus 300 milj. euroa
- terveys ja hyvinvointi 130 milj. euroa
- biotalous ja puhtaat ratkaisut 300 milj. euroa
- digitalisaatio ja toimintatavat 100 milj. euroa.

Valtion talousarvioesitys vuodelle 2017. Poimintoja alla olevassa linkissä:

<http://vnk.fi/documents/10616/3127780/Liite+1+Poimintoja+vuoden+2017+talousarvioesityks+esta.pdf/d4b40fad-fcfa-4d04-ae12-e05a075e576c>

Uuteen julkisen talouden ohjausmalliin siirryttiin nykyisen 2015 alkaneen vaalikauden alussa. Ohjausmallissa keskeinen finanssipoliittinen asiakirja on julkisen talouden suunnitelma. Kuntatalouden osalta sitä täydentää ensimmäisen kerran koko hallituskauden kattava vuosille 2016–2019 laadittu kuntatalousohjelma, joka laaditaan valtion ja kuntien neuvottelumenettelyssä.

Hallitus on syksyn 2015 julkisen talouden suunnitelmassa asettanut julkisen talouden suunnitelmaa koskevan asetuksen mukaisesti myös kuntataloudelle tasapainotavoitteen. Tavoitteen mukaan kuntatalouden alijäämä saa olla korkeintaan ½ prosenttia suhteessa kokonaistuotantoon vuonna 2019.

Rahoitusasematavoitteen saavuttamisen tukemiseksi hallitus on asettanut kuntatalouden sitovan euromääräisen menorajoitteen, jolla rajoitetaan valtion toimenpiteistä kuntatalouden toimintamenoihin aiheutuvaa painetta. Hallitus on päättänyt, että sen toimenpiteiden nettovaikutus on vuonna 2019 vähintään 540 milj. euroa kuntatalouden toimintamenoja alentava verrattuna hallitusohjelman pohjana olleeseen niin sanottuun tekniseen julkisen talouden suunnitelmaan. Menorajoitteen toteutumista seurataan vuosittain.

Kunnilla on suuri vastuu kuntatalouden tasapainottamisessa mm. rakenteellisia uudistuksia toteuttamalla, tuottavuutta nostamalla sekä investointeja priorisoimalla. Sopeutuskeinojen valinnassa on hyvä ottaa huomioon myös hallitusohjelman tavoitteet työn verotuksen keventämiseen ja kokonaisveroasteen tasoon. Kunnat ovat avainasemassa toteuttamassa tehtävien ja veloitteiden vähentämistä sekä asiakasmaksujen korottamista koskevia toimenpiteitä.

Valtion toimenpiteiden vaikutus on nettomääräisesti noin 40 milj. euroa kuntataloutta vahvistava vuonna 2017

–Hallitusohjelma sisältää useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on vähentää kuntien menoja. Näitä ovat muun muassa varhaiskasvatusta koskevat muutokset, erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen ja omais- ja perhehoidon kehittäminen.

–Kunnat voivat kuitenkin omilla päätöksillään vaikuttaa merkittävästi siihen, miten näiden toimien vaikutukset realisoituvat.

–Kuntatalouteen vaikuttavat v. 2017 merkittävästi myös muut tekijät kuin valtion päätökset. Näitä ovat mm. eläkeuudistus, joka alentaa kuntatyönantajan eläkemaksua, sekä kilpailukyky-sopimus, joka alentaa kuntien työvoimakustannuksia.

Lisätietoja: <http://vm.fi/kuntatalousohjelma>

Osana valtiontalouden sopeutustoimia peruspalvelujen valtionosuutta vähennetään asteittain vuoteen 2019 mennessä. Vuonna 2016 vähennys oli 115 milj. euroa verrattuna vuoden 2015 tasoon. Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti oli 25,61 % vuonna 2016. Alkuperäistä prosenttia 25,47 korotettiin 0,14 % -yks. omais- ja perhehoidon kehittämiseen suunnatulla rahoitusosuudella. Kunnan omarahoitusosuus laskennallisista kustannuksista oli vuonna 2016 3 642,28 euroa ja vuonna 2017 se on 3 627,38 euroa/asukas.

Tehdyt leikkaukset pienentävät valtionosuutta vuoden 2019 tasolla 2,2 mrd. euroa eli noin 20 %.

Kuntalain taloussääntöjä on uudistettu seuraavasti osana kuntalain kokonaisuudistusta (Kuntalain 110 §):

- Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan.
- Alijäämän kattamisvelvollisuus ja kriisikuntamenettely ulotetaan myös kuntayhtymiin.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely (Kuntalain 118 §)

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräjassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Sote- ja maakuntauudistus

Hallitus julkisti 21.12.2016 lakiluonnoksen siitä, miten asiakas voi valita palveluja valinnanvapauden piirissä olevista sosiaali- ja terveystalouksista. Lakiluonnos on lausunnolla 28.3.2017 saakka.

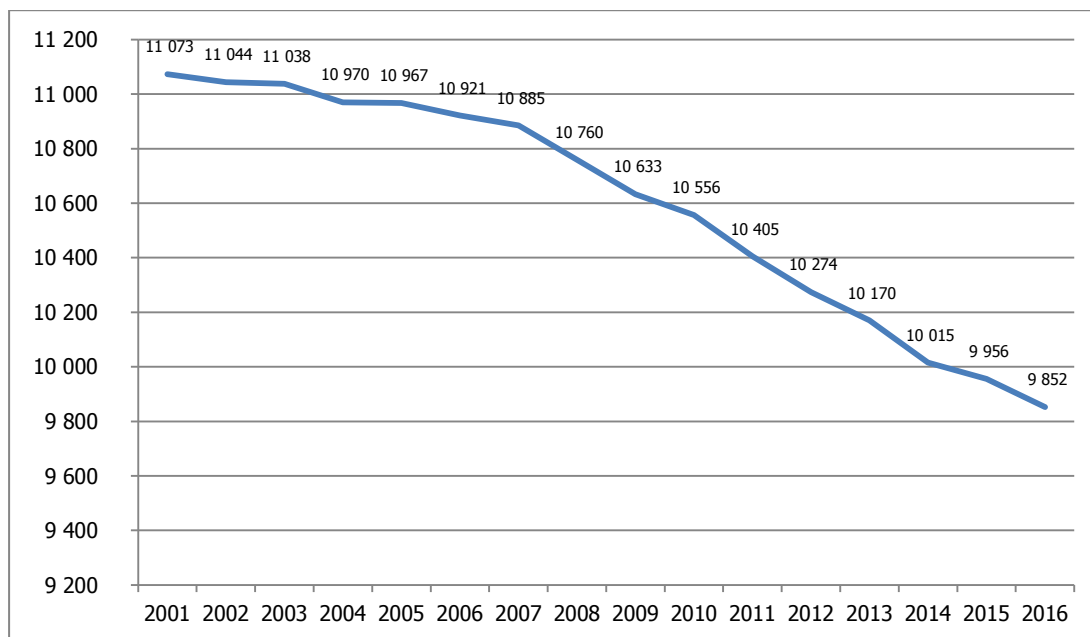
Hallitus antoi sote- ja maakuntauudistusta koskevan esityksen eduskunnalle 2.3.2017. Hallituksen esitys sisältää uudistusten tärkeimmät lait, jotka ovat maakuntalaki, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki, voimaannpanolaki ja maakuntien rahoituslaki. Tarkoitus on, että sote-järjestämislaki, maakuntalaki ja voimaannpanolaki tulisivat voimaan 1.7.2017. Tällöin voi käynnistyä ns. väliaikaishallinto, joka valmistelee tulevaa toimintaa. Ensimmäiset maakuntavaltuuston vaalit pidetään hallituksen linjauksen mukaisesti tammikuussa 2018 presidentinvaalin ensimmäisen kierroksen yhteydessä. Maakuntavaltuuston toimikausi alkaa 1.3.2018. Uudet maakunnat aloittavat toimintansa 1.1.2019. Lisätietoja: <http://alueuudistus.fi/>

Oman alueen taloudellinen kehitys (elinkeinotoimen katsaus):

Kunnan asukasmäärä on laskenut viime vuodesta -101 henkilöllä, 9 852:een. Muuttoliike oli alkuvuodesta lopputulemaltaan vähäistä, mutta poismuutto kiihtyi loppuvuotta kohden ja lopputulokset oli -46 henkilöä. Vuoden 2016 väestön vähenemisen suurin osatekijä on kuolleisuuden ja syntyvyyden epäsuhta: vuoden aikana kuoli 111 henkilöä ja syntyi vain 55 henkilöä. Syntyvyys oli Leppävirran historian alhaisin sitten nälkävuosien. Asukasmäärän kehitys vuodesta 2000 alkaen on kuvattu alla olevassa kuvassa (vaihta kuvaaja).

Työttömyysaste on laskenut vuoden aikana noin kaksi prosenttiyksikköä ollen 13 % loppuvuodesta 2016. Käytännössä työttömien vähentyminen oli noin sata henkilöä.

Leppävirralla oli vuoden lopussa 214 pitkäaikaistyötöntä, kaikkiaan työttömänä oli 554 henkeä. Vaikka työllisyys on muuten kohentunut, pitkäaikaistyöttömien määrä on lähes ennallaan.

Kuva: Väestön määrän kehitys vuosina 2001 - 2016

Työttömyysaste 31.12.2016: Koko maa 13,2 % (lasku -0,2 % - yks) Leppävirta 13,1 % (lasku -1,0 % - yks)

2010-luvun alkupuoli on ollut Suomessa taloudellisesti haastavaa aikaa. Vuoden 2009 taantumien jälkeen talouskasvu on ollut heikkoa ja samaan aikaan väestön ikääntymisestä johtuva eläköityminen vähentää työvoimaresursseja. Suomen ja Pohjois-Savon työttömyysaste kääntyi alkuvuoden 2016 aikana selvään laskuun ja Leppävirralla työttömyys on laskenut Suomen yleistä tasoa nopeammin. Huolestuttavaa Leppävirralla on erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden korkeat luvut.

Varkauden seutukunnan taloutta leimaa talouden vientivetoisuus ja tuotannon kehittyminen erityisesti metalliteollisuudessa, energiateknologiassa ja uudistuvassa puunjalostuksessa. Alue-talouden suhdannevaihtelut ovat rajumpia kuin Pohjois-Savossa keskimäärin. Alueen liikevaihto pysyi alkuvuoden tilastojen valossa melkein edellisenvuoden kaltaisena, mutta vienti laski yli 10 prosenttia. Leppävirralla metalliteollisuuden tilauskannat olivat vuoden aikana erittäin hyvällä tasolla, mutta kysyntä hiipui jonkun verran vuotta 2017 kohden.

Leppävirran Riikinnevalle sijoittuvan Riikinvoiman ekovoimalaitoksen investointipäätös tehtiin syyskuussa 2014 ja alueen rakennustyöt aloitettiin lokakuussa. Riikinvoima Oy:n voimalaitoksen rakentaminen kesti vuoden 2016 loppuun saakka ja koepolttoja suoritettiin viimeisen puolen vuoden aikana. Voimalaitokseen rekrytoitiin vuoden 2016 aikana iso osa pysyvistä työvoimasta. Riikinvoima tarjoaa noin 25 uutta, pysyvää työpaikkaa.

Ukrainan kriisin kärjistyminen ja siihen liittyvä EU:n pakotepolitiikka sekä ruplan kurssin heikkeneminen ovat vaikuttaneet myös Leppävirran elinkeinoelämään. Erityisesti kaupan ala ja matkailuelinkeinot ovat kärsineet venäläisten matkailijoiden rajusta vähenemisestä 2014–2016. Loppuvuodesta 2016 venäläisten matkailussa alkoi näkyä elpymisen merkkejä. Kokonaisuudessaan vuosi oli matkailulle edellistä parempi.

Leppävirtalaisten yritysten kehityshalukkuus oli edellisen vuoden tapaan korkealla ja alueelle haettiin jälleen merkittävä määrä investointi- ja kehittämistukia niin Ely-keskukselta kuin Teke-siltä.

Leppävirralla perustettiin 2016 yhteensä 28 uutta yritystä. Perustettujen yritysten lukumäärä oli sama kuin edellisenä vuotena. Lakkautettuja yrityksiä oli Leppävirralla peräti 62 vuonna 2016. Lakkautettujen yritysten määrä oli historiallisen korkea.

Alueen asuntotuotanto:

Vuosina 2002 - 2004 ok-taloja valmistui 105, keskim. 35/vuosi.

Vuosina 2014 - 2016 valmistui yhteensä 33, keskim. 11 /vuosi.

Rakentaminen on vähentynyt noin kolmannekseen.

Asuntotuotanto kokonaisuudessaan:

Vuosina 2002 - 2004 valmistui yhteensä 179 asuntoa, keskim. 60/vuosi

Vuosina 2014 - 2016 valmistui yhteensä 33 asuntoa, keskim. 11 /vuosi. Kerros- ja rivitalohankkeita käynnistyi 2016 yksi, Pappilanpuiston senioritalo.

Rakennusluvut OK-talot											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Taajamat	8	10	7	6	6	2	4	1	2	3	
Haja-asutus	23	14	11	11	9	13	6	12	14	11	
Yhteensä	31	24	18	17	15	15	10	13	16	14	
Valmistuneet OK-talot											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Taajamat	15	18	6	5	9	7	3	2	1	1	
Haja-asutus	32	23	15	11	14	13	8	10	9	10	
Yhteensä	47	41	21	16	23	20	11	12	10	11	
Rakennusluvut kaikki											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Lupia kpl	315	265	267	245	235	226	244	211	186	191	
Kerros-m ²	18260	22342	14841	11610	10048	15935	13595	19663	6565	16694	
Tilavuus m ³	69700	116786	60941	45507	35484	79070	66478	200297	24105	63857	
Valmistuneet asunnot											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Omakotitalot	47	41	21	16	23	20	11	12	10	11	
Rivitaloasunnot	6	11	0	0	11	0	0	0	0	0	
Kerrostaloasunnot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Uusia as. vanh.rakennuksiin	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	55	54	21	16	34	20	11	12	10	11	
Valm. vapaa-ajan asunnot											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Kpl	29	24	22	33	33	30	14	24	14	19	

Asuntorakentamisen määrä vuonna 2016 edellisten 3- 5 vuoden tasolla, omakotitaloja valmistui 11, rakennuslupia myönnettiin 14 uudelle talolle.

Kerros- ja rivitalorakentaminen painottuu edelleen niiden korjaamiseen, uusia hankkeita ei käynnistynyt.

Vanhusväestölle tarkoitettujen asuntojen rakentaminen, Leppävirran Pappilanpuisto, aloitettiin heinäkuussa 2016. Hankkeessa valmistuu syksyksi 2017 yhteensä 53 tehostettuun palveluasumiseen ja senioriasumiseen soveltuvaa asuntoa.

Loma-asuntojen korjaus- ja kunnostustoiminta jatkuu kohtalaisen vilkkaana. Uusia vapaa-ajan asuntoja valmistui 19.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tuloveroprosentti vuosina 2013 - 2017 on Leppävirralla 20 %. Myös kiinteistövero- %:t pysyivät ennallaan. Kunnan tuloveroa kertyi 28,523 milj. euroa eli 0,042 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Yhteisöveron tuottoa kertyi 2,317 milj. euroa, 0,025 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Kiinteistöverotuotot kasvoivat n. 0,071 milj. euroa. Kokonaisuutena verotulot kasvoivat edellisvuodesta 0,088 milj. euroa.

Valtionosuusuudistus 2015 alusta muutti peruspalvelujen valtionosuuden laskentaperusteita. Sairastavuuden painoarvo kasvaa ikärakenteeseen verrattuna ja rahoituksen painopistettä on siirretty peruspalvelujen rahoituksesta verotulotasaukseen. Valtionosuutta kunnalle maksettiin 0,889 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2015, yhteensä 25,992 milj. euroa. Opetus ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet maksuosuus on pienentynyt vuoden 2013 2.0 milj. euron tasosta 1,4 milj. vuonna 2015 ja edelleen 1,3 milj. euroon vuonna 2016.

Energiayhtiön osingot puolittuivat. Osinkotuottoja kertyi n. 0,252 milj. euroa, n. 0,236 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. On odotettavissa että verkostoinvestointien vuoksi energiayhtiö maksaa totuttua pienempiä osinkoja lähivuosina.

Kunnan palvelutuotannossa ei vuonna 2016 tapahtunut merkittäviä muutoksia. Talousarvioon 2017 sisältyy ateria- ja siivouspalvelujen yhdistäminen vuoden 2017 alusta. Perustoimeentulotuen maksatus siirtyi Kelalle 1.1.2017. Kunnan etuuskäsittelijä siirtyi Kelalle loppuvuodesta 2016.

Valtuusto päätti kokouksessa 19.12. erota Soisalo Opistosta ja kilpailuttaa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen ja laajan perusopetuksen uudelleen 2018 alusta.

Tilinpäätöksessä 2016 tehtiin lisäpoistoja palvelukäytöstä poistuneiden rakennusten osalta ja maa- ja vesirakenteiden osalta yhteensä 0,799 milj. euroa.

Virrankodin palvelukeskuksen rakentaminen alkoi helmikuun lopussa 2017. Ara-rahoituksen piiriin hyväksyttiin n. 6,9 milj. kustannuksista (alv 0). Myös kehitysvammaisten päivätoiminta siirtyy Paasonkalliolta Virrankotiin.

Alakoulun sijoituspaikka ratkaistiin valtuuston päätöksen jälkeen tehtyjen kuntalaisaloitteiden vaatimuksesta uudelleen. Kuntalaisaloitteissa vedottiin koulun sijoittamiseksi Alapihaan nykyiseen ympäristöön. Kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti Alapihan koulun uudistaminen toteutetaan uudisrakennusinvestointina nopealla aikataululla. Suunnittelu on tehty ja sijaintipaikaksi ratkaistu Vokkola. Tavoiteaikataulu rakentamisen aloittamiseen on kesällä 2017.

Ajalla 12/2014 – 3/2017 on käynnissä Vokkolan alueen kehittämishanke jonka kustannusarvio on 0,339 milj. euroa. Kunnan omarahoitusosuus on 10 %. Hankkeessa toteutettiin mm. matkailun Master Plan.

Kysterin palvelujen ostoihin maksetuista ennakoista saatiin palautus 40 000 euroa. Menot kasvoivat 2,4 % edellisvuodesta.

Sairaanhoidtopalvelujen kustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta 2,8 % (n. 386 000 €). Talousarvioon tehtiin määrärahalisäys valtuustossa joulukuussa koska vielä lokakuussa kasvunuste oli 5 %. Talousarvio alittui lopulta n. 778 000 €. P-S SHP: ltä ostot (sis. ensihoidon) alittivat budjetin 763 000 €. SHP:n kulut kasvoivat edellisvuodesta 2,7 %.

KYS	Kertymä		Muutos kunta 16/15 (%)	Talous- suunn. yli/ali (%)	Muutos jäsen- kunnat 16/15 (%)	Oma toiminta 2016
	2015	2016				
Hoitojaksot	1 670	1 614	-3,4	-1,9	-6,6	1 579
Hoitopäivät	6 308	6 970	10,5	10,4	-4,6	5 562
PKI-käynnit	14 276	14 472	1,4	-3,2	7,8	14 156

Sairaanhoitopiirillä on ennen vuotta 2013 syntyneitä kattamatonta alijäämää vuoden 2016 tilinpäätöksessä 10.291.476,21 €. Kuntalain edellyttämänä sairaanhoitopiiriin on katettava edellisinä vuosina kertynyt 10,3 M€:n alijäämä vuoteen 2020 mennessä eli käytännössä vuoteen 2019 mennessä, jolloin soite-uudistus astuu voimaan. Sitä varten sairaanhoitopiiri kerää ensi vuonna kunnilta perussopimuksen 24 §:n mukaisen 3,0 M€ ja vielä seuraavana vuonna 3,3 M€:n ylimääräisen maksun.

Varkauden aluesairaalan käyttö oli 1,7 milj. euroa. Kasvua oli 10,1 %, 0,157 milj. euroa.

Perusturvan omassa toiminnassa sosiaali- ja perhetyön menot olivat 4,263 milj. euroa. Ne kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 10,3 %. Lastensuojelumenoissa oli 6,3 % kasvu, 0,068 milj. euroa. Päihdepalvelujen menot lähes tuplaantuivat. Kasvu oli 83,7 %, 0,036 milj. euroa. Vammaispalveluissa kulukasvu oli 15,1 %, 0,194 milj. euroa. Ensimmäinen pakolaisperhe saapui Leppävirralle marraskuussa. Kotouttamisen resurssi on yhteinen Varkauden kaupungin kanssa. Muissa sosiaalipalveluissa oli 0,070 milj. euron kasvu.

Varhaiskasvatuksessa menot olivat 4,075 milj. Ne pienivät aavistuksen edellisvuodesta, -0,3 %. Vajaakuntoisten palveluihin käytettiin edellisvuoden tasoinen euromäärä 3,6 milj. euroa. Kasvu oli 0,6 %. Hoivapalveluihin käytettiin 6,816 milj. euroa ja kasvu edellisvuoteen oli 2,2 %, n. 0,150 milj. euroa.

Sosiaalihuollon palveluihin myönnettiin lisämääräraha 0,630 milj. euroa. Talousarviosta jäi käyttämättä 0,3 milj. euroa kulukasvun tasaannuttua loppuvuodesta. Kokonaisuutena oman toiminnan kulut olivat 19,034 milj. euroa ja kasvoivat 3,3 %, 0,613 milj. euroa. Tulot toteutuivat edellisvuoden tasossa ja olivat 2,951 milj. euroa.

Koulutoimen budjetoidut menot alittuivat 0,380 milj. euroa. Koulutoimen menot olivat 9,572 milj. euroa ja pienivät edellisvuoteen -1,1 %. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulut olivat 1,503 milj. euroa. Ne olivat edellisvuotta -1,2 % pienemmät. Lautakunta pysyi budjetissa. Soisalon opistoon varattu määräraha ylittyi 10,3 %, 0,020 milj. euroa. Kirjasto- ja nuorisotoimen kulubudjetti alittui yhteensä 0,064 milj. euroa. Liikunnan menot kasvoivat 5,8 %, 0,019 milj. euroa. Kuluihin sisältyi valtuuston päättämä määrärahalisäys 27 000 kylätoiminnan tukeen ja kylätoiminnan ostopalveluihin Virkestysuimalalta, mm. latujen kunnostukseen.

Hallinto-, talous-, henkilöstö- ja ravintopalveluissa menot kasvoivat 0,340 milj. euroa. Ostoihin Areena Oy ltä myönsi valtuusto lisämäärärahan 240 000 syyskuussa. Henkilöstöpalveluissa työmarkkinatuen kuntaosuus pieneni n. 0,050 milj. euroa. Soisalon työterveys lopetti palvelutuottamisen muille kuin Varkauden kaupungille. Työterveyshuolto kilpailutettiin loppuvuodesta ja 1.1.2017 alkaen palvelut tuottaa Työterveys Verso Oy.

Keski-Savon ympäristötoimen menot alittivat talousarvion 0,080 milj. euroa. Jäsenkuntaosuutta palautetaan jäsenkunnille noin 0,094 milj. euroa. Leppävirralle remontoitiin uudet eläinlääkäriin vastaanottotilat. Remonttikustannukset olivat n. 0,215 milj. euroa. Uusissa tiloissa toiminta alkoi helmikuussa 2016.

Teknisen toimen menot olivat 6,815 milj. euroa ja kasvoivat 2,8 %, 0,187 milj. euroa. Kasvua oli maankäyttö- ja mittaustehtävissä 11 %, kunnallistekniikassa 12,3 % ja tilapalveluissa 7,6 % ja viemärlaitoksessa 7,6 %.

1.2.2016alkaen jäteveden kulutustaksoa nostettiin 13 %. Vuodelle 2017 jäteveden kulutustaksoa korotetaan teknisen lautakunnan päätöksellä edelleen 18 %.

Kuntamme taloudelle aiheuttavat haasteita verorahoituksen heikko kasvukehitys, välttämättömät investoinnit peruspalveluihin, netto 35 milj. vuoden 2019 loppuun mennessä, väestömäärän väheneminen ja työttömyys. Lähinnä sosiaalipalveluiden kysyntä kasvaa ja palvelukustannukset kasvavat ikääntymisen seurauksena. Hoivapalveluihin tarvitaan lisäpaikkoja joka nostaa 2016 tasosta vuosikustannuksia 1,5 milj. euroa. Koulu- ja päivähoitosektoreilla kysyntä on nykyisellään laskeva syntyvyyden vähentyessä.

Sote-maakuntauudistus toteutuessaan leikkaa kunnan kuluista karkeasti 60 %. Verorahoitus putoaa kolmannekseen. Organisaation sopeutuminen muutoksen vaikutuksiin on käynnistetty vaikka muutosten vaikutukset ovat vielä epäselviä lainsäädännön ollessa vielä keskeneräistä. Yksityiskohtaiset kuntavaikutuslaskelmat saataneen alkukesästä.

Kunnanvaltuustossa 26.9. myönnettiin lisämääräraha palveluostoihin Leppävirran Areena Oy:ltä 0,240 milj. euroa.

Kunnanvaltuustossa 19.12.2016 käsitelty lisätalousarvio piti sisällään seuraavat tarkistukset: Valtuusto päättää tehdä vuoden 2016 talousarvioon seuraavat muutokset:

1. Perusturvalautakunnalle myönnettiin määrärahalisäys seuraavasti:

Johtamisen tukipalvelut	50 000 euroa
Sosiaalihuollon palvelut	580 000 euroa
Terveysten- ja sairaanhoitopalvelut	470 000 euroa

2. Tekniselle lautakunnalle myönnettiin määrärahalisäys seuraavasti:

Tilapalvelut	139.000 euroa
Kunnallistekniset palvelut	103.000 euroa
Vesilaitos	190.000 euroa

3. Henkilöstöpalveluihin tehtiin määrärahalisäys

Henkilöstön virkistykseen	15 000 euroa (palkkio hlöstölle 2015 tuloksesta)
Työterveyshuollon ostopalvelut	30 500 euroa
Kunnan oma työllistäminen lisäys	47 000 euroa
Työmarkkinatuen kuntaosuuden lisäys	38 000 euroa

4. Verotuloarviota korotettiin seuraavasti

Kunnan tulovero	28 440 000 euroa
Kiinteistövero	2 330 000 euroa
Yhteisövero	2 265 000 euroa

5. Valtionosuusarviota korotettiin 26 065 000 euroon

6. Rahoitustuottoja vähennettiin 50 000 euroa

7. Suunnitelman mukaisia poistoja vähennettiin 100 000 euroa

8. Keski-Savon ympäristölautakunta anoo kunnanhallitukselta 65 000 euron määrärahalisäys eläinlääkintähuoltoon vuodelle 2016. Kunnanvaltuustoon nähden lautakunnan talousarvio ei ylittynyt. Kunnanhallitus hyväksyi ylityksen lautakunnan sisällä.

Tilikauden tulos on + 9 482 euroa. Edellisvuosien tuloksesta on taseessa yhteensä 2,300 milj. euron investointivaraus joka kohdistettiin 2015 tilinpäätöksessä Alakoulun rakentamishankkeelle. Se siirretään uusien asuinalueiden vaatiman infran katujen, teiden ja vesihuollon rakentamiseen. Poistoeron muutuskirjauksen jälkeen ylijäämäksi kirjataan + 92 889 euroa.

1.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan tilinpäätös 2016 oli ennakoitua huomattavasti parempi. Budjetti vuodelle 2017 on kuitenkin 2 milj. euroa negatiivinen. Lisäksi talousarviovuoden ja seuraavien vuosien investoinnit ovat kolminkertaiset arvioituun kantokykyyn verrattuna. Sote- ja maakuntauudistus vaikuttaa kunnan rahoitukseen ja kaikkeen toimintaan niin merkittävästi että uudistuksen hallittu läpivienti edellyttää suunnittelun käynnistämistä välittömästi. Uudistuksen vaikutusten arviointia vaikeuttaa edelleen lainsäädännön viivästyminen ja kuntavaikutusten sääntelyn ja taloudellisten vaikutusten arvioinnin keskeneräisyys.

Talousarvioon 2017 sisältyi talouden tasapainottamistyön käynnistäminen. Tavoite on leikata ostoja 1 % vuosittain, yhteensä 1-1,5 milj. euroa vuoteen 2019 mennessä.

1.1.2014 alkaen on toiminut täyttölupatyöryhmä, johon kuuluu kunnanjohtaja ja henkilöstösihteerit sekä kunnanhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Työryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kahden viikon välein, ennen kunnanhallituksen kokousta ja käsittelee virkojen ja toimien täyttöön liittyvät sekä sijaistamiseen liittyvät asiat.

Ei palvelutuotannossa käytettävistä rakennuksista myytiin vuonna 2016 Näädänmaan entinen koulu. Oravikosken kuntotalo myytiin alkuvuodesta 2017. Mustinsalon entinen koulu myytiin myös keväällä 2017.

Edellisessä tasapainottamisohjelmassa 2013–2015 linjattiin että peruskorjaus- ja uudishankkeisiin investoidaan vuosittain enintään 4 milj. euroa. Kehittämishankkeita, joilla katsotaan olevan selkeä vaikutus käyttötalouteen vaikuttavina säästöinä tulevina vuosina tai asuin- ja toimintaympäristön kehittämiseksi olennainen vaikutus, voidaan lisätä investointiohjelmaan tarvittaessa (esim. sähköisten palveluiden kehittämiseen liittyvät hankkeet ja kaavahankkeet). Sisäilmaongelmien vuoksi vuosien 2016–2018 investointiohjelma on merkittävästi isompi kuin linjaus. Rakennusteknisesti investoinnit ovat kuitenkin välttämättömiä.

Bruttoinvestointimenot vuodesta 2009 eteenpäin ovat olleet keskimäärin 5,1 milj. euroa vuosittain. Nettoinvestoinnit ovat samalla ajanjaksolla 4,15 milj. euroa / v.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Investoinnit netto	877	7 713	3 867	5 134	6 234	4 191	2 312	2 875
Menot	5 122	7 885	4 193	5 442	7 423	5 355	2 513	2 916
Tulot	-4 245	-172	-326	-308	-1 189	-1 164	-201	-41

1.1.6 Kunnan henkilöstö

Leppävirran kunnan henkilöstön kokonaismäärä 31.12.2016 oli 487 (2015: 496), josta vakinaisia 391 (2015: 398) ja määräaikaisia 96 (2015: 98).

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella oli käyttötalouden osalta 15,829 milj. euroa, henkilöstökorvauksilla vähennettynä. Investointikohteille palkkoja ja palkkioita sosiaaliluineen kirjautui 0,114 milj. euroa.

Sairauspoissaolot yhteensä	2016	2015	2014	2013	2012
(ilm. kalenteripäivinä 2016 eteenpäin, aiemmin työpäivinä)	9 330	7 200	7 238	6 869	7 097

Leppävirran kunnassa poissaoloja on n. 20 kalenteripv/henkilötyövuosi. Poissaolojen määrä on kuntien keskimääräistä, 16–17 pv/htv, jonkin verran korkeampi.

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstökertomus. Työilmapiirikyselyt on laadittu vuonna 2011, 2014 ja 2016.

1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittämiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluita ja lain-säädännön muutoksia.

Henkilöstön eläköitymisen yhteydessä on tiedon siirto työn jatkajalle pystyttävä turvaamaan. On pyritty järjestämään rekrytoinnit siten että uusi henkilö ehtii olla yhtä aikaa eläköityvän kanssa työssä.

Tietotekniikkahankinnoissa olisi pystyttävä nykyistä huomattavasti enemmän alueelliseen yhteistyöhön. Sähköisiä palvelukanavia tulee ottaa käyttöön aktiivisesti. Kunta on mukana maakunnallisessa asianhallintaprojektissa jonka tarkoitus on tukea asianhallinnan saattamista yhteiselle sähköiselle alustalle.

Kansallisen palveluarkkitehtuurin palvelutietovarannon käyttöönottoa valmistelevat työt Leppävirran kunnassa on aloitettu. Palvelutietovarannon käyttöönoton tavoitteena on yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa Leppävirran kunnan palvelukuvauksia ja palvelukuvaukset ovat valtakunnallisen suosituksen mukaiset. Palvelutietovarannon käyttöönottoprojekti tarkoittaa merkittävää digiloikkaa Leppävirran kunnassa ja tukee tehtyjä linjauksia kunnan palveluiden sähköistämisestä.

Ostopalvelujen kustannuskehitys on pitemmällä aikavälillä katsottuna 4-5 % vuosittain. Kunnan menoista puolet on ostopalvelumenoja ja niiden osuus kasvaa jatkuvasti. Hankinta- ja sopimusosaamista on parannettava.

Kunnan vaihtuvakorkoiset pitkäaikaiset lainat on suojattu johdannaissojimuksilla.

Palvelutuotannossa käytettävät tilat on pääosin vakuutettu. Palveluasumisen ja koulutoimen osalta on myös toiminnan keskeytyksen varalle vakuutukset.

Leppävirta on mukana puukartellioikeudenkäynnissä. Oikeudenkäyntikulut ovat tähän mennessä 0,088 milj. euroa.

TeliaSoneralta tehtyyn telepalveluhankintaan liittyvä oikeudenkäynti päättyi 2016. Tilinpäätökseen 2015 kirjattiin 52 000 velka joka perustui Itä-Suomen hovioikeuden tuomioon oikeudenkäyntikulusta. Työsuhteen irtisanomisesta aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ja korvauksia irtisanomisesta maksettiin n 50 000 vuonna 2016 perusturvan toimialalla.

1.1.8 Ympäristötekijät

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä tunnusluvut ja muut tiedot ympäristöstä. Toimialojen toimintatuottoihin ja – menoihin sisältyvistä ympäristöasioista ei ole koottu erillistä ympäristötilinpäätöstä.

Ympäristö investoinnilla tarkoitetaan pitkävaikutteisia menoja, jotka syntyvät tulevien haitallisten ympäristövaikutusten ennaltaehkäisemisestä, vähentämisestä tai poistamisesta. Ympäristöinvestointiin lukeutuva suunnittelu tehtiin vuoden 2016 aikana. Siirtolinjan Oravikoski -Leppävirta suunnittelu toteutui ja hankkeen lupamenettely aloitettiin. Siirtoviemärin rakentaminen ajoittuu vuosille 2017 ja 2018. Oravikosken puhdistamo poistuu käytöstä vuonna 2018. Hanke ennaltaehkäisee haitallisten ympäristövaikutusten syntymistä, kun jätevesien puhdistaminen hoidetaan asianmukaisesti kunnallisissa laitoksissa.

Muut vesilaitoksen investointiluonteiset hankkeet vuonna 2016 keskittyivät taloliittymien tekemiseen sekä verkostojen korjauksiin.

Leppävirran kunta on hakenut kaksi omistamaansa kiinteistöä maaperän tutkimus- ja kunnostushanke Jaskaan. Tutkimusten perusteella toisesta kohteesta löytyi kunnostustarve. Biostimulaationa puhdistettiin Oravikoskella sijaitsevan kunnan kiinteistön maaperä vuonna 2016. Teknisen toimen siivouspalvelut kiinnittävät jatkuvasti huomiota ympäristövaikutuksiin jokapäiväisessä työssä: menetelmät, kemikaalit, energian, materiaalien ja veden kulutus. Valinnoissa pyritään tarpeen mukaiseen siivoukseen ja ennaltaehkäistään likaantumista. Aineiden käyttöä ja jätemääriä minimoidaan. Siivoustoimi on mukana myös investointien suunnitteluvaiheessa. Ympäristökijät huomioidaan suunnittelussa valitsemalla kestävän kehityksen mukaiset ratkaisut ja esimerkiksi materiaalien valinnat.

Katu- ja ulkoilureitistöjen valaistuksen muuttaminen led-tekniikalle on jatkunut. Valaistustekniikalla pystytään vähentämään merkittävästi energian kulutusta. Vuonna 2016 uusittiin noin 100 valaisinta. Valaistuksen uusiminen jatkuu vuonna 2017.

Leppävirran kunta liittyi Pohjois-Savon kuntien kiinteistövalvomoon (Seutuvalvomo) vuonna 2010 allekirjoitetulla palvelusopimuksella. Sopimuksen tavoitteena on ollut sopia Leppävirran kunnan omistuksessa ja hallussa olevien kiinteistöjen rakennusautomaation kehittämisestä ja käytöstä kiinteistönpidon laadun parantamiseksi ja kustannusten hallitsemiseksi. Seutuvalvomoon liitettyjen kiinteistöjen vuosittaiset energiankulutukset ovat alentuneet n. 25 % vuoteen 2010 verrattuna muun muassa kiinteistöjen rakennusautomaatiojärjestelmät uusimalla.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnitelukaudella. Tätä tarkoitusta varten kunnanhallituksen tulee esittää toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Sisäinen valvonta tarkoittaa kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden (taloudellisuus, tehokkuus, vaikuttavuus) ylläpitämiseen, edistämiseen ja toteamiseen sekä kirjanpidon, palkkalaskennan, maksuliikenteen ja kaikkien muiden tietojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen. Sisäisellä valvonnalla pyritään erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen sekä varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen.

Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamista on valvottu normaalikäytänteiden mukaisesti normaalin esimiestyön yhteydessä. Hallintokunnat ovat tehneet käyttösuunnitelmiansa hyväksymisen yhteydessä sisäisen valvonnan suunnitelmat joiden mukaisesti valvontaa on toteutettu vuoden aikana. Toteutumisesta ja tarkastushavainnoista hallintokunnat raportoivat kunnanjohtajalle ja hän edelleen kunnanhallitukselle tarvittaessa.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Hallintokunnat raportoivat taloudesta ja tavoitteiden toteutumisesta osavuosikatsauksin huhtikuun ja elokuun tilanteesta. Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet kokonaisuutena hyvin. Talous on toteutunut ennakoitua parempana. Talouden kehitys ja kustannuskasvu oli huoletuttavaa 2/3 osaa vuodesta mutta käänne parempaan tuli kolmen viimeisen kuukauden aikana ja vaikutti arvioidun negatiivisen tuloksen kääntymisen positiiviseksi. Sote kustannusten kasvu taittui. Taloudellisen informaation luotettavuus on ollut riittävää. Informaation reaaliaikaisuutta on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä parantamaan. Vertailuja muihin kuntiin olisi tehtävä palvelualoittain nykyistä enemmän. Hallintokuntien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden on oltava Leppävirran kuntastrategian mukaisia.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Kunnan lainakanta on korkosuojattu. Kunnallinen toiminta ja palvelutuotannossa käytettävä omaisuus on pääosin vakuutettu. Riskikartoitus tehtiin 2014–2015. Kunnan varautumissuunnitelma on päivitetty 2012. Vuoden 2012 lopussa osallistuttiin alueelliseen harjoitukseen. Vuonna 2015 loppuvuodesta osallistuttiin alueelliseen harjoitukseen. Varautumisorganisaatiota päivitetään tarpeen mukaan. Siinä toimiville järjestetään koulutusta.

Sähköisen arkistoinnin järjestämiseen liittyen kunnanhallitus teki päätöksen kunnan osallistumisesta maakunnalliseen TOS-projektiin vuosina 2015–2017, joten tiedonohjaussuunnittelua ryhdytään tekemään kuntien yhteistyönä. Työ etenee kaikissa hallintokunnissa resurssien puitteissa.

Omaisuuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Vuonna 2014 luovuttiin omasta varastointitoiminnasta. Hankinnat tehdään suoraan työkohteille tarpeen mukaan. Leppävirran kunta on IS Hankinta Oy:n asiakas ja osallistuu yhteiskilpailutuksiin soveltuvien osin. Hankintastrategia päivitettiin vuonna 2015 ja siihen liittyen valmisteltiin myös hankintasuunnitelma joka päivitetään vuosittain ja suunnitelmasta järjestetään infotilaisuus talousarviovuoden alussa. Kaikkien hankintapäätösten yritysvaikutukset on arvioitava.

Sopimustoiminta

Vuonna 2014 hankittiin Triplanin toimittama selainpohjainen Tweb sopimustenhallintasovellus. Sähköinen hallinta helpottaa sopimusten hakemista ja määräaikojen seuraamista. Kunta on mukana maakunnallisen asianhallintajärjestelmän hankinta- ja kilpailutus – hankkeessa. Uuden järjestelmän myötä mahdollistuu sähköinen asianhallinta ja myös arkistointi. Edellytyksenä uuteen järjestelmään siirtymiselle on, että tiedonohjaussuunnitelma on valmis siltä osin, kun tehtäviä on tarpeen saada sähköisen tiedonohjauksen piiriin.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kunnan sisäisen valvonnan ja konserniohjeet päivitettiin vuoden 2013 aikana ja hyväksyttiin kunnanhallituksessa 25.11.2013. Vuoden 2014 alusta lähtien kukin toimielin hyväksyessään talousarvion vuotuisen käyttösuunnitelman hyväksyy myös samalla sisäisen valvonnan valvontasuunnitelman kyseiselle ajalle toimielimen toimialaa koskien. Valvontasuunnitelma toimitetaan kunnanjohtajalle. Kunnanjohtaja informoi kunnanhallitusta tarpeen mukaan sisäisen valvonnan toteutumisesta ja mahdollisista valvonnallisista havainnoista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Kukin toimielin raportoi tilinpäätöksen yhteydessä sisäisen valvonnan suunnitelman toteutumisesta ja mahdollisista toimenpiteistä valvonnassa havaittujen seikkojen johdosta.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Toimintakertomuksessa kuvataan niitä olosuhteita ja tapahtumia, jotka vaikuttavat siihen, millaiseksi tilikauden tulos ja taloudellinen asema muodostuvat. Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhenykset tulo-rahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

Leppävirran kunnan ulkoiset tuotot olivat 9,923 milj. euroa. Toteutuma oli 0,2 milj. euroa, 1,8 % edellisvuotta pienempi. Myyntituotot pienenevät 4,9 %, 0,223 milj. euroa. Metsän myyntituottoja kertyi budjetin mukaisesti, 0,528 milj. euroa. Edellisvuonna metsänmyyntituotot olivat 0,717 milj. euroa koska budjetti oli 0,2 milj. euroa isompi. Vesihuollon myyntituotot olivat 1 589 milj. euroa ja toteutuivat n. 0,060 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Kasvua vuoteen 2015 nähden oli 0,061 milj. euroa. Jäteveden kulutusmaksua korotettiin 1.2.2015 13 %. Kuu-tiohintaa (sis. alv:n) nousi 3,15 eurosta 3,56 euroon.

Maksutuotoissa oli kasvua 3,8 %. Tuet ja avustukset kasvoivat 9,9 %. Vuokrat ja muut toimintatuotot pienenevät -5,2 %. Muissa toimintatuotoissa osakkeiden ja kiinteistöjen myynnistä kertyi myyntituottoja 0,070 milj. euroa, hieman budjetoitua enemmän.

Verotuloja kertyi 33,185 milj. euroa. Kasvu edellisvuoteen on 0,3 prosenttia. Kunnan tuloveroa kertyi 28,523 miljoonaa euroa. Veroprosentti oli 20, sama kuin edellisvuonna. Kunnallisveron kertymä oli 0,042 miljoonaa euroa eli 0,1 prosenttia parempi kuin edellisvuonna. Edellisvuoden kertymä 28,481 milj. euroa. Yhteisöveron tuotto oli 0,026 miljoonaa euroa eli 1,1 prosenttia edellisvuotta pienempi. Kiinteistöveron tuotto kasvoi 3,1 % eli 0,071 miljoonaa euroa.

Valtionosuutta saatiin 25,992 miljoonaa euroa. Kasvu edellisvuoteen oli 3,5 %, 0,889 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen omarahoitusosuus pieneni edellisvuodesta 0,086 milj. euroa. Järjestelmämuutoksentasausmaksua perittiin edellisvuonna 0,230 milj. euroa. Tasaus poistui 2016. Verotulojen tasausta saatiin 0,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän, 5,330 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuus kasvoi 0,768 milj. euroa.

Ulkoiset toimintakulut ovat 64,972 milj. euroa. Ne kasvoivat viime vuonna 2,5 prosenttia, 1,567 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstökulut pienenevät 0,171 milj. euroa. Palveluostot kasvoivat 1,419 milj. euroa, 3,9 %. Kasvu on euroina saman verran kuin edellisvuonna. Avustusmenot kasvoivat 3,3 %, 0,112 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuus pieneni n 0,060 milj. euroa. Vastaavasti vammaisille annetut avustukset kasvoivat euromääräisesti saman verran. Uutena avustusmuotona otettiin käyttöön kotihoidon palveluseteli. Palvelusetelikulut olivat 0,152 milj. euroa.

Uusi avustusmuoto yrityksille pitkäaikaistyöttömän palkkaamiseen eli Leppävirta-lisä otettiin käyttöön. Vain yksi sopimus solmittiin 2016. Kulut 900 euroa vuonna 2016. Avustusmuotoa jatketaan 2017. Lisän suuruus on 300 eur / kk / työllistetty ja avustusta voidaan myöntää maksimissaan 6 kk ajalle.

Hallinto-, henkilöstö- ja talousosaston kulut olivat 6,5 milj. euroa. Kulut kasvoivat 5,6 %, 0,345 milj. euroa. Ostopalveluihin Areenalta oli alun perin varattu 0,414 milj. euroa. Valtuusto myönsi syksyllä lisämäärärahan 240 000 euroa. Ateriapalvelut yhdistyy siivouspalveluihin 2017 alusta ja siirtyy tekniselle osastolle.

Perusturvaosastolla sosiaali- ja perhetyön kulut kasvoivat 0,397 milj. euroa. Johtamisen tuki-palveluissa kulukasvu oli 31,9 %, 0,060 milj. euroa mikä johtuu kertaluonteisesta kuluerästä. Sairaanhoidtopalveluihin kului 14,315 milj. euroa, 0,386 milj. euroa eli 2,8 % edellisvuotta enemmän. Hoivapalveluissa kulut kasvoivat maltillisesti 0,089 milj. euroa eli 1,5 %. Hoivapalveluissa on kuitenkin iso kasvupaine palvelupaikkojen lisäyksen vuoksi.

Kysterin kulut kasvoivat 2 %. Kokonaisuutena perusturvalautakunnan kulukasvu edellisvuoteen oli 2,7 %, 1,099 milj. euroa. Perustoimeentulotuen siirto Kelalle 2017 alusta alentaa nettokuluja n. 0,400 milj. euroa vuodesta 2017 eteenpäin.

Koulutoimen menot olivat 0,123 milj. euroa edellisvuotta pienemmät ja budjetti alittui 0,356 milj. euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan budjetti alittui -2,4 %. Kulut olivat -1,6 %, 0,020 milj. euroa edellisvuotta pienemmät. Soisalo Opistolta ostopalvelut ylittivät budjetoidun 10,3 %, 0,019 milj. eurolla. Opistosopimus irtisanottiin kunnanvaltuustossa päättymään 31.12.2017. Uusi sopimus tehdään kilpailutuksen kautta vuoden 2017 aikana ja alkaa 2018 alusta.

Teknisissä palveluissa kulukasvu oli 2,7 % eli 0,170 milj. euroa. Tilapalveluissa budjetti ylittyi 2 % ja kasvu edellisvuoteen oli 7,2 %. Viemärlaitoksen budjetti ylittyi 7,6 %.

Keski-Savon ympäristötoimen toteuma oli -3,7 % alle budjetin. Kasvua edellisvuoteen oli 6,4 % 0,096 milj. euroa. Leppävirralla eläinlääkintähuollolle peruskorjattiin uudet tilat ent. teollisuusruokalan tiloihin. Toiminta siirtyi sinne helmikuussa 2016. Eläinlääkinnän kuluissa on lisätty henkilöstöresurssia. Vastuualueen budjetin ylitys oli 6 % ja kasvu edellisvuoteen nähden 8,4 %.

Rahoituskuluissa korkokulut pienenevät 0,025 milj. euroa. Osinkotuottoja kertyi 0,252 milj. euroa, 0,236 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Vuosikate oli 4,417 miljoonaa euroa. Vuosikate kattoi 4,2 milj. euron poistot 100 - prosenttisesti.

Vuoden 2016 tilikauden tulos oli 0,009 miljoonaa euroa. Poistoerokirjauksen jälkeen ylijäämäksi muodostuu 0,093 miljoonaa euroa.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT				
	Tuloslaskelma I	Tuloslaskelma II	Tuloslaskelma I	Tuloslaskelma II
	(sisältää sis.erät)	ulkoinen	(sisältää sis.erät)	ulkoinen
	2016	2016	2015	2015
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	13 901,4	9 923,0	13 958,9	10 106,2
Valmistus omaan käyttöön	23,3	23,3	6,0	6,0
Toimintakulut	-68 950,8	-64 972,4	-67 258,0	-63 405,3
Toimintakate	-55 026,1	-55 026,1	-53 293,1	-53 293,1
Verotulot	33 186,4	33 186,4	33 098,5	33 098,5
Valtionosuudet	25 991,6	25 991,6	25 102,9	25 102,9
Rahoitustuotot ja -kulut:	265,0	265,0	507,9	507,9
Korkotuotot	123,0	53,2	117,1	36,6
Muut rahoitustuotot	520,6	364,2	804,8	648,5
Korkokulut	-221,1	-151,3	-256,1	-175,6
Muut rahoituskulut	-157,5	-1,1	-157,9	-1,6
Vuosikate	4 416,9	4 416,9	5 416,2	5 416,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 407,4	-4 407,4	-4 235,4	-4 235,4
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos	9,5	9,5	1 180,8	1 180,8
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (-)	83,4	83,4	84,0	84,0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			-1 100,0	-1 100,0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	92,9	92,9	164,8	164,8
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,2 %	15,3 %	20,8 %	15,9 %
Vuosikate/Poistot, %	100,2 %	100,2 %	127,9 %	127,9 %
Vuosikate, €/asukas	448	448	544	544
Asukasmäärä	9 852	9 852	9 953	9 953

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Ulkoinen toimintakate oli -55,026 milj. euroa. Toimintakate heikkeni 1,633 milj. euroa.

Maksurahoituksen osuus toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja rahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Tunnusluvun arvo vuonna 2016 on 100,2 % mitä voidaan pitää riittävänä. Poistoihin kirjattiin lisäpoistoja pois palvelukäytöstä siirtyneistä/siirtävistä rakennuksista, maa- ja vesirakenteiden vähäisiä kirjanpitoarvoja kirjattiin pois, yhteensä 0,799 milj. euroa.

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Vuodesta 2009 alkaen vuotuinen investointitaso on ollut yli viisi milj. euroa. Tulevina vuosina vuotuiset investoinnit tuplaantuvat.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit. [19.3.2013]

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kunta-kohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai ali- jäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Lainanhoitokate on pysynyt hyvällä tasolla yli 3:ssa viime vuodet. Talousarviolainaa on nostettu viimeksi 2013.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta: Investointimenot Antolainojen lisäys
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Tunnusluvun Kassan riittävyys arvo on edellisvuosina ollut hyvä, 25 pv vuonna 2014 ja 41 pv vuonna 2015 ja 39 pv vuonna 2016. Tuleva velkaantuminen rasittaa kassaa 2017 eteenpäin.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT						
VASTAAVAA			VASTATTAVAA			
	2016	2015		2016	2015	
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €	
A PYSYVÄT VASTAAVAT	56 078	57 621	A OMA PÄÄOMA	47 189	47 123	
I Aineettomat hyödykkeet	667	607	I Peruspääoma	40 300	40 300	
1. Aineettomat oikeudet	92	74	II Muut omat rahastot	1 492	1 492	
2. Muut pitkävaikutteiset menot	575	533	III Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 304	5 166	
			IV Tilikauden yli-/alijäämä	93	165	
II Aineelliset hyödykkeet	43 902	45 471				
1. Maa- ja vesialueet	12 383	12 382	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
2. Rakennukset	21 113	23 086	VARAUKSET	5 226	5 310	
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 139	9 428	1. Poistoero	2 926	3 010	
4. Koneet ja kalusto	523	512	2. Vapaaehtoiset varaukset	2 300	2 300	
5. Muut aineelliset hyödykkeet	44	44				
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	700	19	C			
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	458	457	
III Sijoitukset	11 509	11 543	1. Valtion toimeksiannot	10	7	
1. Osakkeet ja osuudet	6 395	6 429	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	194	211	
2. Osakkuusyhteisöosuudet	340	340	3. Muut toimeksiantojen pääomat	254	239	
3. Muut lainasaamiset	4 774	4 774	D			
B			I VIERAS PÄÄOMA	12 776	14 653	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Pitkäaikainen	6 243	7 494	
C 1. Valtion toimeksiannot	0	0	1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslait	5 349	6 661	
I VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 571	9 922	2. Liittymismaksut ja muut velat	894	833	
Vaihto-omaisuus	0	0	II Lyhytaikainen	6 533	7 159	
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0	1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslait	1 313	1 313	
			Saadut ennakot	0	0	
II			2. Ostovelat	2 033	2 478	
Saamiset	2 078	2 323	3. Muut velat	363	384	
Pitkäaikaiset saamiset	330	540	4. Siirtovelat	2 824	2 984	
1. Muut saamiset	330	540				
Lyhytaikaiset saamiset	1 748	1 783		65 649	67 543	
1. Myyntisaamiset	869	957				
2. Muut saamiset	366	428				
3. Siirtosaamiset	513	398				
III			TASEEN TUNNUSLUVUT:			
Rahoitusarvopaperit	3 437	1 426	Omavaraisuusaste, %	79,8 %	77,6 %	
1. Osakkeet ja osuudet	1 437	1 426	Rahoitusvarallisuus €/asukas	-325	-475	
2. Sijoitukset rahamarkkinainstr	2 000		Suhteellinen velkaantuneisuus-	18,5 %	21,5 %	
IV			Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	5 397	5 331	
Rahat ja pankkisaamiset	4 056	6 173	Kertynyt ylijäämä (alijäämä) /	548	536	
			Lainakanta 31.12.,€/ asukas	676	801	
	65 649	67 543	Lainakanta 31.12. 1000 €	6 662	7 974	
			Lainasaamiset 31.12. 1000 €	4 774	4 774	
			Asukasmäärä	9 852	9 953	

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Leppävirran kunnan omavaraisuusaste on erittäin hyvä 79,8 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja rahoituskeinoilla.

Suhteellinen velkaantuneisuus on ollut laskusuunnassa ja on 18,5 %. Vuosina 2014 - 2016 ei tarvinnut nostaa lainkaan talousarviolainaa. Velkaantuneisuus kääntyy jyrkkään kasvuun 2017 alkaen.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoina sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainakanta on 676 euroa asukasta kohti.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päätymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= *Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset*

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistar-koituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinte-ään korkoon. Sopimukset ovat voimassa 21.12.2020 ja 10.9.2018 saakka.

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisäl-tävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT v. 2016 (ulkoiset)					
TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	9 923	14,3	Toimintakulut	64 972	93,7
Verotulot	33 186	47,7	-Valmistus omaan käyttöön	-24	0,0
Valtionosuudet	25 992	37,4			
Korkotuotot	53	0,1	Korkokulut	151	0,2
Muut rahoitustuotot	364	0,5	Muut rahoituskulut	1	0,0
Satunnaiset tuotot			Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
- Käyttöom. myyntivoitot	-70	-0,1	+/-Pakollisten varausten muutos		
Investoinnit			- Käyttöom. myyntitappiot		0,0
Rahoitusosuudet inv.menoihin	8	0,0	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödyk- keiden luovutustuotot	102	0,1	Käyttöomaisuusinvestoinnit	2 916	4,2
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset		0,0	Antolainasaamisten lisäykset		0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,0	Pitkäaikaisten lainojen väher	1 313	1,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	69 558	100,0	Kokonaismenot yhteensä	69 329	100,0

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä.

LEPPÄVIRRAN KUNTAKONSERNI		
31.12.2016		
	LEPPÄVIRRAN KUNTA	
Tytäryhteisöt (yli 50%)	Osakkuusyhteisöt (20-50%) Yhteisyhteisöt	Kuntayhtymät
LEPPÄVIRRAN KIINTEISTÖ OY 100 % ->As Oy Leppävirran Mäenrinne 26 %	KIINTEISTÖ OY LEPPÄVIRRAN TEOLLISUUSTALOTIE 1 40,00 % osakemäärä 20/50	KESKI-SAVON JÄTEHUOLLON LIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ 20,8 %
VIRKISTYSUIMALA LEPPÄKERTTU OY 100 %	AS OY LEPPÄVIRRAN SATO 26,216 %	POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPIIRIN KY 3,5164 -Kuopion yliopistollinen sairaala
LEPPÄVIRRAN MONITOIMITALO OY 100 %	LEPPÄVIRTA AREENA OY ->Leppävirran kunta omistaa 12 % ->Virkistysuimala Leppäkerttu Oy omistaa 12 %	Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä omistaa 66,76% Itä-Suomen laboratorioikeskuksen liikelaitos- kuntayhtymästä
LEPPÄVIRRAN LOMA OY 55,63 % osakemäärä 89 / 160 -lepäävä ns. pöytälaatikkoyritys --> ei yhdistellä	Osakkuus- ja yhteisyhteisöt: Konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta yhdistellään kunnan konsernitilin- päätökseen	ITÄ-SUOMEN LABORATORIOKESKUKSEN LIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä omistaa 48,47% Itä-Suomen huoltopalvelut liikelaitoskuntayhtymästä
		ITÄ-SUOMEN HUOLTOPALVELUT LIKELAITOS- KUNTAYHTYMÄ
		VAALJALAN KUNTAYHTYMÄ 3,2021
		ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KY 1,9400
		SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ 1,112
		POHJOIS-SAVON LIITTO 4,00

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan tytäryhtiöillä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä ja muita yhteisöjä, joissa kunnalla on määräamisvalta. Leppävirran kunnan tytäryhtiöitä ovat Leppävirran Kiinteistö Oy, Virkistysuimala Leppäkerttu Oy ja Leppävirran Monitoimitalo Oy. Myös Leppävirran Loma Oy on tytäryhtiö, mutta se on ns. lepäävä eikä sillä ole toimintaa. Leppävirran Matkailukeskus lakkautettiin 2015 alussa.

Konserniohjeilla Leppävirran kunnan konsernijohto antaa toimintaohjeet ja —periaatteet sekä täsmentää kunnan, kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen asemaa konsernin johtamisessa. Konserniohje sisältää konsernin johtamiseen, ohjaukseen ja seurantaan liittyviä asioita sekä määrittelee, minkälaista yhteistyötä konsernitasolla tehdään rahoituksessa, sijoitustoiminnassa, riskien hallinnassa, henkilöstöasioissa ja hankinnoissa. Leppävirran kunnan toimintasäännön 30 §:n mukaan kunnanhallitus antaa konserniohjeet koskien kuntaa ja sen määräamisvallassa olevia yhteisöjä sekä soveltuvin osin kunnan osakkuusyhteisöjä.

Kuntaa tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallintoelimissä edustavien tulee pyytää ao. kunnan toimielimiltä ohjetta ainakin seuraavissa asioissa,

- toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen,
- Hallitusten ja vastaavien hallintoelimien jäsenten valitseminen,
- Uusien tytäryhteisöjen hankkiminen tai perustaminen
- Toiminnan olennainen laajentaminen, supistaminen tai muuttaminen,
- Muiden kuin tavanomaisten vakuuksien antaminen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tavanomaisesta poikkeavan riskin ottaminen

Myös muutoin ohjetta voidaan pyytää, milloin siihen on aihetta. Kunnanhallitus voi antaa myös ohjeen aina, milloin se katsotaan tarpeelliseksi.

Konsernin tytäryhteisöjen tulee elokuun loppuun mennessä antaa talousarviostaan ja – suunnitelmastaan konsernihallinnolle ja kunnan asianomaisille tulosalueille niiden talousarvion laadinnassa tarvitsemat tiedot vuoden toiminnastaan ja taloudestaan”.

Kuntakonsernin rahoituksen perusteista päättää talousarviokäsittelyn yhteydessä kunnanvaltuusto. Konsernihallinto vastaa konsernin rahoituspolitiikan valmistelusta ja täytäntöönpano-ohjeiden laadinnasta. Kunkin tytäryhteisön tulee vuosittain elokuun loppuun mennessä toimittaa konsernihallinnolle seuraavan vuoden lainanottosuunnitelmansa

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Leppävirran Monitoimitalo Oy perustettiin 2013. Monitoimitalo valmistui maaliskuussa 2015. Hankkeen kustannus oli n. 8,4 milj. euroa ja siihen saatiin avustusta 1,269 milj. euroa. Monitoimitalossa operoiva yhtiö Leppävirta Areena Oy perustettiin syksyllä 2014. Kunnan omistusosuus on 12 % ja Leppävirran Virkistysuimala Oy:n osuus 12 % yhtiöstä eli Leppävirta Areena Oy on osakkuusyhteisö kuntakonsernissa. Leppävirran Kiinteistö Oy on myynyt kaikki osakehuoneistonsa Asunto Oy Savo 2:sta.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tytäryhteisöjen osalta pyritään ylijäämäisiin tilinpäätöksiin. Energiatehokkuutta pyritään olennaisesti parantamaan.

Voimakas taloudellinen panostus Vokkolan alueen kehittämiseen, monitoimitalon rakentaminen ja sen ympäristön kunnostushanke sekä alueen eri toimijoiden tiivis yhteistyö on omiaan parantamaan koko konsernin taloudellisia edellytyksiä toimia entistä vakaammalla taloudellisella pohjalla tulevaisuudessa. Hotelli- kylpylä kiinteistöjen tarvittavan peruskorjauksen laajuutta ja kustannuksia selvitetään.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimitaan samojen periaatteiden mukaan kuin kunta.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Koko konsernin tulos oli +0,078 milj. euroa. Leppävirran kiinteistö Oy:n tulos oli voitollinen + 51 463,74 €. Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n tulos oli tappiollinen -174 095,61 €. Leppävirran Monitoimitalo Oy:n tulos oli myös tappiollinen -5 170,38 €.

KONSERNITULOSLASKELMA 2016				
	Tilikausi		Tilikausi	
	1.1.2016	- 31.12.2016	1.1.2015	- 31.12.2015
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot		35 218		34 235
Toimintakulut		-88 431		-85 930
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		31		33
Toimintakate		-53 182		-51 661
Verotulot		33 186		33 099
Valtionosuudet		26 710		25 806
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	59		47	
Muut rahoitustuotot	364		741	
Korkokulut	-516		-573	
Muut rahoituskulut	-73	59 730	-85	59 035
Vuosikate		6 548		7 374
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 232		-5 733	
Omistuksen eliminointierot	0		0	
Arvonalentumiset	0	-6 232	0	-5 733
Tilikauden tulos		316		1 640
Tilinpäätössiirrot		-224		160
Tilikauden verot		-5		
Laskennalliset verot		-3		
Vähemmistöosuudet		-21		3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		62		1 803
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
	2016		2015	
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	39,8 %		39,8 %	
Vuosikate/Poistot, %	105,1 %		128,6 %	
Vuosikate, eur/asukas	664,64		740,86	
Asukasmäärä	9 852		9 953	

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Vuonna 2015 tunnusluvun arvo on 105,1 % eli hyvä.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on 664,64 euroa. Tunnusluvun arvo on hyvä.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA 2016				
	1.1.2016	- 31.12.2016	1.1.2015	- 31.12.2015
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	6 548		7 374	
Satunnaiset erät				
Tilikauden verot	-5			
Tulorahoituksen korjauserät	-49	6 494	-209	7 164
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-5 486		-8 916	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	169		1 521	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	130		716	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0	-5 187	0	-6 678
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 306		486
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-1		-266	
Antolainasaamisten vähennykset	0	-1	30	-236
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 460		3 670	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 701		-2 415	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	40	-1 201	62	1 317
Oman pääoman muutokset		-1		-21
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1		-7	
Vaihto-omaisuuden muutos	22		-20	
Saamisten muutos	110		1 045	
Korottomien velkojen muutos	-591	-458	583	1 601
Rahoituksen rahavirta		-1 660		2 662
Rahavarojen muutos		-354		3 148
Rahavarat 31.12.2016	9 689		10 048	
Rahavarat 1.1.2016	10 043	-354	6 901	3 148
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
	2016		2015	
Investointien tulorahoitus, %	123,2 %		99,7 %	
Pääomamenojen tulorahoitus, %	81,7 %		73,4 %	
Lainanhoitokate	2		3	
Kassan riittävyys, pv	36		36	
Asukasmäärä	9 852		9 953	

INVESTOINNIT

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintameno on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tulolaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta: Toimintakulut

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Konsernin rahoituslaskelmasta: Investointimenot Antolainasaamisten lisäykset
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNITASE 31.12.2016							
	2016	2015	2014		2016	2015	2014
VASTAAVAA	1000 €	1000 €	1000 €	VASTATTAVAA	1000 €	1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	79 375	80 324	79 519	OMA PÄÄOMA	46 411	46 136	39 586
Aineettomat hyödykkeet	1 109	930	679	Peruspääoma	40 300	40 300	40 300
Aineettomat oikeudet	341	379	332	Muut omat rahastot	1 341	1 327	1 472
Muut pitkävaikutteiset menot	729	544	347	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	4 708	2 706	-2 405
Ennakkomaksut	39	7		Tilikauden yli- / alijäämä	62	1 803	219
				VÄHEMMISTÖOSUDET	137	116	256
Aineelliset hyödykkeet	76 091	77 202	77 123	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0	4 924
Maa- ja vesialueet	13 111	13 041	12 910	Poistoero	0	0	3 324
Rakennukset	47 727	50 178	42 446	Vapaaehtoiset varaukset	0	0	1 600
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 875	10 210	9 833				
Koneet ja kalusto	2 438	2 840	1 918	PAKOLLISET VARAUKSET	879	813	736
Muut aineelliset hyödykkeet	173	208	79	Eläkevastuuvaraus	-4		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 767	725	9 936	Muut pakolliset varaukset	883	813	736
Sijoitukset	2 175	2 191	1 717	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	749	716	901
Muut osakkeet ja osuudet	1 632	1 649	1 410	Valtion toimeksiannot	171	143	327
Muut lainasaamiset	509	509	278	Lahjoitusrahastojen pääomat	265	277	260
Muut saamiset	34	34	29	Muut toimeksiantojen pääomat	313	296	314
				VIERAS PÄÄOMA	45 318	47 122	45 755
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	288	257	435	Pitkäaikainen	33 188	34 417	33 801
Valtion toimeksiannot	159	134	323	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	29 096	33 604	33 076
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	72	67	47	Lainat muilta luotonantajilta	3 219		
Muut toimeksiantojen varat	57	56	65	Pitkäaikaiset ostovelat	2	2	
				Liittymismaksut ja muut velat	859	799	725
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 831	14 323	12 205	Siirtovelat	12	12	0
Vaihto-omaisuus	177	199	178	Lyhytaikainen	12 130	12 706	11 955
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	168	180	146	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 222	2 684	2 428
Keskeneräiset tuotteet	8	18	32	Lainat muilta luotonantajilta	541		
Muu vaihto-omaisuus	1	1		Saadut ennakot	219	145	172
				Ostovelat	3 345	3 867	3 300
Saamiset	3 965	4 076	5 127	Liittymismaksut ja muut velat	945	811	755
Pitkäaikaiset saamiset	385	573	565	Siirtovelat	4 855	5 199	5 300
Myyntisaamiset	74	27	0	Laskennalliset verovelat	3		
Muut saamiset	329	541	565				
Siirtosaamiset	-18	5					
Lyhytaikaiset saamiset	3 580	3 504	4 562	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	93 494	94 903	92 159
Myyntisaamiset	2 177	2 148	1 628				
Lainasaamiset		4					
Muut saamiset	623	724	2 064				
Siirtosaamiset	780	627	869				
Rahoitusomaisuusarvopaperit	3 444	1 434	1 396	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT			
Osakkeet ja osuudet	1 437	1 426	1 393	Omavaraisuusaste	49,9 %	48,8 %	48,7 %
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 006	6	0	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	47,4 %	50,4 %	50,2 %
Joukkovelkakirjalainasaamiset		0	0	Rahoitusvarallisuus, €/asukas	-3 192	-3 301	-3 349
Muut arvopaperit	1	3	3	Konsernin lainat, €/asukas	3 560	3 646	3 543
				Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	35 078	36 288	35 503
Rahat ja pankkisaamiset	6 245	8 614	5 505	Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	509	509	278
				Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	4 770	4 509	-2 186
VASTAAVAA YHTEENSÄ	93 494	94 903	92 159	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	484	453	-218
				Kunnan asukasmäärä	9 852	9 953	10 020

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Konsernin omavaraisuusaste 49,9 % on alle 50 %:n tavoitearvon.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtion- osuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Konsernin 47,4 %:n suhteellinen velkaantuneisuus on korkea, verrattuna kunnan tunnuslukuun 18,5 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Tilinpäätöksestä 2015 alkaen kirjaustavan muutoksen vuoksi vapaaehtoisten varausten ja poistoeron purkamisen ylijäämään muuttaa konsernin alijäämäisestä ylijäämäiseksi. Ylijäämä on 4,770 milj. euroa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin asukaskohtainen kertynyt ylijäämä on 484 eur / asukas.

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainakanta on vähentynyt 1,210 milj. euroa edellisvuodesta.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Konsernilla on lainaa 3 560 euroa / asukas.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin henkilöstömäärä

Henkilöstö	2016	2015
Kunnan ja tytäryhtiöiden henkilöstömäärä		
Leppävirran kunta	487	496
Leppävirran Kiinteistö Oy	5	5
Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	12	12
Leppävirran Monitoimitalo Oy	0	0
Leppävirta Areena Oy	3	2
<i>Yhteensä</i>	<i>507</i>	<i>515</i>

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntal. 110§, 115§, 118 §). Kunnan taseessa ei ole alijäämää.

1.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä -tilille.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että

- 1) tilikauden tulos 9.481,82 euroa kirjataan taseen tilikauden ylijäämätilille
- 2) Kirkonkylän päiväkodin tilikauden 2016 poistojen osuus 83.407,35 kirjataan poistoeron vähennykseksi ja taseen tilikauden ylijäämä -tilille.
- 3) Edellisellä tilikaudella muodostettu 2.300.000 euron investointivaraus siirretään alakoulun uudisrakennushankkeelta uusien asuinalueiden infrastruktuurin rakentamiseen. Se kohdistetaan katujen, teiden, valaistuksen ja vesihuollon suunnitteluun ja rakentamiseen uusille asuinalueille. Infrastruktuurin suunnitteluun ja rakentamiseen on varattu talousarviossa 2017 ja suunnitelmavuosina 2018–2019 n. 2.400.000 euroa.

2. Talousarvion toteutuminen

2. Talousarvion toteutuminen

2.1 Seurantaa koskeva sääntely

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrätyllä. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksu- valmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; (Kuntal 121 §). Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Kuntalain 115 §:ään perustuen toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (110 §), Talousarvion otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarvot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan (110.4 §). Kunnanhallituksen on laadittava tilinpäätös. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. (113 §).

Talousarvion otetut tavoitteet ovat erityyppisiä. Ne voivat koskea kunnan aluetta, asemaa ja taloutta kokonaisuutena tai ne voivat koskea kunnan väestöä tai määrättyä asiakasryhmää, jolle kunta järjestää palveluja. Tavoitteita voidaan asettaa myös palvelujen tuotanto- tai järjestämisprosessille palvelujen määrää tai laatua taikka niiden järjestämistapaa koskevinä tavoitteina.

Kaikkia talousarvion tavoitteita koskee noudattamisveloite ja raportointivelote. Tavoitteiden sitovuusaste on kuitenkin erilainen. Se riippuu tavoitteen saavuttamisajasta, meno- tai tulosidonnaisuudesta tai siitä, kuinka paljon muut tekijät kuin kunnan omat toimenpiteet vaikuttavat tavoitteen toteutumiseen.

Sitovuusasteesta riippuen tulosten raportointi toteutumisvertailussa on valvontapainotteista tai arvioivaa. Valvontapainotteisessa raportoinnissa toteutumaa verrataan asetettuun tavoitteeseen. Arvioivassa raportoinnissa verrataan sekä suunniteltua että toteutunutta palvelutarjontaa palvelujen kysyntään eli tosiasialliseen palvelutarpeeseen. Näin arvioiva raportointi on myös tavoiteasettelun onnistuneisuuden arviointia.

Verorahoitteen toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Yleensä kunnan on mahdollista päättää palvelun saatavuudesta, riittävydestä ja kohdentuvuudesta, jolloin tavoitearvot voidaan määritellä hyvinkin sitoviksi. Sen sijaan muutokset asiakkaan tai väestöryhmän hyvinvoinnissa voivat olla seurausta suuressa määrin muista tekijöistä kuin kunnan palveluista. Vaikuttavuuteen liittyviä tavoitearvoja joudutaan ehdollistamaan tiettyjen ulkoisten edellytysten täytymisellä. Vaikuttavuustavoitteisiin liittyy yleensä myös olennaisesti talousarviovuotta pidempi aikajänne.

Yleensä pitkän aikavälin tavoitteissa, koko väestöä koskevissa tavoitteissa ja tavoitteissa, joiden saavuttaminen riippuu myös muista tekijöistä kuin kunnan toimenpiteistä, sitovuus määritellään väljemmin. Palvelujen määrää, laatua, palvelukykyä tai asiakastyytyvyyttä koskevat tavoitteet voidaan määritellä joko sitovasti määräyksiköinä tai väljemmin määräväljyksiä tai kehityssuuntina. Voimavarojen niukkuus saattaa kuitenkin edellyttää ehdottomia suoritemäärälle tai yksikkökustannukselle asetettavia raja-arvoja, joita ei voi ylittää. Toimenpide- ja hanketavoitteissa tavoitearvo on yleensä yksiselitteisesti määrätty: hallintosääntö uudistetaan, kehittämissuunnitelma laaditaan, kuntayhtymä puretaan tai puhdistamo rakennetaan.

Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Leppävirran kunnanvaltuuston asettamat tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta ohjaavat tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoitteet Leppävirran Kiinteistö Oy

- käyttöaste on vähintään 95 %
- kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmaa (PTS) toteutetaan ja rahoitetaan toimintatuotoilla
- asuinneliövelan alentaminen nykyisestä ja pitkän tähtäimen taloussuunnitelman laatiminen tavoitteena pitkäaikaisen vieraan pääoman suunnitelmallinen alentaminen
- yhtiön kannattavuutta parannetaan
- tulokehityksestä/menojen kasvusta huolehditaan siten, että tulo-rahoitus riittää korjausinvestointeihin sekä lainojen ym. velvoitteiden hoitamiseen takaisinmaksusuunnitelmia noudattaen
- toiminta toteutuu Leppävirran kunnanvaltuuston hyväksymien toimintaa ja taloutta ohjaavien tavoitteiden mukaisesti.
- vuokrasaatavat pyritään minimoimaan
- energiansäästömahdollisuuksien kartoittaminen, toteutusvaihtoehtojen laatiminen ja energiansäästöinvestoinnin rahoitussuunnittelu

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen Leppävirran Kiinteistö Oy

Käyttöaste oli 95,15 %. Yhtiön tulos oli voitollinen. Peruskorjauksia on toteutettu kassavaroin. Suunnitelmallinen toiminnan kehittäminen jatkuu. Pitkäaikaisen velan uudelleenjärjestelyjä ei ole toteutettu.

LEPPÄVIRRAN KUNTA						
Kuntakonsernin tavoitteet						
Leppävirran kiinteistö Oy:						
Leppävirran Kiinteistö Oy	Tunnusluvut	Tilinpäätös 2013	Tilinpäätös 2014	Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	TA 2016
	Liikevaihto, €	2 325 505,07	2 279 540,18	2 314 255,80	2 397 074,19	2 265 349,57
	Tulos, €	40 860,51	36 372,10	54 572,19	51 463,74	-309 151,28
	Omavaraisuus, %	19,58	20,71	21,66	23,02	
	Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,67	1,46	2,15	1,99	
	Poistot/sijoitettu pääoma, %	2,54	2,58	2,51	2,53	
	Korot/lainakanta, %	1,79	1,61	1,44	1,20	
	Korot/liikevaihto, %	8,87	7,73	6,52	5,04	
	Kate/liikevaihto, %	25,77	24,73	23,49	15,72	
Leppävirran Kiinteistö Oy	Tavoitteet /mittari	2013	2014	2015	2016	TA 2016
	Vuokralaisten vaihtuvuus, %	40,55 %	27,29 %	31,03 %	33,80 %	20,00 %
	Bruttoinvestoinnit, €	0,00	0,00	0,00	43 214,18	340 000,00
	Käyttöaste, %	96,00 %	92,12 %	92,38 %	95,15 %	95,00 %
	Lainavastuut, lainamäärä, €/asm ²	549,80 €	523,20 €	524,20 €	517,70 €	518,02 €
	Lainakanta, lyhennysohjelmainen	9 602 484,15	9 045 515,95	8 602 315,95	8 148 715,95	8 153 715,95
	Lainakanta €/as	944,20	902,75	864,03	827,11	814,15
	Pääomalainat €	1 908 209 €	1 908 209 €	1 908 209 €	1 908 209 €	1 908 209 €

Tavoitteet Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy

- yhtiö tavoittelee nollatulosta
- myynti- ja markkinointiyhteistyön tehostaminen muiden Vokkolan alueen toimijoiden kanssa Vokkolan alueen kehittämishanketta hyödyntäen
- omavaraisuusaste (oma pääoma/koko pääoma) ei alita 29 %
- taloudellinen ja toiminnallinen tehostaminen hakemalla synergiaetuja yritysytteistyöstä Vokkolan alueen muiden toimijoiden kanssa
- energiansäästömahdollisuuksien kartoittaminen, toteutusvaihtoehtojen laatiminen ja energiansäästöinvestoinnin rahoitussuunnittelu

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy

Yhtiön tulos oli tappiollinen n. -174 000 euroa. Omavaraisuusaste on 25,85. Energiansäästökartoitus on meneillään. Myynnin ja markkinoinnin tehostaminen toteutuu Vokkolan alueen kaikkien toimijoiden ja kunnan yhteistyönä.

LEPPÄVIRRAN VIRKISTYSUIMALA LEPPÄKERTTU OY:n tunnusluvut, tavoitteet/ mittarit					
	TP 2013	TA 2014	TP 2014	TP 2015	TP 2016
Liikevaihto, 1 000 €	1 508 020	1 560 661	1 551 591	1 487 586	1 318 157
Tulos, 1 000 €	-18 635	106 036	42 980	-94 989	-174 096
Henkilöstö, lkm	13	12	12	12	12
Liikevaihto / henkilö 1 000 €	116 002	130 055	129 299	123 966	109 846
Henkilökustannus / hiö 1 000 €	-35 088	-33 024	-37 024	-39 926	-39 020
Omavaraisuusaste	29,25 %	28,61 %	31,23 %	29,41 %	25,85 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-1,50	-1,50	0,16	-3,50	-5,02
Korot / lainakanta, %	0,87 %	0,87 %	0,74 %	0,96 %	0,52 %
Korot / liikevaihto, %	3,04 %	3,04 %	2,35 %	3,28 %	2,05 %
Käyttökate / liikevaihto, %	13,12 %	13,12 %	16,12 %	8,01 %	0,81 %
Käyttöomaisuusinvestoinnit, 1 000 €	0	40 000	0	8 877	0
Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12.	2 803 567	2 601 383	2 601 383	2 600 000	2 600 000
Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12. / as	276	276	260	261	264
Pääomalainat 31.12.	2 496 361	2 496 361	2 496 361	2 496 361	2 496 361

Tavoitteet Leppävirran Monitoimitalo Oy

- kiinteistön vuokratuotoilla pyritään hoitamaan pääomakustannusten suunnitelmanmukainen lyhentäminen
- Leppävirran Kiinteistö Oy:n hallinnoitavaksi vuonna 2016
- yhtiön hallinnoinnin siirto hyväksyttäväksi varsinaisessa yhtiökokouksessa 2016

Toteutuminen: Rakennus valmistui vuonna 2015 suunnitellusti ja aikataulussa ja budjetissa pysyen. Yhtiö siirtyi Leppävirran Kiinteistö Oy:n hallinnoitavaksi tammikuussa 2016. Tulos oli n. -5 000 euroa tappiollinen.

Leppävirran Monitoimitalo Oy	Tunnusluvut / tavoitteet / Mittarit	Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	TA 2016
	Liikevaihto	169 733,00	468 835,35	446 000,00
	Tulos	-32 606,00	-5 170,38	36 000,00
	Henkilöstö, lkm	0	0	0
	Henkilökustannus / hlo	0	0	0
	Liikevaihto / hlö	0	0	0
	Omavaraisuusaste	5,49 %	5,64 %	6,07 %
	Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,67 %	1,00 %	1,62 %
	Korot / lainakanta, %	1,19 %	1,15 %	1,36 %
	Korot / liikevaihto, %	48,49 %	16,30 %	20,14 %
	Käyttökate / liikevaihto, %	93,11 %	85,11 %	97,76 %
	Käyttöomaisuusinvestoinnit	310 617,00	97 450,57	0,00
	Lainakanta, lyhennysohjelmainen	6 925 532,00	6 627 660,00	6 627 660,00
	Lainakanta €/as	694	673	663
	Pääomalainat €	0	0	0

2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Toiminnan yksityiskohtainen esittely tehtävittäin otetaan talousarvion toteutumisvertailuun. Toteutumisvertailusta tulee käydä ilmi määrärahat ja tuloarviot, toteutuneet menot ja tulot sekä niiden erotus (toimintakate/netto). Alkuperäinen talousarvio ja siihen tehdyt hyväksytyt muutokset esitetään erikseen. Poikkeamana esitetään muutetun talousarvion ja toteutuman erotus. Toteutumisvertailussa tehdään selkoa merkittävien poikkeamien syistä. Toteutumisvertailussa voidaan esittää myös muita olennaisia perustelutietoja, kuten kertaluonteisten erien vaikutus talousarvion toteutumiseen. [19.3.2013]

Toteutumisvertailussa esitetään sekä budjetoidut että toteutuneet menot ja tulot bruttomääräisenä riippumatta siitä, onko sitovuus talousarviossa määritelty brutto- vai nettoperiaatteen mukaan. Valtuustoon nähden sitovat erät osoitetaan toteutumisvertailussa esimerkiksi varjostettuna, lihavoiden tai muulla havainnollisella tavalla.

Muutokset talousarvion tulee tehdä talousarviovuoden aikana välittömästi, kun muutostarve on tiedossa. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan hyväksyä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksessä talousarviomuutoksia ei tule enää tehdä, vaan valtuuston tulee ottaa poikkeamiin kantaa tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

2.4 Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosan toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja niiden syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina.

Taloudellisen ja toiminnallisen tavoiteasettelun tulee olla kuntastrategian mukainen.

2.4.1. Kuntastrategian hankkeiden aikataulukus

	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
2014	Kirkonkylän osayleiskaava	Konnuksen maankäytön linjaus	Sähköiset palvelut	Konserniraportoinnin kehittäminen
	Taajama-alueen maanhankinta		Asiakaspalautteen kerääminen	Yhteistyömekanismien kehittäminen tytäryhteisöjen kanssa
	Suoniemen kehittäminen		Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	
2015	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
	Kirkonkylän asemakaavat	Uuden yritysalueen sijoittuminen	Hankintastrategia	Roolit päätöksenteossa
	Kevytliikenneväylien priorisointi		Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Konsernin tuottavuuden kehittäminen
			Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	
		Tuottavuuden edistäminen		

2.4.2. Kuntastrategian painopistealueet vuonna 2016

	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
2016	Kirkonkylän asemakaavat	Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Roolit päätöksenteossa
	Suoniemen kehittäminen	Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen	Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Konsernin tuottavuuden kehittäminen
	Monipuolisten asumis- ja yrittämistarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tuottavuuden edistäminen	
	Pakolaisten vastaanotto			

2.4.3. Koko suunnitelmakauden 2014 – 2017 aikana ajankohtaiset hankkeet

Jatkuva kehittäminen	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
	Maapoliittisen ohjelman toteutus	Työllisyyttä edistävät hankkeet	Sähköiset palvelut	Konsernin tuottavuuden kehittäminen
			Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen	
			Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	

2.4.4. Kuntastrategian painopistealueet 2016 ja toteuma 31.12.2016

- Valitse alas vetovalikosta onko toteuttaja o = osallisena, pv = päävastuullinen vai – ei osallinen
- Sarakkeeseen Toteuma 12 / 2016 selvitystekstiä toteutumasta
- Kursiivilla koko suunnittelukauden jatkuvat tavoitteet

Asuminen ja elinympäristö	Toteuttaja							Toteuma 12/2016
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja sivistysltk.	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.	
Kirkonkylän asemakaavat	pv	-	-	-	-	o	-	- Juottorannan kaavahanke on keskeytetty. Ukonniemen asemakaavaehdotus valmistui.
Suoniemen kehittäminen	pv	-	-	-	-	o	-	- Neuvottelu kaavoitus sopimuksesta maanomistajan kanssa kesken, kaava valmis hyväksymiskäsittelyyn
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	pv	-	-	-	-	o	-	- Ukonniemen asemakaavaehdotus valmistui.
Pakolaisten vastaanotto	pv	-	o	o	-	o	-	- Kunnanvaltuusto on päättänyt 13.6.2016, että Leppävirran kunta ottaa vuonna 2016 vastaan 10 kiintiöpakolaista tai oleskeluluvan saanutta turvapaikanhakijaa. Osa kiintiöpakolaisista saapui 2016 lopussa, osa 2017 alussa. Asiaan liittyvistä käytännön järjestelyistä vastaa perusturvaosasto. Kokouksen ohjaaja koordinoi järjestelyt.
Strateginen maahankinta	pv	-	-	-	-	o	-	- Jatkuva aktiivinen seuranta toteutuissa maakaupoissa, neuvotteluja käynnissä maanomistajien kanssa, etu-osto-oikeuden käyttö harkinta

Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja sivistysltk.	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.	Toteuma 12/2016
Työllisyyttä edistävät hankkeet	pv	o	o	o	o	o	o	- Työmarkkinatukimaksut alentuneet vuositasolla 50.000 euroa, Leppävirta-lisän kysyntä vähäistä
Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen	pv	-	-	-	o	o	-	- Seikkailupuistohanke toteutui 2016/2017, Vokkolan kehittämishanke etenee. Master Plan valmistui.
Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	pv	o	-	-	o	o	o	- Yritystuet hyväksyttiin 2016 uusien myöntöperusteiden pohjalta. - Maatilojen kehittämisavustushakemuksia on haettu vähän. Pienille ja keskisuurille yrityksille suunnattu kehittämisavustushakemus, Käyttö myös vähäistä.

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö								Toteuma 12/2016
Sähköisten palveluiden kehittäminen	pv	o	o	o	o	o	o	- Maakuntaudistus 2019 otetaan suunnitellussa huomioon, kunta mukana maakunnan ICT kehityshankkeessa, kunta mukana sähköisen asianhallinnan yhteishankkeessa
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	o	pv	o	o	o	o	o	- Henkilöstötöraportoinnin työkaluja kehitetään mm. Kevan TYSTRA-hankkeen kautta, henkilöstön osaamista ja valmiuksia edistetään suunnitelmallisesti sisäisten ja ulkoisten koulutusten avulla (koulutussuunnitelma otettu käyttöön v. 2017 alusta alkaen), tulevat organisaatiomuutokset huomioidaan henkilöstösuunnittelussa
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	o	pv	o	o	o	o	o	- Työterveydenhuolto kilpailutettiin. Uusi sopimus voimaan 1.1.2017. Sopimuskumppaniksi Työterveyspalvelut Verso Oy. Kunta osallistuu Kevan järjestämään TYSTRA – kehityshankkeeseen (työhyvinvointi strategisesti).
Tuottavuuden edistäminen	pv	o	o	o	o	o	o	- Henkilöstön työtyytyväisyyskysely tehty ja purettu. Kuikin hallintokunta veloitettu viemään kehityskohteita eteenpäin ja raportimaan henkilöstöhallinnolle. - Energian säästötavoitetta on edistetty
Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset								Toteuma 12/2016
Roolit päätöksenteossa	pv	o	o	o	o	o	o	- Toimintasääntö tavoitteena hyväksyä 5/2017. Voimaan 1.6.2017.
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	pv	o	o	o	o	o	o	- Raportointikäytäntöjä on vakiinnutettu, jatkuva keskusteluyhteys toimii. Yhtiöt ovat järjestyneet tukipalvelujensa hankintaa (kiinteistöhoito, talonmiespalvelut kilpailutettu) Energian säästötavoitetta on edistetty

Käyttötalouden esittämiskaavio: Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja sitovuus- tasot

Toimielin:

- **Kunnanvaltuustoon nähden sitova tavoite- ja määrärahaso**

10 Kunnanhallitus
13 Kunnanhallituksen yleisjaosto
15 Tarkastuslautakunta
16 Keskusvaalilautakunta
20 Perusturvalautakunta
30 Koululautakunta
40 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
50 Tekninen lautakunta
65 Keski-Savon ympäristölaikunta

Tulosalue:

- **Kunnanhallitukseen nähden sitova tavoite- ja määrärahaso**

101 Yleishallinto talous- ja toimistopalvelut
110 Elinkeinotoimi
141 Ravintopalvelut
131 Henkilöstöhallinto ja -palvelut
150 Tilintarkastus
160 Vaalit
211 Johtamisen tukipalvelut
221 Sosiaalihuollon palvelut
241 Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
311 Koulutoimi
471 Sivistystoimi
511 Tekninen toimi
900 Vesi- ja viemärilaitos
590 Rakennusvalvonta
650 Ympäristötoimi

Vastuualue:

- Lautakuntaan nähden sitova tavoite- ja määrärahaso

1001 Yleishallinto	4713 Kulttuuritoimi
1201 Talous- ja toimistopalvelut	4750 Kirjastotoimi
1111 Elinkeinotoimi	4772 Soisalo-opisto
1410 Ravintopalvelut	4803 Nuorisotoimi
1310 Henkilöstöhallinto ja yhteistyötoimikunta	4853 Liikuntatoimi
1330 Henkilöstöpalvelut	4901 Yhdistys- ja kylätoiminta
1350 Työsuojelu	5100 Hallinto
1360 Työllisyysvarat	5115 Ostopalvelut
1510 Tarkastustoimi	5201 Maankäyttö ja mittauspalvelut
1610 Vaalit	5301 Kunnallistekniset palvelut
2101 Johtamisen tukipalvelut	5401 Tilapalvelut
2202 Sosiaali- ja perhetyö	9501 Vesilaitos
2203 Varhaiskasvatus	9521 Viemärilaitos
2311 Vajaakuntoisten palvelut	9560 Tukipalvelut ja yhteiset kustannukset
2503 Hoivapalvelut	5910 Rakennusvalvonta
2402 Terveyspalvelut	6510 Hallinto ja yhteiset kustannukset
2601 Sairaanhoitopalvelut	6520 Ympäristönsuojelu
3011 Koulutoimen hallinto	6530 Terveysolojen valvonta
3120 Opetustoimi	6540 Eläinlääkintähuolto
4711 Sivistystoimen hallinto	

Hallinnonalakohtaiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Toimielin: 10 Kunnanhallitus

1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Toimielin 10	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	2 201	2 356	12	2 368	2 309
Toimintamenot	-4 390	-4 599	-288	-4 887	-4 852
Toimintakate (netto)	-2 189	-2 243	-276	-2 519	-2 543

2. Toimielimen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

1) vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta; 2) vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta; 3) valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa; 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta; 5) vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta; 6) vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta; 7) huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. (Kuntalaki 39 §)

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet.	Kunnanhallitus huolehtii maankäytön strategian viemisestä kaava-hankkeiksi ja että hankkeet toteutuvat suunnitellun aikataulun mukaisesti. 1 kaava/v valtuustokäsittelyyn.
Suoniemen kehittäminen	Asemakaava valmistelussa.	
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tontti-tarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet, Riikinevalla käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	
Toteuma 31.12.2016		
Pakolaisten vastaanotto	Pakolaisten vastaanottosuunnitelman laatiminen yhdessä muiden hallintokuntien kanssa	Laadittu elokuun loppuun mennessä.
Toteuma 31.12.2016		
Kunta on vastaanottanut valtuuston päättämän määrän nk. kiintiöpakolaisia. On palkattu kotoutumisohjaaja joka on koordinoanut käytännön järjestelyt ja eri toimijoiden yhteistyön.		
Strateginen maahankinta	Pyritään aktiiviseen maanhankintaan strategisesti tärkeillä alueilla.	1-2 kauppa / v
Toteuma 31.12.2016		

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	<i>Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.</i>	<i>Aktiivisen tuen piiriin päässeiden määrä. Kunnan maksaman passiivisen työmarkkinatuen taso 685 000 euroon. Kunta työllistää vähintään x hlöä</i>
Toteuma 31.12.2016 Työllisyyskoordinaattori on aloittanut työnsä. Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa on tiivistetty, työllistämisen toimintasuunnitelmaa valmistellaan. Leppävirta -lisän pelisäännöt luotu.		
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	<i>Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).</i>	<i>Hankesuunnitelman mukainen eteneminen. Hankkeen seuranta ja valvonta.</i>
Toteuma 31.12.2016 Hanketta edistetään suunnitelman pohjalta.		
<i>Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa</i>	<i>Yritystuet hyväksytään 2016 uusin myöntöperusteiden pohjalta.</i>	<i>Tuettujen yritysten määrä. Tukien myönnön seuranta ja valvonta.</i>
Toteuma 31.12.2016 Myöntämisperiaatteita noudatetaan.		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa. Laaditaan sähköisten palvelujen hankesuunnitelma. Hankkeet otetaan seuraavien vuosien talousarvioihin. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Tietojärj. kokonaisuuden toimivuus ja toimintavarmuus, sähköisten palvelujen osuuden kasvu. Hankesuunnitelma valmis elokuussa 2016.</i>
Toteuma 31.12.2016 Kunta on mukana maakunnallisessa valmistelutyössä. Palvelutietovarantohankkeen edellyttämä palvelujen sähköiseen varantoon vieminen on käynnistetty ja toteutuu määräaikaan		
<i>Henkilöstösuunnittelun kehittäminen</i>	<i>Henkilöstöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.</i>	<i>Osallistutaan ja seurataan hankkeiden etenemistä. Päävastuu on henkilöstöhallinnolla.</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>KH: n tehtävä on tukea käytännön toteutusta operatiivisella tasolla.</i>
Toteuma 31.12.2016 Henkilöstösuunnittelun kehitystyö on käynnistetty		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Talouden tunnuslukujen myönteinen kehitys. Hallintopalvelujen toiminnan muutos päätöksentekoon kevään 2016 aikana</i>
Toteuma 31.12.2016 Hallintopalvelujen toiminnan muutosvalmistelu työn alla.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	Strategioiden jalkauttaminen. Valtuustoarvioinnin toteutus 2016 Tässä yhteydessä KV:n näkemys oikeasta tavasta osallistua päätöksentekoon.
Toteuma 31.12.2016 Valtuustotyön arviointi tehty, ja raportoitiin valtuustolle 26.9.2016.		
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	<i>Konsernin tunnuslukujen kehitys, ongelmiin puuttuminen Laaditaan yhteistyöarviointi yhtiöiden ja kunnan yhteistyönä.</i>
Toteuma 31.12.2016		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Talouden seuranta koko konsernin tasolla. Erityisesti ostopalvelujen taloudellisuuden seuranta ja toiminnallisuus

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Ei tässä yhteydessä raportoitavaa. Valvonnan kattavuuden arviointi on tilintarkastuksen tehtävä.

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Talouden pohjan heikkeneminen, varautuminen reaaliaikaisella taloussurannalla ja riittävän aikainen puuttuminen poikkeamiin

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Tulosalue: 101 Yleishallinto talous ja toimistopalvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Tulosalue huolehtii yleis- ja taloushallinnon keskitetyistä tehtävistä koko kuntaa koskien ja tukee kunnanvaltuuston ja -hallituksen työskentelyn edellytyksiä

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 101	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	177	68	5	73	116
Toimintamenot	-2 112	-1 986	-269	-2 255	-2 306
Toimintakate (netto)	-1 935	-1 918	-263	-2 182	-2 190

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**A. Asuminen ja elinympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
---------	--------------------	----------

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
---------	--------------------	----------

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Ohjelmistopäivitykset ja uudet ominaisuudet käyttöön</i>

Toteuma 31.12.2016

Sähköinen asiointi jatkuvassa valmistelussa, tietojärjestelmätyötä tehdään asianhallinnan ja arkistoinnin maakunnallisen yhteistyön kautta. Kansallisen palvelutietovarannon laatiminen käynnistetty ja tiedon keruu käynnistetty.

Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutus-suunnittelu.	Yhteistyön kehittäminen Kuhilaksen kanssa, henkilöstön koulutus min. 1 pv / hlö
-------------------------------------	--	---

Toteuma 31.12.2016

<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>Kehityskeskustelut, henkilökoht. tavoitteiden asettaminen ja seuranta</i>
---	---	--

Toteuma 31.12.2016

Kehityskeskustelut käyty, tehtäväkuvaukset saatetaan ajan tasalle

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Hallintopalveluyksikön valmistelutyö työtapojen ja -menetelmien kehittäminen</i>
Toteuma 31.12.2016 Hallintopalveluyksikön toimintavaihtoehtoja on kartoitettu tiimityömallin pohjalta,. valmistelusta raportoidaan keväällä 2017		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	
Toteuma 31.12.2016 Valtuustokyselyn purun jälkeen saatu tavoiteasetannan palaute huomioidaan.		
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	
Toteuma 31.12.2016 Tilinpäätöstiedot saatu, keskusteluyhteys konserniyhteisöihin jatkuvaa.		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Talouden seuranta koko konsernin tasolla. Erityisesti ostopalvelujen taloudellisuuden seuranta ja toiminnallisuus

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Talouden pohjan heikkeneminen, varautuminen reaaliaikaisella talousseurannalla ja riittävän aikainen puuttuminen poikkeamiin

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

1201	Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017	TP16/ TA 16-%
1210	Ostoreskontra	35 456		35 499		
1002	Ostolaskut/kpl	15 817	16 000	17 052	17 000	106,58
	€/lasku	2,24		2,08		
	ulk.nettomenot yhteensä	36 590	31 885	38 584	37 006	121,01
1210	Kirjanpito	81 732		66 601		
1003	vientien määrä	210 313	350 000	288 345	250 000	82,38
	€/vienti	0,39		0,23		
	ulk.nettomenot yhteensä	80 441	76 240	86 016	86 337	112,82
1210	Kirjanpito Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	17 047				
1004	vientien määrä	7 563				
	€/vienti	2,25				
	Ostolaskut/kpl	541				
	€/lasku					
	ulk.nettomenot yhteensä	1 792	8 569	0	0	0,00
1210	Kirjanpito Kiinteistö Oy	18 357				
1007/1410	vientien määrä (sis. Savo 2)	522				
	€/vienti	35,17				
	Ostolaskut/kpl	2 025				
	€/lasku					
	Myyntilaskut/kpl	0				
	ulk.nettomenot yhteensä	-5 064			0	
1210	Perintä Kiinteistö Oy	-2 058				
1007/1411	Saatavien karhuaminen kpl/v	641				
	€/karhuttu lasku	-3,21				
	ulk.nettomenot yhteensä	-6 858			0	
1210	Laskutus ja perintä	49 930		32 198		
1008	Myyntilaskut/kpl	24 067	23 200	24 025	24 500	103,56
	suoritteet (painotettu) yhteensä	24 067		24 025		
	€/suorite	2,07		1,34		
	ulk.nettomenot yhteensä	47 789	48 386	47 344	48 594	97,85
1210	Palkanlaskenta	76 734		79 565		
1005	palkkalaskelmien määrä	7 325	7 600	7 722		101,61
	€/palkkalaskelma	10,48		10,30		
	ulk.nettomenot yhteensä	81 013	91 100	83 374	85 000	91,52
1210	Taloussuunnittelu ja rahoitus	84 820		86 296		
1006	ulk.nettomenot yhteensä	82 538	78 426	83 870	83 390	106,94
1210	Aravat					
1009	ulk.nettomenot yhteensä					
1210	Monitoimitalo	5 183				
1013	ulk. Nettomenot yhteensä	5 183	4 279	0	0	0,00
1212	Hallinto (keskusarkisto, tekstinkäsittely)	71844		88580		
1001	ulk.nettomenot yhteensä	66 956	84 268	83 974	70 286	99,65
1212	Puhelinvaihde	14 806		14 259		
1015	kiinteät lankaliittymät/kpl	110	100	105	100	105,00
	vaihteenhoito ja verkkokust. €/suor	134,60				
	ulk.nettomenot yhteensä	13 604	14 424	13 440	10 871	93,18
1212	Postitus					
1016	suoritteet: jako postimaksujen suhteessa					
	ulk.nettomenot yhteensä	5 873	2 965	9 741	4 481	328,53
1212	Kassa ja neuvonta	16 918		15 593		
1017	ulk.nettomenot yhteensä	14 638	13 673	13 987	14 121	102,30
1220	Painatus ja kopiointi	24 975		20 066		
	suoritteet: kopioiden määrä	212 054	208 000	178 447	151 000	85,79
	€/kopio	0,12		0,11		
	ulk.nettomenot yhteensä	19 561	16 250	16 961	16 925	104,38

1230	Tietotekniikkapalvelut					
	Yhteiset kustannukset	150 555		152 125		
	työasemien määrä (verkkoyhteys)	430	430	495	470	115,12
	€/työasema	350,13		307,32		
	Atk-tuki/kunnantalo					
	työasemien määrä					
	€/työasema					
	ulk.nettomenot yhteensä	132 586	131 730	135 047	131 815	102,52
1215	Osaston yhteiset kustann.	35 688		27 101		
	ulk.nettomenot yhteensä *	25 332	23 190	22 709	22 439	97,93
	Välittömät nettomenot yht.	601 974	625 375	635 047	611 265	101,55

Toimielin: 10 Kunnanhallitus

Tulosalue: 110 Elinkeinotoimi

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

- Kuntastrategian mukainen oma, aktiivinen yritysneuvonta ja elinkeinopolitiikka
- Hyvä yhteistyö alueen ja yritysten kanssa.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 110	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	86	138	-	138	148
Toimintamenot	-407	-551	-	-551	-498
Toimintakate (netto)	-322	-413	-	-413	-350

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Juottoranta - Ukkonniemi kaavoitushankkeet.	-
Suoniemen kehittäminen	Asemakaava valmistelussa.	-
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tontti-tarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukkonniemi kaavoitushankkeet, Riikinne-valla käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	-
<i>Strateginen maahankinta</i>	<i>Edullisten kauppojen tarjoutuessa nopea reagointi.</i>	-

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	<i>Työpaikkojen syntymistä edistävien (ja vähentymistä ehkäisevien) hankkeiden generointi yrityksissä ja toimintaympäristössä</i>	<i>Käynnistetyt hankkeet ja hankkeisiin haettu ulkopuolinen rahoitus</i>
<p>Toteuma 31.12.2016 Kehittämishankkeita alueella on käynnistynyt hyvin. Rahoituspäätökset Leppävirralle: 3 kpl / 1 055 t € ELYN yrityksen kehittämisavustuksia, 6 kpl / 250 t € TEKES rahoitusta ja 5 kpl / 175 t € Leader rahoitusta. Merkittävä Kokoojatien yrityshanke edennyt rakennuslupavaiheeseen heinäkuussa ja kaupat tontista tehty joulukuussa. Hankkeiden työllisyysvaikutus vähintään + 10 uutta työpaikkaa.</p>		
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	<i>Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).</i>	<i>Toimintaympäristöhankkeen onnistunut toteutus/ hankkeen tavoitteiden toteutuminen Uudet investoinnit alueella</i>
<p>Toteuma 31.12.2016 Vesileppis alueen Master Plan –työ valmistui 09/2016 ja sen tuloksena aloitettiin jäänveistotapahtuman jatkok kehittäminen. Seikkailupuistohanke eteni suunnittelu- ja toteutusvaiheeseen, vuokrasopimus allekirjoitettiin ja tehtiin suunnitelman vaatimat päivitykset vuokrasopimukseen. Puisto rakennettiin 11/2016.</p>		
Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen	Yritystuet hyväksytään 2016 uusin myöntöperusteiden pohjalta.	Seurataan tukien vaikutusta maaseudun yritystoiminnan kehittämi-

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
yhteistyössä alan kehittäjien kanssa		seen
Toteuma 31.12.2016 Maaseudun tuet haettavissa vuoden alusta 2016 lähtien. Suunniteltu maaseudun koulutushanketta yhteistyössä paikallisen MTK:n kanssa. Maaseudun tukia myönnettiin 6 tilalle yht. 6.070 € (määräraha 10.000 €)		
Keskustan kaupallisten palvelujen ja keskustajaajaman vetovoiman kehittäminen	Meijän Leppävirta-hankkeeseen osallistuminen	Kaupallisten palveluiden säilyminen ja parantuminen keskustajaajassa
Toteuma 31.12.2016 Meijän Leppävirta-hankkeen toiminta käynnistetty. 02/2016. Vastuu hankkeen toteuttamisesta on Leppävirran yrittäjillä. Elinkeinotoimi on mukana hankkeen toimenpiteissä mm. paikkakunnan imago- ja palvelututkimus toteutettu hankkeen puitteissa 04-08/2016. Keskustan kaupallisten palveluiden kehittäminen erittäin haasteellista johtuen kuluttajakäyttämisen muutoksista.		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asiointin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Markkinoinnin siirtäminen asteittain sähköisiin kanaviin. Matkailuneuvonnan verkkopalveluiden kehittäminen.</i>
Toteuma 31.12.2016 Matkailun verkkosivu www.visitleppavirta.fi -sivusto julkaistu 05/2016. Unnukan matkailukeskuksessa otettiin käyttöön uusi sähköinen opastaulu 07/2016 ja samalla matkailuneuvonnan henkilökohtaista palvelua vähennettiin. Kunnan verkkosivuille kaivattiin käyttäjystävällisyyttä ja nykyaikaista ulkoasua. Koska koko sivuston uusiminen on valtavan suuri projekti, toteutettiin verkkosivuille uusi etusivu, joka julkaistiin elokuussa. Näin saatiin pidennettyä verkkosivujen elinkaarta. Verkkosivu-uudistusta suunnitellaan vuodelle 2018.		
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutus-suunnittelu.	Säännöllisen koulutautumisen toteutuminen
Toteuma 31.12.2016 Elinkeinoasiamies suorittanut HHJ tutkinnon 20.4.2016. Lisäksi osallistuttu sosiaalisen median koulutukseen.		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>Selkeät työnkuvat, työtyytyväisyys, kehityskeskustelut ja sisäinen palaute, vaihtuvuus</i>
Toteuma 31.12.2016 Työtyytyväisyys hyvällä tasolla, kehityskeskustelut 2016 pidetty, ei vaihtuvuutta		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiensäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Työn tulosten kriittinen arviointi</i>
Toteuma 31.12.2016 Työn tulokset hyvät suhteessa resursseihin.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	-
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seurantakäytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	-

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

--

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

--

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

--

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot	TP 2015	TP 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstömäärä	1,8	1,8	1,8	
Määräaikainen	1	1	1	
Määräaikaisena Vesileppis- hankkeessa alkaen 7.4.2015 Marko Hämäläinen, sijaisena 3.11.2015 - 31.3.2016 Kirsi Vuonnala.				

Yritystoiminnan kehittämisrahaston toimintaperiaate muuttui vuoden 2015 aikana siten, että entisen palovakuutusrahaston pääoma muutettiin yritystoiminnan kehittämisrahastoksi ja se kuuluu kunnan rahoitusomaisuuteen. Kehittämisrahastosta ei siirretä enää vuosittain pääomaa käyttötalouden budjettiin. Rahaston pääoma on 1 491 612 €. Rahaston sääntöä päivitettiin vuoden 2015 aikana. Vuonna 2016 tuli yksi hakemus Sorsakosken Konepajalta yritystoiminnan kehittämisrahastoon, käsittely kunnan kehittämistoimikunnassa 12/2016, siirtyi kunnanhallituksen käsittelyyn tammikuulle 2017.

ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN

ALUEKEHITYSPROJEKTIT:

Maaseudun kehittämisyhdistys Mansikka Ry

Leader-toimintaryhmä 2014–2020

Kokonaiskehys 5 538 462 €, josta kuntarahan osuus 720 000 €. Leppävirran kunnan osuus 298 194 €, vuositasolla 49 699 €. Kunnan rahoitusosuus on 4.2 €/asukas. Ministeriön 22.1.2015 tekemän päätöksen mukaisesti yhdistyksen suuntaa-antava rahoituskehys 2014–2020 on 3 600 000 euroa haetun 4 700 000 euron sijaan. Ohjelmakaudella tehdään kahdesti kehystarkistus, jolloin lisärahoitusta jaetaan hyvän edistymisen, työn laadun parantamisen ja vaikuttavien tulosten perusteella Leader-ryhmille yhteensä 27 Milj. euroa. Mansikka varautuu mahdolliseen lisäkehykseen keräämällä kuntarahaa valmiiksi 600 000 € lisäkehykselle (kuntaraha 120 000 €).

Navitas Kehitys Oy**TechnoGrowth 2020 (1.2.2015 -31.8.2017)**

Teknologia – ja energia-alan yritysten yhteistyön, uudistumisen ja kilpailukyvyyn vahvistamisen kehittämishanke, joka toteutetaan 2015- 2017. EAKR- hankkeen kokonaisrahoitus 1 387 598 €, josta kuntarahaa 202 033 €. Leppävirran osuus yhteensä 13 000€, vuoden 2015 osuus 5000 €, vuoden 2016 osuus 6 500 € ja vuoden 2017 osuus 1 500 €.

TechnoKnowhow

Kone- ja energiateknologian yritysten osaamisen kehittämishanke (ESR). Hankkeen kokonaisbudjetti 397 061 €, kuntarahaa 48 000 €. Leppävirran kunnan osuus yhteensä 4 500 €, vuoden 2015 osuus 2000 €, vuoden 2016 osuus 2 000 € ja vuoden 2017 osuus 500 €.

Hyvinvointia elintarvikkeista 1.5.2015 – 31.12.2017

Maakunnallinen kolmen osatoteuttajan kehittämishanke joka pyrkii edistämään elintarvikkeiden tuotekehitystä, jatkojalostusta, markkinointia ja kansainvälistymistä. Hanke toteutetaan maakunnallisena siten, että hankkeen hallinnoinnista vastaa Kehitysyhtiö Savogrow Oy, Savonia-ammattikorkeakoulu Oy ja Navitas Kehitys Oy ovat osatoteuttajia. Hankkeen kokonaisrahoitus on 1 001 059 €, ja Leppävirran osallistumismaksu hankkeeseen on yhteensä 7 500 €, vuoden 2015 osuus 1 500 €, vuoden 2016 osuus 3000 € ja vuoden 2017 osuus 3 000 €.

Savo Grow Oy**BerryGrow**

BerryGrow on marja-alan toimijoiden yhteistyöhanke, missä Kehitysyhtiö Savo-Grow Oy on hankkeen vastuullinen toteuttaja ja osatoteuttajina ovat Itä-Suomen yliopisto ja Luonnonvarakeskus (Luke). Hankkeen kokonaisrahoitus on 866.777 €. Leppävirran osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta perustuu marjatilojen lukumäärään ja on 2015-2016 3 053 €, 2017 ja 2018 2 036 €.

LEPPÄVIRRRAN KUNNAN OMAT HANKKEET:**Matkailun kehittämishanke 2015 -2016**

Matkailuhanke on aloitettu keväällä 2015, ja jatkuu vuoden 2016 loppuun saakka. Hankkeelle on haettu jatkoaika 31.3.2017 saakka. Hankkeen keskeinen sisältö on alueen terveys-, liikunta- ja hyvinvointipalveluiden kehittäminen ja tuotteistaminen, yhteistyön ja uusien toimintamallien edistäminen alueen toimijoiden kesken sekä alueen terveys-, hyvinvointi- ja liikuntamatkailun Master Plan 2020.

Meijän Leppävirta -hanke 1.2.2016–31.7.2017

Alkuvuodesta 2016 aloitettu Meijän Leppävirta -hanke tarjoaa seuraavan puolen-toista vuoden aikana monipuolista koulutusta niin yrityksille, kuin yhdistyksillekin. Oman paikkakuntamme osaajat ja osaaminen halutaan nyt hankkeen toimilla tuoda esille ja saada näin nostetta kaikille mukana oleville tahoille. Hankkeen vetovastuun kantaa Leppävirran Yrittäjäyhdistys ja sen hankekoordinaattorina toimii paikkakuntalainen yritys Taeto Oy, jossa Timo Paasonen vie hanketta eteenpäin. Kunta on mukana hankkeen toimenpiteissä sekä rahoituksessa.

Merkittävimmät yrityshankkeet 2016

Ely-keskuksen myöntämiä yrityksen kehittämisavustuspäätöksiä oli vuonna 2016 yhteensä kolme, joiden yhteenlaskettu summa oli 1 055 070 euroa. Mansikka Ry on myöntänyt yritystukea vuonna 2016 Leppävirralle yhdelle yritykselle 10.000 € ja Ely-keskuksen vastaavaa leader-tukea oli myönnetty neljälle yritykselle yhteensä 165.213 €. TEKES- rahoituspäätöksiä Leppävirralle oli myönnetty yhteensä 250.000€, kuudelle eri yritykselle. Suurin hankekokonaisuus alkoi Oplatek Group Oy:llä, jolle myönnetty yritysrahoitus ylitti miljoona euroa.

Leppävirralle perustettiin 2016 yhteensä 28 uutta yritystä. Perustettujen yritysten lukumäärä oli sama kuin edellisenä vuotena. Lakkautettuja yrityksiä oli Leppävirralla peräti 62 vuonna 2016. Lakkautettujen yritysten määrä oli historiallisen korkea.

Suurimmat työnantajat 31.12.2016 (yli 10 tp)

Työnantaja	2016	Työnantaja	2016
Leppävirran kunta	487	Oravikosken Konepaja Oy	27
HögforsGST OY	83	Riikinvoima Oy	25
Parmaco Production Oy, Leppävirta	80	Dimex Oy	21
Ukonhattu ry	71	Leppävirran seurakunta	20
Fiskars Finland Oy Ab	70	Kuorma Ursin Oy	19
Gebwell Oy	66	LK Porras Oy	17
Parmarine Oy	52	Peeässä S-Market Leppävirta	17
Hyvinvointi- ja liikuntakeskus Vesileppis	48	Jarmatic Oy	17
<i>Sport & Spa Hotel Vesileppis; 20</i>		Supset Oy	16
<i>Virkistysuimala Leppäkerttu Oy; 12</i>		Leppävirran Apteekki	15
<i>Yhteistyöyritykset; 13</i>		Geotools Oy	15
<i>Leppävirta areena Oy; 3</i>		Leppävirran Osuuspankki/ <i>OP-Kiinteistökeskus</i>	13 + 1
Pivaset Oy	47	Sareni Oy	13
Oplatek Group Oy	46	Neste – Leppävirta	12
Caverion	45	Osamyynti Af	12
PT Energia Poraus Oy/ Energiakaivuu Oy	42	Posti Oy	12
Mikenti Oy	36	Oy Danfoss Ab Lämpö	12
Metos Oy Ab	36	FinKaivot Oy	12
JOB Kiinteistötekniikka Oy	32	Teboil, Leppävirran Huoltamokeskus Oy	11
Blue Cargo Oy	32	Deekax Air Oy	11
Rautia, K-Maatalous, Alpo Malinen Oy	34	Hanx	10
Pekka ja Leena Torvinen	28	Kohmansalon Metsäkuljetus Oy	10

Toimielin: 10 Kunnanhallitus

Tulosalue: 141 Ravintopalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Ruokahuolto vastaa Leppävirran kunnan omien toimintojen kuten päiväkotien, koulujen, vanhustenhuollon ateriapalveluiden tuottamisesta ja myy Kysteri-liikelaitoskuntayhtymälle sen tarvitsemia ruokapalveluja. Käytössä on kaksi asiakasryhmittäistä ruokalistaa. Toimintaa kehitetään vastaamaan nykyaikaisen tuotanto-prosessin mahdollisuuksia ja taloudellisuuden vaatimuksia.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

<i>Tulosalue 141</i>	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	1 938	2 151	6	2 157	2 045
Toimintamenot	- 1 871	-2 062	-19	-2 081	2 047
Toimintakate (netto)	67	89	-12	76	-3

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö

--	--	--

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

--	--	--

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asiointin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>AROMIN –ohjelmiston kotipalveluaterianmyynnin käyttöönotto 2016.</i>

Toteuma 31.12.2016

Ruokapalveluiden vakitukselle henkilöstölle otettu käyttöön Kunnan käyttäjätunnukset ja sähköpostit. Yhtenäinen tapatoimia.

Aromin-ateriamyynti ohjelmiston kriittinen tarkastelu-> ohjelmiston hankintahinta korkea-> hyötyyn nähden. Tuotannonohjausjärjestelmä Aromille etsitään edullisempaa ja käyttäjäystävällisempää vaihtoehtoa. Pyydetty tarjous uudesta tuotannon ohjausjärjestelmästä.

Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutus-suunnittelu.	
-------------------------------------	---	--

Toteuma 31.12.2016

Kehityskeskustelut toteutuneet 24 henkilölle 28:sta. Työilmapiiri kyselyn tulokset käyty läpi ja valittu kehitys kohteet, jotka tiedoksi henkilöstöpäällikölle.

Tehtäväkuvia päivitetty, viimeistään ruokahuollon ja siivouksen yhdistymisen yhteydessä. Henkilöstöstä 9

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
osallistunut Ympäristövastuullinen kasvisruokakokki koulutukseen.		
<i>Työssä jaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>Henkilöstölle järjestetään työhyvinvointi päivä yhdessä työterveyshuollon kanssa.</i>
Toteuma 31.12.2016 Työhyvinvointi iltapäivä järjestetty työterveyshuollon kanssa tammikuussa ja seuranta iltapäivä elokuussa koulutuspäivien yhteydessä. Työhyvinvointi luento ja TYKy ilta 30.9.2016 siivouspalveluiden kanssa yhdessä. Työssä jaksamiseen paneuduttu, työterveys keskusteluita käyty useita.		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Ruokapalvelun ja siivoustyön yhteistyön valmistelu ja aikataulutaminen. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	
Toteuma 31.12.2016 Ruokapalveluiden ja siivouksen henkilökunnalle pidetty yhdistymisestä Infoja ja kuulemisia. Ruokahuollon ja siivouksen yhdistyminen valmisteilla. Yhteistyöpalaverit eri hallintokuntien kanssa.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolin selkeyttäminen.	osavuositarkastukset
Toteuma 31.12.2016 Osavuositarkastukset on laadittu ohjeistuksen mukaan		
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	
Toteuma 31.12.2016 Raportointi ohjeistuksen mukaan		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Asiakkuudenhallinta > palvelusopimukset

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016**6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen**

Tietojärjestelmien hallinta ja kehittäminen. Varautuminen esim. ukkosten ja myrskyjen aiheuttamiin sähkökatkoksiin. Talouden seuranta.

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot henkilöstömäärä	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Ravintokeskus	30 (5 osa-aikaista ja 5 yhdistelmäyöntekijää)	28(3 osa-aikaista ja 5 yhdistelmäyöntekijää)	28 (3 osa-aikaista ja 5 yhdistelmä tt)	
Keskuskeittiö 1	16,5	15,5	16,5	
Jakelukeittiöt				
Alapiha	2x0,5	2x05	2 x 0,5	
Kivelä	2x0,5	2x05	2 x 0,5	
Oravikoski	1,0	1	1	
Timola	0,5	0,5	0,7	
Lukio	0,5	0,5	0,5	
Sorsakoski	0,6	0,6	0,6	
Kirkonkylän päiväkot	1,0	1	1	
Konnuslahti	0,5	0,5	0,5	
Kurjala	0,5	0,5	0,5	
Leivola	1,5	1,5	1,6	
Paukarlahden päiväkot alk.8.8.2016			1,0	
Suoritteet ja hinta	TP 2015	TA 2016		
Aterian hinta/suorite:				
Vuodeosastot, Leivola ja Riihikoti	3,31	3,31	3,31	
Koulu- ja päiväkodit	2,88	2,88	2,88	
Suoritemäärät				
-hoivapalvelut yhteensä	291 500	294 000	281 021	
- ateriapalveluasiakkaat			- 38 126	
- muut hoivap. ateriat			- 242 895	
- koulutoimi	227 407	220 000	234 218	
- päivähoito ja esikoulu	94 727	91 000	98 341	
- Henkilökunta- ja muut ruokailut			5 247	
Tulosbudjetti (1000 €)	TP 2015	TA 2016		
Toimintatulot	1 938	2 157	2 045	
Myyntitulot / Liikevaihto				
Toimintamenot	-1 871	-2 062	- 2 047	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-737	-762	- 743	
Palvelujen ostot	-87	-212	- 227	
Henkilöstömenot	-916	-961	- 943	
Muut menot	-132	-127	- 134	
Toimintakate (Netto)	67	89	- 3	
Rahoitustulot ja -menot				
Poistot ja arvonalentumiset	12		-12	
Tilikauden tulos	55,4	89	-15	
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	55,4	89	-15	

* Entiset tulosalue 141 ravintopalvelut ja kustannuspaikka 5417 siivouspalvelut ovat yhdistetty vuoden 2017 alussa vastuualueeseen 5402

Toimielin: 13 Kunnanhallituksen yleisjaosto

Tulosalue: 131 Henkilöstöhallinto ja – palvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Henkilöstöasioita koskevat asiantuntijapalvelut Leppävirran kunnan hallintokunnille ja työpaikoille, keskitettyjen henkilöstöasioiden hoito.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 131	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	186	274	- 66	208	163
Toimintamenot	- 1 900	- 1 996	153	- 1 843	- 1 801
Toimintakate (netto)	- 1 714	- 1 722	- 87	- 1 635	- 1 638

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.	Aktivointiaste 30 %

Toteuma 31.12.2016

21 henkilöä palkkatuetussa työssä, 2 työkokeilijaa. Esimiehiä informoitiin vuoden aikana mm. työkokeilusta ja työllistämisen tärkeydestä ja aiheesta laadittiin materiaalia käytettäväksi. Leppävirtalaisen toimintamallia kehitettiin ja kriteereitä väljennettiin loppuvuoden osalta. Leppävirtalaisää haki vain yksi yritys (jolle se myös myönnettiin).

Yhteistyötä sosiaalitoimen ja TE-toimiston kanssa lisättiin, ja sovittiin mm. asiakasohjauksen pelisäännöt. Koordinaattorin asiakastyö työllistymisen vaiheessa olevien asiakkaiden kanssa alkoi huhtikuun aikana. Työ keskittyi mm. työmarkkinatukea saavien työttömien haastatteluun sekä sähköiseen asiointiin ja neuvontaan. Asiakastyön kohderyhmänä olivat lisäksi Tukevalla kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat ja kunnalle osoitettavat velvoitetöylyllistettävät.

Uusi työllisyyskoordinaattori aloitti työnsä 1.12.2017 edellisen irtisanottua itsensä lokakuussa.

Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	Yritystuet hyväksytään 2016 uusin myöntöperusteiden pohjalta.	
--	---	--

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelma-versiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa. Laaditaan sähköisten palvelujen hankesuunnitelma. Hankkeet otetaan seuraavien vuosien talousarvioihin. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Digitalisaatio: Sähköisen asioinnin lisääminen (mm. sähköinen palvelujärjestelmä. Kartoitus valmis 8/2016.</i>
Toteuma 31.12.2016		
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Henkilöstösuunnitelma ja strategista johtamista tukeva raportointi. Työtyytyväisyys (3,6) Tehtäväkuvaukset päivitetty (100 %) Koulutuspäivät 1 pv / hlö Esimiesinfot 1h / kk
Toteuma 31.12.2016		
<p>Työtyytyväisyyskysely henkilöstölle toteutettiin. Vastausprosentti oli noin 55 % joka on hieman edellistä parempi. Kokonaisuutena arvio oli parantunut edelliseen verrattuna, (työtyytyväisyys 4,11). Vastausten yhteenveto esiteltiin henkilöstöinfossa 9.6.2016. Yksiköt sitoutettiin kehittämään toimintaansa työtyytyväisyyskyselyn pohjalta. Tehtäväkuvauksien päivityksestä muistutettiin esimiehiä. Päivitettyjen tehtäväkuvauksien pohjalta lähdetään päivittämään jatkossa organisaation palkkausjärjestelmää (työn vaatavuuden arviointi). Koulutussuunnitelma saatiin laadittua vuodelle 2017 ja se hyväksyttiin yhteistyötoimikunnan vuoden viimeisessä kokouksessa 19.12.2016. Koulutuspäiviä kertyi liki 1,5 pv / työntekijä.</p> <p>Henkilöstöraportointia kehitettiin ja tuotiin entistä ajankohtaisemmaksi, jolloin reagointi poikkeamiin voi tapahtua entistä nopeammin.</p>		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>HR-prosessien vaiheittainen kehittäminen (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö, työkykyjohtaminen). Aktiivisen tuen toimintamallin tehokas hyödyntäminen.</i>	<i>Työtyytyväisyyden alamittari: Johtaminen ja esimiestyö (3,6) Sairauspoissaolojen väheneminen 10 % Työtapaturmat (0-tapaturmaa) Työterveyshuollon kustannusten aleneminen 2 % (KELA II-lka) Kehityskeskustelut (100 %) Varhemaksujen aleneminen (5 %)</i>
Toteuma 31.12.2016		
<p>Johtajuus työilmapiirikyselyssä ka. 3,68. Kehityskeskustelujen käymisestä on muistutettu esimiehiä. Leppävirran kunta haki Kevan vetämään Tystra – valmennukseen (Työhyvinvointi strategiassa) ja valittiin mukaan yhdessä yhdeksän muun kuntaorganisaation kanssa. Tavoitteena valmennuksessa on edistää laajalti työhyvinvointia omassa organisaatiossa. Mukana valmennuksessa ovat olleet henkilöstöpäällikön lisäksi varhaiskasvatusjohtaja Sonja Merta sekä ruokapalvelujohtaja Mervi Erkkilä-Rautiainen. Valmennus ja kehittämis-toiminta jatkuu vielä vuonna 2017. Sairauspoissaolot vähenivät jonkin verran, mutta suurta muutosta ei vielä saatu aikaiseksi. Varhemaksut nousivat edellisestä vuodesta n. 10 %. Työterveyshuollon kustannukset alenivat KELA-korvausluokka II osalta n. 4 %.</p>		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi</i>	<i>Kunteko 2020-hankkeeseen osal-</i>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	<i>ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyvyisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>listuminen (=>prosessien sujuvuus, palvelun laatu, osaaminen). Hallintopalveluyksikön suunnittelu ja toimintojen keskittäminen. Yhteistyön ja verkostomaisen toiminnan ja verkostoitumisen lisääminen.</i>
Toteuma 31.12.2016		
Hyviä käytänteitä konsultointiin vuoden aikana muista kunnista mm. Tystra-valmennuksen kautta. Yhteistyötä ja verkostoitumista lisättiin aktiivisesti.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Aktiivisen tuen toimintamallin toteutuminen ja vaikuttavuus
Palkanmaksuprosessin kehittäminen, palkanmaksun virheettömyys

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

--

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Työttömien määrän kasvu => aktivointitoimien lisääminen
Väestön ikääntyminen (kotipalveluiden lisääntynyt tarve, sähköiset palvelut) => osaamisen kehittämisen ennakointi
Palvelutarpeiden muutos, kiristynyt taloustilanne => Talouden tasapainottamistoimien jatkaminen, henkilöstösuunnittelu

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja

Perustiedot henkilöstömäärä	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.	398	416	392	410
Henkilöstön lukumäärä yhteensä 31.12.	496	486	491	478
Asukasta kunnan palveluksessa olevaa kohti	20,1	20,5	20,0	20,9
Asukasluku	9 953	10 000	9852	9 700
Henkilöstöhallinto	1,33	2	2	2

Suoritteet ja hinta	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Työllisyysvarat				
Työllisyysvaroin työllistäminen	144 876	186 900	184 785	266 000
- palkkatukea työllistämiseen	56 422	67 000	86 497	110 000
Koululaisten ja opiskelijoiden työllistäminen	37 514	37 000	39 162	40 000
Tukeva työvalmennussäätiön työllistämispalveluihin	156 000	162 000	162 000	162 000
Työmarkkinatuen kuntaosuus (sis. työllisyyskoordinaattorin palkan)	785 984	730 000	759 347	690 030
Muut työllistämismenot	4 604	33 000	14 086	87 500
Työllisyystyöntekijöiden lukumäärä keskim. /vuosi	9	6		9
Koulutus				
Henkilöstön koulutus €	75 520	67 400	67 051	71 000
Luottamushenkilöiden koulutus €	9 571	7 000	6 084	10 000
Henkilöstön koulutus €/ kunnan palveluksessa oleva	152	139	137	149
Työpaikkaruokailu	7 306	7 000	7 950	7 500
Tyhy-toiminta	45 650	55 500	59 541	45 000
Työsuojelu				
menot	28 974	26 770	31 207	23 992
Työterveyshuolto				
menot	356 405	346 500	340 857	250 000
tulot	122 136	130 000	101 293	120 000

Toimielin: 15 Tarkastuslautakunta

Tulosalue: 150 Tilintarkastus

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 150	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	2	1	0	1	2
Toimintamenot	-32	-26	-1	-27	-32
Toimintakate (netto)	-30	-24	-1	-25	-30

3. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

- Olennaisten tulojen määräytymisperusteiden ja kertymisen valvonta
- Olennaisten menojen tarkastus
- Investoinnit ja investointien rahoitusosuudet
- Sopimukset

4. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

--

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

--

4. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Suoritteet ja hinta	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Tilintarkastuspäivät	15	16	17	16
Lakisääteisen tilintarkastuksen täydentäminen, pv				
Tarkastuslautakunnan jäsenet	7	7	7	7
Tilintarkastajat	3	2	2	2

Toimielin: 16 Keskusvaalilautakunta

Tulosalue: 160 Vaalit

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien toimittamisesta vaalilainsäädännön ja muun sitä koskevan ohjeistuksen mukaisesti.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 160	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	17	0	0	0	0
Toimintamenot	-22	0	0	0	0
Toimintakate (netto)	-4	0	0	0	0

3. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Vaalijärjestelyiden sujuminen vaalilakien mukaisesti

4. sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Suurimmat riskit vaalisalaisuuden vaarantuminen ja vaalien uudelleen järjestäminen valituksen johdosta. Varaudutaan koulutuksella ja työprosessin huolellisella läpiviemisellä.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Äänestysalueet	9	9	9	9

- v. 2014 Europarlamenttivaalit
- v. 2015 Eduskuntavaalit
- v. 2016 Ei säännönmukaisia vaaleja
- v. 2017 Kuntavaalit
- v. 2018 Presidentinvaali
- v. 2019 Eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit
- v. 2020 Ei säännönmukaisia vaaleja
- v. 2021 Kuntavaalit
- v. 2022 Ei säännönmukaisia vaaleja
- v. 2023 Eduskuntavaalit
- v. 2024 Presidentinvaali ja europarlamenttivaalit

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta**1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

Toimielin 20	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	2 985	2 940	12	2 953	2 996
Toimintamenot	-41 537	- 42 688	-1 170	-43 858	-42 715
Toimintakate (netto)	-38 552	- 39 748	-1 157	-40 905	-39 719

8. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet joihin perusturvalautakunta osallistuu

Asuminen ja elinympäristö	Toteuttaja					Toimet /hankkeet	Toteuma 31.12.2016
	sosiaali- ja perhetyö	varhaiskasvatus	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut	terveyden ja sairaanhoidon		
Pakolaisten vastaanotto	0	0	-	0	0	Pakolaisten vastaanottosuunnitelman laatimiseen osallistuminen yhdessä muiden hallintokuntien kanssa	Kunnanvaltuusto päätti 13.6.2016, että Leppävirralle otetaan n. 10 kiintiöpakolaista tai turvapaikanhakijaa. Ensimmäinen pakolaisperhe tuli kuntaan joulukuussa 2016. Vastaanottoa ja kotoutumista koordinoi moniammatillinen KOTO-ryhmä ja yhteistyötä tehdään Varkauden kaupungin kanssa.
Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	-	-	-	-	-	Toimet /hankkeet	Toteuma 31.12.2016
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	0	-	-	-	-	<i>Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.</i>	<i>Sosiaalityö on osallistunut aktiivisesti kunnan passiivisen työmarkkinatuen kustannusten minimointiin yhdessä työllisyyskoordinaattorin ja työllisyystyöryhmän kanssa.</i>

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	sosiaali- ja perhetyö	varhaiskasvatus	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut	terveyden ja sairaanhoidon	Toimet / hankkeet	Toteuma 31.12.2016
Sähköisten palveluiden kehittäminen	0	0	-	0	-	Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa. Laaditaan sähköisten palvelujen hankesuunnitelma. Hankkeet otetaan seuraavien vuosien talousarvioihin. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	0	0	0	0	-	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Työtyytyväisyyskysely tehty Tehtävänkuvaukset suurimpien ammattiryhmien osalta päivitetty. Sosiaalityön ja toimistotyön tehtävämuutokset meneillään ja siksi tehtäväkuvat vielä päivittämättä.
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	0	0	0	0	-	HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveys-huollon yhteistyö).	
Tuottavuuden edistäminen	0	0	0	0	0	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä bench-markkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt).	
Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset						Toimet / hankkeet	Toteuma 31.12.2016
Roolit päätöksenteossa	0	0	0	0	0	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoitteasetannan roolien selkeyttäminen.	
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	-	-	-	0	0	Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi ja seurantakäytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä	

Tulosalue: 211 Johtamisen tukipalvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Tulosalueen tehtävänä on huolehtia perusturvalautakunnan päätöksenteon edellytyksistä sekä osaston hallinnosta sekä varmistaa vanhus- ja vammaisneuvostojen toimintaedellytykset. Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisesta

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 211	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	1	2	0	2	1
Toimintamenot	-211	-233	-52	-285	-269
Toimintakate (netto)	-210	-231	-52	-283	-268

1. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

--

2. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

- Taloudellisuus, talouden seuranta
- Henkilöstöhallinnon päätökset

3. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

--

4. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Koko perusturvalautakunnan talouden osalta merkittävin riski on palvelutarpeiden ennakoimattomuus/väärä arviointi. Vuoden 2016 talousarvio on rakennettu tiukasti vuoden 2015 lopun palvelutarpeen pohjalle. Riskinä on talousarvion ylittyminen, lautakunta seuraa talouden toteutumista jokaisessa kokouksessaan ja päättää taloutta tasapainottavista toimenpiteistä.

5. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit**Toiminta- ja tunnuslukuja**

Perustiedot henkilöstömäärä	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstömäärä	1,75	1,75	1,75	1,75
Hallinto	1	1	1	1
Toimistopalvelut	0,75	0,75	0,75	0,75

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta

Tulosalue: 221 Sosiaalihuollon palvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tulosalue järjestää ja tuottaa varhaiskasvatuksen ja sosiaalihuollon palvelut kuntalaisille.

- varhaiskasvatuksessa
- sosiaali- ja perhetyössä
- vajaakuntoisten palveluissa
- hoivapalveluissa

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 221	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	2 944	2 896	12	2 908	2 950
Toimintamenot	-18 210	-18 404	-648	-19 052	-18 765
Toimintakate (netto)	-15 266	-15 509	-635	- 16 144	-15 815

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Maksuliikenne kunnasta ulospäin
Talousseuranta

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Sisäisessä valvonnassa, jota toteutettiin perusturvalautakunnan vahvistaman suunnitelman mukaisesti, ei todettu poikkeamia. Talouden seurannassa todettiin ylityspaineita, joihin reagoitiin sekä lisämäärärahaa hakemalla sekä menokuria kiristämällä. Lisämäärärahan tarve osoittautui ennakoitua pienemmäksi.

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Palvelutarpeen oikea arviointi
Talouden kuukausittainen seuranta ja poikkeamista raportointi ja niiden taustalla olevien syiden selvittäminen ja mahdollinen ratkaiseminen.

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja tulosalue 221

Perustiedot	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstömäärä, josta	186,57	186,58	182,07	190,07
Sosiaali- ja perhetyö	9,65	10,65	10,65	9,65
Varhaiskasvatus	71,88	70,89	66,38	69,38
Vajaakuntoisten palvelut	7,04	7,04	7,04	7,04
Hoivapalvelut	98	98	98	104

Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastuualue järjestää sosiaalityön, perheneuvolan ja perhetyön palvelut kuntalaisille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 2202	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	521	544	0	544	479
Toimintamenot	-3 866	-3 806	-580	-4 389	-4 263
Toimintakate (netto)	-3 345	-3 262	-583	-3 845	-3 784

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	<p><i>Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.</i></p> <p><i>Pitkäaikaistyöttömien aktivointi sosiaalihuollon keinoin</i></p> <p><i>Pitkäaikaistyöttömien aktivointisuunnitelmien tehokas tekeminen yhteistyössä TE-toimiston kanssa</i></p> <p><i>Varkauden seudun työllistymistä edistävään monialaisesta yhteispalveluun osallistuminen</i></p> <p><i>Kuntouttavan työtoiminnan ohjausresurssin lisäys (1 henkilötyövuosi ostopalveluna)</i></p>	<p><i>Tehtyjen aktivointisuunnitelmien määrä</i></p> <p><i>Kuntouttavan työtoiminnan toteutuneet päivät/toimintaan osallistuneet henkilöt</i></p> <p><i>pitkäaikaistyöttömien ryhmä toimii</i></p> <p><i>Kunnan työpaikkojen kuntouttavan työtoiminnan määrä ja suhteellinen osuus kaikesta kuntouttavasta työtoiminnasta</i></p>

Toteuma 31.12.2016

Monialainen yhteispalvelu toimii yhteistyössä Varkauden seudun, TE-toimiston ja kelan kanssa. Asiakastyö on käynnistynyt Leppävirralla hyvin, toimintaan on varattu n. puolet yhden sosiaalityöntekijän työstä. Kuntouttavan työtoiminnan ohjaajaresurssin ostopalvelu alkoi helmikuussa ja kuntouttavan työtoiminnan ryhmään osallistui vuoden aikana 24 henkilöä.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittämisen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>osallistuminen yhteiseen perhehoidon ohjelmistohankkeeseen lastensuojelun kehittämissyksikön kautta</i>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Toteuma 31.12.2016		
Perho-ohjelman koulutukset olleet ja käyttöönotto on käynnissä.		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Parhaiden käytänteiden hakeminen lastensuojelun avohuoltoon sekä työttömien aktivointiin</i>
Toteuma 31.12.2016		
Lastensuojelun avohuollossa on ostopalveluna toteutettu sijoitusten vaihtoehtona tehostettua perhetyötä, jolla on osin saavutettu toivottuja tuloksia. Myös sijoituksia kodin ulkopuolelle kyettiin purkamaan vuoden aikana. Työttömien aktivoinnissa ja uusien käytänteiden hakemisessa on tehty yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa. Työttömien aktivointi näkyy myös kunnan maksaman kelan työmarkkinatukiosuuden laskuna.		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Toimeentulotuen päätökset ja maksatukset

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Sisäisessä valvonnassa, jota toteutettu satunnaisotannalla, ei havaittu poikkeamia.

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Palvelutarpeen arviointi; Talousarviossa ei ole varauduttu palvelutarpeen lisäyksiin sosiaalityössä lukuunottamatta kuntouttavaa työtoimintaa. Talousarviossa pysyminen edellyttää ostopalvelujen maltillista käyttöä ja oman toiminnan tarkastelua ja muuttamista oman toiminnan suuntaan.

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstömäärä	9,65	10,65	10,65	9,65

Tulosityksikkö: 2205 Sosiaalityö

Kustannuspaikat 2206, 2207,2210,2211,2212,2219

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Toimeentulotuki				
Toimeentulotukiruokakunnat	454	450	445	170
Menot €/ruokakunta	2 602,60	2 796,76	2 607,19	2 115,90
Nettomenot /ruokakunta	1 527,47	1 663	1 611,52	1 660,02
Lastensuojelu				
Lastensuojeluilmoitusten lkm	180	160	199	160
Avohuollon asiakkaat vuoden aikana	95	100	90	90
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 31.12.	15	13	11	10
Hoitopäivät	6 289	4 745	4 453	3 650
Jälkihuollossa olevat	15	15	13	15

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Päihdepalvelut				
Avohoitokäynnit	121	200	170	200
Laitoskuntoutus hoitopäivät	66	30	92	50
Vammaispalvelut				
Asiakkaat vuoden aikana	273	260	263	270
kuljetuspalveluasiakkaat	201	200	211	200
Lastenvalvoja				
Isyys-, elatus-, huolto- ja tapaamisoikeus sop.	206	150	188	150
€/sopimus	156,92	217,57	175,08	220,43
isyiden selvityksiä	34	30	24	30
elatus- ja huoltosopimuksia	172	120	164	120

Vastuualue: Perheneuvolatyö

Kustannuspaikka 2360

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstömäärä				
Perheneuvola	1	2	2	2
Asiakkaita vuoden aikana	85	100	110	100
€/asiakas	1 124,15	1 334,09	1 263,16	1 334,98

Vastuualue: Perhetyö

Kustannuspaikka 2380

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstömäärä				
Kustannukset	43 442	44 791	42 360	46 297
Asiakaskäynnit	342	240	237	300
Asiakasperheet vuoden aikana /	17	25	13	20
Menot /asiakas	2 555,41	1 791,64	3 258,46	2 314,85

Talouden toteutuminen 31.12.2016

Sosiaali- ja perhetyön menot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 10,3 %. Sosiaali- ja perhetyöhön haettiin lisämäärärahaa syyskuun lopun toteuman pohjalta 580 000 €, josta jäi n. 126 000 € käyttämättä. Menot kasvoivat erityisesti asiakaspalvelujen ostoissa päihdepalveluissa, lastensuojelussa ja vammaispalveluissa. Pakolaisten vastaanoton kulut olivat noin 9000 €, tulot kohdistuvat vasta vuodelle 2017.

Vastuualue: 2203 Varhaiskasvatus**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Vastuualue järjestää ja tuottaa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelut kunnassa asuville lapsiperheille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 2203	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	586	547	5	552	545
Toimintamenot	-4 087	-4 156	-25	-4 181	-4 075
Toimintakate (netto)	-3 501	-3 609	-20	-3 629	-3 529

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
---------	--------------------	----------

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittämisen</i>	<i>Mobiilisovellusten käyttöönotto ja sen yhteensopivuus olemassa olevien ohjelmien kanssa. Ohjelmistohankinnan tekeminen tehtyjen selvitysten pohjalta</i>	<i>Ohjelmisto hankittu ja käyttöönotto projektoitu (+/-).</i>
Toteuma 31.12.2016	Uusi toiminnanohjausjärjestelmä hankittiin ja käyttöön otto heti vuoden 2017 alkupuolella.	
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Palvelustrategian laatiminen vuonna 2015 tehdyn asiakaskyselyn pohjalta ja uusi varhaiskasvatuslaki huomioiden (+/-)</i>
Toteuma 31.12.2016	Varhaiskasvatuksen palvelustrategian valmisteltu ja viedään lautakunnan hyväksyntään vuoden 2017 alussa. Perusturvalautakunta on linjannut uuden varhaiskasvatuslain tulkinnan Leppävirralla (subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajoittaminen ja päivähoidon ryhmäkoko) sekä hyväksynyt kunnan esiopetussuunnitelman.	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Talouden seuranta.

5. sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Taloutta seurattiin säännöllisesti ja siinä ei ollut poikkeamia.

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Merkittävin riskitekijä palvelutarpeen ennakointi lyhyellä ja pidemmällä aikavälillä. Palvelutarpeella oleellinen vaikutus henkilöstötarpeeseen sekä investointien tarkoituksenmukaisuuteen. Riskiin varaudutaan henkilöstön liikuteltavuudella, toimipisteiden välisellä sijaistamisella sekä muuttoliikkeen ja syntyvyyden seurannalla.

Vastuualue: 2203 Varhaiskasvatus				
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2015	TA2016	TP 2016	TA 2017
Päivähoito (sis.toimistovirk.)	71,88	70,89	66,38	69,38
Tulosyksikkö: 2220 Varhaiskasvatuksen hallinto				
Henkilöstömäärä	TP 2015	TA2016	TP 2016	TA 2017
Hallinto (tstovirk siirto tukipalveluista)	1,98	1,98	1,6	1,6
Tulosyksikkö: 2231 Perhepäivähoito				
Henkilöstömäärä	TP 2015	TA2016	TP 2016	TA 2017
Ryhmäperhepäiväkodit	0			
Perhepäivähoito	17,77	16,78	14,65	15,65
Ryhmäperhepäivähoito, pph hoitajan kotona, kolmiperhehoito				
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2015	TA2016	TP 2016	TA 2017
Perhepäivähoitopaikat	60	56	55	56
hoitopaikka/meno	10 999,58	12 352,13	11 246,84	11 908,94
Tulosyksikkö: 2250 Päiväkodit				
Henkilöstömäärä	TP 2015	TA2016	TP 2016	TA 2017
Päiväkodit	42,4	42,4	37,68	41,68
Erityislastentarhanopettaja	1	1	1	1
Päiväkodit Kirkonkylä, Sorsakoski, Viitosvinttöt, Timola ja Omentarhan osapäivähoito eo.				
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2015	TA2016	TP 2016	TA 2017
Päivähoitopaikat	229	232	234	230
hoitopaikka/meno	9 443,09	9 219,56	8 945,27	9 192,75
Alle 3-vuotiaita lapsia hoidossa	35	36	45	45
3-6 vuotiaita lapsia hoidossa	150	151	147	130
Esioppilaita osapäivähoidossa	72	73	73	72
Tulosyksikkö: 2260 Esiopetus				
Esiopetus				
Henkilöstömäärä	TP 2015	TA2016	TP 2016	TA 2017
Esiopetus	8,73	8,73	11,45	9,45
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2015	TA2016	TP 2016	TA 2017
Esiopetus lapset, josta	99	101	111	112
pelkästään esiopetuksessa	27	28	36	91
Esiopetuspaikka/meno	5 317,33	5 222,68	5 606,55	6 210,73
Tulosyksikkö: 2280 Lastenhoidon tuki				
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2015	TA2016	TP 2016	TA 2017
Kotihoidontukimenot	384 445	456 000	402 949	410 000
Hoidettavat lapset 31.12.	112	130	118	116
*Lapset lastenhoidon tuella	92		97	
*lapset osittaisella hoitorahalla	20		21	
euroa/lapsi		3 507,69	3 414,82	3 534,48
Yksityisen hoidon tukimenot (sis. tuen kuntalisän)	225 663	210 000	211 946	230 000
Hoidettavat lapset 31.12	42	41	43	43
Perhepäivähoidossa	22		25	
päiväkodissa	20		18	
euroa/lapsi	5 372,93	5 122	4 928,98	5 348,84

Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Vastuualue järjestää ja tuottaa sosiaalihuollon palvelut kehitysvammaisille ja mielenterveyskuntoutujille

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 2311	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	153	161	-	161	171
Toimintamenot	-3 589	-3 744	-	-3 744	-3 611
Toimintakate (netto)	-3 435	-3 583	-	-3 583	-3 440

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>Työilmapiirikartoitukset Poissaolot</i>
Toteuma 31.12.2016		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Palvelujen saatavuus nettohinta/suorite</i>
Toteuma 31.12.2016 Paasonkallion toimintapäivän hinta nousi johtuen asiakkaiden avustajatarpeista.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolin selkeyttäminen.	Yhteisesti sovitut tavoitteet; poliittinen toiminta/operatiivinen toiminta Yhteiset prosessikuvaukset
Toteuma 31.12.2016		
<i>Konsernin tuottavuuden kehittä-</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toi-</i>	<i>Vaalijala- yhteistyö, talouden ja</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>minen</i>	<i>minnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävä kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	<i>toiminnan ennakoitavuus</i>
Toteuma 31.12.2016		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Vaalijalan palvelujen käyttö ja ohjaus

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Vaalijalan sekä laitos- että asumispalveluista siirtyi asiakas kevyempiin palveluihin. Avopalvelujen käyttöä pyrittiin tehostamaan raskaampien palvelujen vähentämiseksi

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Ostopalveluvaltaisella vastuualueella riskinä talousarvion ylittyminen ennakoimattomien palvelutarpeiden seurauksena. Usein palvelutarpeen arviointi luisuu palveluntuottajalle

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut

Tulosyksikkö: 2312 Kehitysvammahuolto

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstömäärä				
Paasonkallio	7,04	7,04	7,04	7,04
Avohuollon ohjaus				
Avohuollon asiakkaat	88	88	88	89
kuntoutusohjaus	40	30	75	60
poliklinikkakäynnit	154	130	136	130
Päivä- ja työtoiminta				
Paasonkallion käyttöpäivät / kokopäivä	4 394	4 300	4 516	4 450
Paasonkallion ja Apilan kv iltapäivähoito-päivät	794	930	820	690
meno/käyttöpäivä	81,29	78,5	78,9	83,02
päivätoiminnan ostopalvelupäivät	65	60	63	40
Päivä- ja työtoiminta Vaalijalassa	1061	800	1 228	800
Avotyötoiminnassa asiakkaita	4	6	4	4
Perhehoito				
perhehoitopäivät	763	766	829	766
perhelomituspäivät	17	20	17	20
Asumispalvelut				
Palveluasumispaikat	34	35	37	40
Asumispäivät	12 328	13 010	13 016	14 487
nettomeno/pvä	113,78	144,68	144,76	123,19
Asumispalveluasiakkaat Vaalijala	3	3	2	2

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Laitohoito (Vaaliijala)				
Laitoshoitoasiakkaat 31.12. (jatkuva)	5	5	4	4
Laitoshoitopäivät; sis. tilapäisen	2 135	2 100	1 777	1 845
Menot /laitoshoitopäivä	274,89	260,82	269,71	249,32

Tulosyksikkö: 2363 Mielenterveyden tukeminen

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Mt-päivätoiminta				
(ostopalvelut Ukonhattu ry:itä, Mt tuki ry:itä)				
Kustannukset	84 946	85 650	86 560	85 650
Asiakkaat; Mt-tuki ry kotikuntoutus	42	40	41	40
Ukonhattu ry; päivätoiminta	21	25	21	22
/asiakas	1 348,35	1 317,69	1 396,13	1 381,45
Psyk. Asumispalvelut				
Palveluasumisasiakkaat 31.12.	21	23	21	23
hoitopäivät	7 851	8 531	7 954	8 539
Nettomeno/asumispäivä	83,32	89,64	86,83	93,16
Menot €/asiakas	35 733	37 828	32 887,57	38 661
Tukiasukkaat	2	2	2	2

Talouden toteutuminen 31.12.2016

Vajaakuntoisten palvelujen kustannukset nousivat edellisvuoteen verrattuna vain 0,6 % ja talousarvio alittui kulujen osalta n. 130 000 €. Alitusta oli sekä kehitysvammaisten että mielenterveyskuntoutujien palveluissa. Mielenterveyskuntoutujien palvelujen kustannukset kasvoivat kuitenkin edellisvuoteen verrattuna 5,3 % ja kehitysvammahuollon kulut laskivat 0,9 %. Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelupäiviä kertyi edellisvuotta enemmän vaikka vuoden lopussa oli asiakasmäärä edellisvuoden kanssa sama.

Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Vastuualue järjestää ja tuottaa sosiaalihuollon asumispalveluiden palvelut ikääntyneille kuntalaisille sekä kotihoidon palvelut apua ja hoivaa tarvitseville kuntalaisille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 2503	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	1 684	1 644	7	1 651	1 754
Toimintamenot	-6 669	-6 698	-39	-6 738	-6 816
Toimintakate (netto)	-4 985	-5 054	-33	-5 087	-5 061

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta. Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt).</i>	<i>Palvelujen saatavuus Työajan käyttö (välitön/välillinen työaika) Asiakaskyselyt</i>

Toteuma 31.12.2016

Hoivapalveluissa seurataan palvelujen saatavuutta säännöllisesti ja tiedot siitä, missä ajassa iäkäs henkilö voi saada hakemansa palvelut, julkaistaan paikallislehdessä sekä kunnan internet sivuilla. Välittömän ja välillisen työajan seurantaprosessi on meneillään. Kotihoidon laskutusjärjestelmä on muutettu aikaperusteiseksi 1.1.2017 alkaen. Kotihoitoon on tilattu FCG:ltä työprosessien analyysi, joka toteutetaan pian pääsiäisen jälkeen. Analyysi tuottaa tietoa sekä tekee näkyväksi, miten kotihoidon henkilöstön työajankäyttö työvuorojen aikana jakaantuu toiminnoittain ja miten työaika kuluu eri toiminnoille. Samalla selkiintyy kuva siitä, kuinka työmäärä jakaantuu eri työvuoroissa ja kuinka työmäärä jakautuu eri henkilöillä. Myös asiakasmäärien ja käyntien luonne tulee näkyviin sekä kuinka kotihoitotyö on organisoitu. Kyseinen analyysi nostaa esiin lähitulevaisuuden kehittämiskohteita. Asiakaskyselyt on toteutettu kaikissa hoivapalvelujen yksiköissä ja niiden pohjalta on valittu kehittämiskohdet lähitulevaisuuteen. Kyselyjen yhteenvedot on nähtävillä ko. yksiköissä.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Kotihoidon työajan käyttö. Vastuualueen työyksiköiden henkilöstömitoitus, osaamisen arviointi ja kehittäminen. Toiminnan menojen seuranta.

Kotihoidon työajan käyttöä on seurattu Hilikka Fastroi –mobiilijärjestelmän avulla. Toteutunut välitön työaika oli keskimäärin 45-50 prosenttia. Tulokset eivät ole olleet kovin luotettavia järjestelmän teknisten toimimattomuuksien takia ja siksi että henkilökunnan tekniset taidot ovat olleet puutteellisia. Valtakunnallisesti välittömän työajan tavoitteeksi on asetettu 60-70 prosenttia.

Palveluasumisen henkilöstömitoitus on noin 0,55. Tehostetun palveluasumisen henkilöstömitoituksen valtakunnallinen keskiarvo on noin 0,65. Lähitulevaisuudessa henkilöstömitoituksen kehittämisessä seurataan asiakkaiden toimintakykyisyyttä saavuttaaksemme optimaalisen henkilöstömitoituksen.

Kotipalvelun henkilöstömitoituksen määrää säädetään asiakkaiden palvelutarpeen mukaan. Työprosessien analyysi tuo näkyväksi muun muassa ajan käytön jakautumisen työpäivän aikana. Muita mittareita, kuten asiakkaiden fyysistä kuntoisuutta (Rava-mittari) sekä asiakasmäärien muutoksia seurataan vuodesta 2013 alkaen tähän päivään.

Osaamiskartoitukset on tehty kaikissa hoivapalvelujen yksiköissä ja sieltä on noussut esiin henkilöstön vahvat osaamisalueet sekä ne osa-alueet, joihin he kaipaavat eniten koulutusta/tukea. Henkilöstön ammattitaitoa ylläpitävän koulutuksen tavoitteena on 3 pv/vuosi/henkilö. Koulutus suunnitelmien mukaiset koulutukset vuodelle 2017.

Toiminta vuoden 2017 budjetista on helmikuun 20. päivään mennessä käytetty noin 16 prosenttia.

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Kotihoidon työajan seuranta on ollut vaikea toteuttaa käymättömien mittareiden johdosta. Käytössä olevat ohjelmistot eivät ole ns. keskustelleet keskenään, myöskään henkilökunnan osaamistaso teknisten apuvälineiden käytössä ei ole ollut hyvää tasoa. Näihin puutteisiin on reagoitu muun muassa asiakaslaskutusjärjestelmää muuttamalla, erilaisilla mittareiden seurannoilla sekä työprosessien analyysin hankinnalla kotihoitoon. Osaamiskartoituksen tuloksena suurimmat puutteet osaamisessa olivat tietotekniset taidot sekä lainsäädännölliset asiat. Näihin tulemme pureutumaan vuoden 2017 aikana. Omaishoidontuki ja palvelusetelitoiminta kotihoidossa on erittäin suosittua ja määrärahat näillä sektoreilla oli riittämättömät, joihin saimme määrärahaa lisää vuodelle 2017.

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Osaavan ja koulutetun työvoiman saanti. Varaudutaan huolehtimalla hyvästä työnantajaimagosta ja hyvästä perehdyttämisestä.

Avainhenkilöiden vaihtuminen. Varaudutaan kuten edellä.

Ikäihmisten lisääntyvä hoitaminen vuodeosastoilla, jos asumispalvelupaikkoja ei ole riittävästi. Varaudutaan lisäämällä kotihoitoa ja asumispalvelupaikkoja.

Hoivakustannusten kasvu ikäihmisten määrän noustessa. Varaudutaan muuttamalla toimintatapoja ja/sekä tarkastelemalla palveluja kriittisesti.

Sijaisten hankkimisessa on koulutetun henkilöstön saaminen jonkin verran hankalaa. Sijaisiksi on saatu koulutettujen lisäksi alan opiskelijoita sekä eläkeiässä olevia hoitajia.

Työnantajaimagoa vahvistetaan kehittämällä perehdyttämistä ja työilmapiiriä. Toteutetaan vahvaa esimiestyötä varhaisella puuttumisella sekä lähiesimiesten johtamisen kehittämällä.

Avainhenkilöiden viihtyvyyteen kiinnitetään huomiota edellä mainituilla asioilla.

Vertailtaessa ajanjaksoa tammikuu 2016 – tammikuu 2017 kotihoidon asiakkaiden määrä on kasvanut 11 prosenttia.

Hoivakustannusten kasvun estämiseksi laaditaan/päivitetään asumispalvelujen-, omaishoidon-, kotihoidon-, lapsiperheiden kotipalvelujen kriteerit, jotka perusturvalautakunta hyväksyy. Asumispalvelujen kriteerit on laadittu ja hyväksytty perusturvalautakunnassa vuonna 2016.

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstömäärä	98	98	98	98
Tulosyksikkö : 2501 Hoivapalvelut hallinto				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Hallinto	1	1	1	1
Varahenkilöstö	3	3	3	3
Tulosyksikkö: 2410 Kotihoitopalvelut				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstö/kotihoitopalvelut	38	38	38	38
Henkilöstö/päivätoiminta	2	2	2	2
Kotihoidon asiakkaat vuoden aikana, sis. Jatkuv	267	250	633	265
Nettomeno/asiakas	5504	5 478	7996	5 168
Kotisairaanhoidon asiakkaat sisältyvät kotihoido	449	380	0	400
Nettomeno/asiakas	1 115	1 300	0	1 240
Tukipalveluasiakkaat	269	410	383	410
Palveluseteliasiakkaat	38	40	46	69
Päivätoiminnan asiakkaat	75	80	86	82
Omaishoidontukiasiakkaat	90	85	82	120
KOTIHOITOPALVELUT				
Nettomeno/kuntalainen	246	236,7	513	187
Tulosyksikkö: 2520 Asumispalvelut				
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstömäärä	54	54	54	54
Tehostetun asumispalvelun paikat (sis vuorohoitopaikat)	87	87	87	110
Asumisvuorokaudet	29 813	29 900	29712	30 320
Vuorohoito/lyhytaikainen asuminen	2 030	1 800	2 043	1 800
Asumispalvelut ostopalveluna	365	365*)	365*)	365*)
Asiakkaat, jotka odottavat asumispalvelupaikka ko ajanjaksona			22	
Nettomeno/asumisvrk	76	74	79	77
*) kotikuntalaki				
HOIVAPALVELUT				
Käyttömenot	6 668 575	6 698 116	6 815 689	7 432 148
Käyttötulot	1 683 556	1 643 800	1 754 389	1 798 829
Nettomeno/kuntalainen	500,86	505,43	513,73	571,79
* Kotikuntalain mukainen asuminen				
Henkilöstö ilmoitettu kokoaikaisina työsuhteina.				

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta

Tulosalue: 241 Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:

Tulosalue järjestää terveyden- ja sairaanhoitopalvelut kuntalaisille. Terveydenhuollon palvelujen järjestämistä vastuu on Pohjois-Savon sairaanhoitopiirillä, jonka liikelaitos Kysteri tuottaa perusterveydenhuollon palvelut. Sairaanhoitopalvelut kuntalaisille tuottaa pääosin Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ja Varkauden kaupunki.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 241	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	40	43	0	43	46
Toimintamenot	-23 116	- 24 051	-470	-24 521	-23 681
Toimintakate (netto)	-23 075	-24 008	-470	-24 478	-23 635

Vastuualue: 2402 Terveyspalvelut

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:

Terveydenhuollon palvelut tuottaa kuntalaisille Kysteri-liikelaitos ja sairaanhoidon palvelut hankitaan pääosin Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä ja Varkauden sairaalalta.

Kysteri-liikelaitoksen tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus siten, että palvelut ovat vaikuttavia, oikea-aikaisia ja oikein mitoitettuja. KYSTERIn palvelujärjestelmän tavoitteena on myös tukea palveluiden rajapintojen kuntien kotihoidon ja muun sosiaalitoimen tarkoituksenmukaista toimintaa ja keskinäistä työnjaon porrastusta. Toisaalta suhteessa erikoissairaanhoidon KYSTERI huolehtii osaltaan tarkoituksenmukaisesta hoidon porrastuksesta ja potilaiden sijoittumisesta asianmukaiseen hoitopaikkaan. KYSTERI omalta osaltaan on mukana sairaanhoitopiirin tuottavuushankkeissa ja sitoutuu toiminnassaan omalta osaltaan edistämään hankkeissa yhdessä sovittuja päämääriä.

Kuntalaisia kannustetaan itsestään ja läheisistään huolehtimiseen, omatoimisuuteen ja vastuunottoon omasta ja läheistensä hyvinvoinnista ja terveydestä. KYSTERI toimii kumppanuudessa kuntien eri hallintokuntien kanssa kehitettäessä terveellistä ja turvallista elin- ja asuinympäristöä ja vastattaessa kansanterveystyön ennaltaehkäisyyn haasteisiin.

Palvelujen tuotanto- ja järjestämistapojen kehittämällä parannetaan tuottavuutta ja varaudutaan ikärakenteen muutokseen ja työvoiman saatavuuden turvaamiseen

Palvelujen rahoitustason tulee vastata kuntien taloudellisia mahdollisuuksia huomioiden kuitenkin lainsäädännön edellyttämä palvelutaso.

Kuntastrategian mukaiset tavoitteet kysteri-liikelaitoksen osalta määritellään vuosittain kunnan ja Kysteri-liikelaitoksen välillä laadittavassa palvelusopimuksessa. Kysteri-liikelaitos määrittelee itse operatiiviset tavoitteensa huomioiden kuntien väliset palvelusopimukset.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

<i>Vastuualue 2402</i>	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	0	0	-	0	0
Toimintamenot	-9 186	-9 432	-	-9 432	-9 366
Toimintakate (netto)	-9 186	-9 432	-	-9 432	-9 366

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Kunnan edustajien roolien selkeyttäminen tilaajatoimikunnassa sekä KYSTERIN johtokunnassa Tilaajan ja tuottajan roolien selkeyttäminen	<ul style="list-style-type: none"> - selkeä tehtäväjako - Oikea-aikainen tiedonkulku
Toteuma 31.12.2016 Roolit selkeät. Tiedonkulussa ei tiedossa olevia puutteita.		
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	<i>Talouden seurantaraporttien pohjalta tehtyjen johtopäätösten oikeellisuus</i>
Toteuma 31.12.2016 Kysterin vuonna 2015 uudistettu talous- ja toimintaseuranta antoi kunnalle oikeasuuntaisen tiedon Kysterin taloustilanteesta koko vuoden ajan. Kysterin kustannukset nousivat edellisvuodesta 2,4 % ja kuntaosuuden palautus oli 39 687 €.		

Vastuualue: 2402 Terveystieteiden palvelut							
Ostot Kysteriltä TA 2016				Ostot Kysteriltä TP 2016			
Tuotteet	kpl	€	Yhteensä	Tuotteet	kpl	€	Yhteensä
Avohoito			3 874 620	Avohoito			4 051 955
Fysioterapia				Fysioterapia			
yksilökäynnit	1 050	102	107 100	yksilökäynnit	1 084		
ryhmät	350	102	35 700	ryhmät	309		
apuvälinekäynnit	280	26	7 280	apuvälinekäynnit	396		
Kouluterveydenhuolto	2 600	43	111 800	Kouluterveydenhuolto	2 491		
Lastenneuvola	1 550	51	79 050	Lastenneuvola	1 338		
Äitiysneuvola	1 050	43	45 150	Äitiysneuvola	877		
Sairaanhoidajan vast				Sairaanhoidajan vast			
käynnit	14 000	39	546 000	käynnit	14 801		
puhelinkontaktit	9 000	7	63 000	puhelinkontaktit	10 764		
sh.ryhmät	300	39	11 700	sh.ryhmät	200		
Lääkärinvastaanotto				Lääkärinvastaanotto			
käynnit	15 000	131	1 965 000	käynnit	13 490		
puhelinkontaktit	3 400	14	47 600	puhelinkontaktit	2 709		
Mielenterveyststo	2 000	105	210 000	Mielenterveyststo	1 866		
Puheterapia	600	93	55 800	Puheterapia	580		
Psykologi	-			Psykologi			
Päivystys	3 000	157	471 000	Päivystys	2 125		
Erikoisl. kons.	360	329	118 440	Erikoisl. kons.	250		
Vuodeosasto			4 151 000	Vuodeosasto			4 095 019
lyhyt hoito	15 500	168	2 604 000	lyhyt hoito	11 846		
pitkäaikaishoito	11 900	130	1 547 000	pitkäaikaishoito	16 126		
Suun terveydenhoito			874 500	Suun terveydenhoito			713 458
hammaslääkäri	10 350	70	724 500	hammaslääkäri	9 273		
suuhygienisti	3 000	50	150 000	suuhygienisti	3 073		
yhteensä			8 900 120	yhteensä			8 860 433

Vastuualue: 2601 Sairaanhoitopalvelut**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Vastuualue hankkii lainmukaiset erikoissairaanhoidon, ensihoidon ja muun sairaanhoidon palvelut. Kuntastrategialla ei voida suoranaisesti ohjata lakisääteisten sairaanhoitopalvelujen tuottamista. Kunnat osallistuvat kuntayhtymien tavoiteasetteluun toimimalla osaltaan kuntayhtymien hallinnossa.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

<i>Vastuualue 2601</i>	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	40	43	0	43	46
Toimintamenot	-13 929	-14 619	-470	-15 089	-14 315
Toimintakate (netto)	-13 889	-14 576	-470	-15 046	-14 269

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	Selkeät roolit sairaanhoitopiirin päätöksenteossa
Toteuma 31.12.2016		
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	<i>Osallistuminen sairaanhoitopiirin tuottavuushankkeeseen</i>
Toteuma 31.12.2016		
Sairaanhoitopiirin tuottavuushanke yhdistettiin maakunnan sote-valmisteluun, johon osallistutaan aktiivisesti.		

4. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit**VASTUUALUE: 2601 Sairaanhoidopalvelut**

Pohjois-Savon SHP (=KYS), Varkauden sairaala, muut erikoissairaanhoidon sairaalat, muut sairaalat

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
KYS				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	11 548 817	12 615 000	11 836 758	12 889 315
(sis.netto menot	11 548 817	12 615 000	11 836 758	12 889 315
Toiminta				
Hoitopäivät	6 308		6 970	
Hoitojaksot	1 670		1 614	
Avohoitokäynnit	14 269		14 472	
Leikkaukset	677		667	
Jonossa	154		107	
Ensihoito (sis. KYS T 2012 alk)				
toimintakulut	442 381	454 346	469 499	470 000
Varkaus				
Toimintakulut	1 547 605	1 670 000	1 704 549	1 600 000
Hoitopäivät	916		1 119	
Hoitojaksot	130		149	
Avohoitokäynnit	2 560		2 389	
Kaihileikkaukset	73		109	
Muu erikoissairaanhoido				
Toimintakulut	117 478	50 000	67 873	120 000
Muut sairaalat (Matti ja Liisa koti, kuntoutuskoti Oiva, Kuel siirt. palvelusuhteet)				
Toimintakulut	273 137	299 672	236 638	185 267
Toimintatuotot	40 482	42 800	28 854	27 633
Nettomeno	232 655	256 872	207 515	157 634

Talouden toteutuminen 31.12.2016

Sairaanhoidopalvelujen kustannukset kasvoivat edellisvuodesta 2,8 %. Vuoden kuluessa kasvu näytti huomattavasti suuremmalle ja tästä syystä sairaanhoitolaitoksille haettiin 0,580 milj. € lisämäärärahaa. Lisämääräraha jäi käyttämättä ja alkuperäinen talousarvio alittui lähes 200 000 €. Varkauden sairaalan kustannukset kasvoivat 10,1 % ja KYS:n 2,5 % edellisvuoteen verrattuna.

Toimielin: 30 Koululautakunta**Tulosalue: 311 Koulutoimi****1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Perusopetuksen tehtävänä on auttaa lasta kasvamaan hänen omien kehitysedellytystensä pohjalta itsetuntonaan vahvaksi yhteiskuntakelpoiseksi yksilöksi, kasvattaa hänet jatko-opintoihin kykeneväksi, kulttuuripe-rintöään arvostavaksi, avarakatseisesti kansainvälisyyteen ja monikulttuurisuuteen suuntautuvaksi, ihmisoi-keuksia sekä sukupuolten välistä tasa-arvoa kunnioittavaksi ja ympäristön suhteen vastuuntuntoiseksi ihmi-seksi.

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ih-misiksi sekä yhteiskunnan jäseniksi. Koulutus antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot. Lisäksi tuetaan opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana. Yhteiseen päämäärään päästään yhteistyössä nuorten ja heidän kotiensa kanssa.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 311	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	236	200	6	206	268
Toimintamenot	-9 677	-9 937	-15	-9 951	-9 573
Toimintakate (netto)	-9 441	-9 737	-9	-9 745	-9 305

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**A. Asuminen ja elinympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Yhdenvertainen oppimisympäristö	Uusi opetussuunnitelma	Käyttöön 1.8.2016 lukien luokilla 1 - 6

Toteuma 31.12.2016

Uusi opetussuunnitelma hyväksyttiin koululautakunnassa kesäkuussa ja otettiin vuosiluokilla 1 – 6 käyttöön 1.8.2016 lukien.

Pakolaisten vastaanotto	Pakolaisten vastaanottosuunni- telman laatiminen yhdessä mui- den hallintokuntien kanssa	Laadittu elokuun loppuun men- nessä.
-------------------------	--	---

Toteuma 31.12.2016

Koulutoimen osuus on mukana perusturvan ja asuntotoimen kanssa yhdessä laaditussa suunnitelmassa.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	<i>Passiivisen työmarkkinatuen mi- nimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtämi- nen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpitei-</i>	<i>Kahden työntekijän sijoittaminen koulutoimeen</i>

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	<i>siin.</i>	
Toteuma 31.12.2016 Ei ole vielä sijoitettu koulutoimeen.		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelma-versiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa. Laaditaan sähköisten palvelujen hankesuunnitelma. Hankkeet otetaan seuraavien vuosien talousarvioihin. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Sähköisten ylioppilaskirjoitusten toteuttaminen portaittain syksystä 2016 alkaen. Sähköisen oppimisympäristön kehittäminen uuden opetussuunnitelman mukaisesti</i>
Toteuma 31.12.2016 Sähköinen ylioppilaskirjoitus toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Sähköisen oppimisympäristön toteutus laajenee asteittain uuden opetussuunnitelman käyttöönoton myötä.		
<i>Henkilöstösuunnittelun kehittäminen</i>	<i>Henkilöstöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osamisen kehittäminen ml. koulutus-suunnittelu.</i>	<i>Opetussuunnitelman käyttöön ottoon liittyvä koulutus; osa toteutetaan alueellisena</i>
Toteuma 31.12.2016 Opetussuunnitelman käyttöön ottoon liittyvä koulutus toteutettiin alueellisena 1.10.2016. Sähköisen oppimisympäristön käyttöön liittyvä opettajien koulutuksen ensimmäinen vaihe toteutettiin joulukuussa ja se jatkuu kevätlukukauden aikana.		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>Kehityskeskustelujen painottaminen enempi opetusmenetelmien kehittämisen edistämisen ja tiimityöskentelyn suuntaan</i>
Toteuma 31.12.2016 Koulutoimen osalta kehityskeskustelut mitoitetaan lukuvuosijärjestelmän mukaisesti.		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Opetustyön toteutumiseen liittyvä kysely toteutetaan alueellisena samojen kuntien kanssa, joiden kanssa on laadittu uusi opetussuunnitelma</i>
Toteuma 31.12.2016 Toteutus alueellisena kun on saatu ensimmäisen lukuvuoden kokemus uudesta opetussuunnitelmasta.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolin selkeyttäminen.	
Toteuma 31.12.2016		
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	
Toteuma 31.12.2016		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Uuden opetussuunnitelman toteutuminen käytännössä kouluittain

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

--

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Yksittäisten koulukiinteistöjen sisäilmaongelmat

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Tulosyksikkö: 3121 Perusopetus

Opetusryhmien keskokoot alakouluissa lv 2016/17	Oppilaita yht.	Alakouluja
vuosiluokat 1-6 keskimäärin	16 oppilasta/ryhmä	6
3-opettajainen koulu	14 oppilasta/ryhmä	3
5-opettajainen koulu	14 oppilasta/ryhmä	1
6-opettajainen koulu	17 oppilasta/ryhmä	1
Alapihan koulu	18 oppilasta/ryhmä	1
Opettajia, rehtori yhteensä	44	

Opetusryhmän keskokoko Kivelän koulussa lv 2016/17	Oppilaita yht.	Luokkia
vuosiluokat 7-9 keskimäärin	16 oppilasta/ryhmä	19
7.lk	15 oppilasta/ryhmä	6
8.lk	16 oppilasta/ryhmä	7
9.lk	16 oppilasta/ryhmä	6
Opettajia, rehtori yhteensä	33	

Erityisen tuen luokkamuotoinen opetus lv 2016/17				
Opetusryhmien koot Tietolan ja Kivelän kouluissa	Ea	Eb	Ec	7 - 9 lk.
Tietola	7	6	5	
Kivelä				9
Opettajia yhteensä 3 (Tietola)				

Toiminta ja tunnuslukuja	lv 2014–15	lv 2015–16	lv 2016–17
Peruskoulun kokonaisoppilasmäärä (1-9.lk)	924	910	890
Koulukuljetuksessa oppilaita	423	426	429
Erityistä tukea saavat oppilaat	50	40	42
* luokkamuotoinen opetus	29	19	27
* integroidut	31	21	15
Peruskoulun päättäneet	100	110	104
Leppävirran lukioon menneet	46	33	34
Opettajien lukumäärä	79	77	80

3121 perusopetuksen kustannukset (sis.aamu/ip-toi)	TP 2015	TA 2016	TP 2016
Toimintamenot yhteensä, €	8 478 575	8 957 426	8 403 900
Toimintatuotot yhteensä, €	163 308	200 000	205 511
Toimintakate, €	8 315 266	8 757 426	8 198 389

Tulosyksikkö: 3611 Lukiokoulutus

	lv 2015-2016	lv 2016-2017
Lukion tuntikehys	231	237
Keskiarvoraja	7,0	7,0
Oppilasmäärä 1. vuosikurssi	36	35
Oppilasmäärä 2. vuosikurssi	48	32
Oppilasmäärä 3. vuosikurssi	36	46
Oppilasmäärä 4. vuosikurssi	1	3
Yhteensä	131	116
aineopiskelijat	0	1
Kurssien min/ max -koot	max	max
Opiskelijaa/ryhmä	36	30

Toiminta- ja tunnuslukuja	lv 2014–15	lv 2015–16	lv 2016–17
Lukion oppilasmäärä	139	131	116
Lukion päättäneet (kevät + syksy yht.)	kevät 29	kevät 41	arvio 43
Opetustuntien kokonaismäärä	169	171	180
Voimavarat:			
Opettajien lkm + rehtori	11	10	11
Muu henkilökunta	1	1	1
huom. tilapalvelu			

3611 lukiokoulutuksen kustannukset	TP 2015	TA 2016	TP 2016
Toimintamenot yhteensä, €	1 120 639	931 100	1 082 916
Toimintatulot yhteensä, €	72 606	0	62 189
Toimintakate, €	1 064 139	931 100	1 020 727

Vastuualue: 3011 Koulutoimen hallinto**1. Koululautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

Vastuualue 3011	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-78	-48	-2	-50	-86
Toimintakate (netto)	-78	-48	-2	-50	-86

Vastuualue: 3120 Opetustoimi**1. Koululautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

Vastuualue 3120	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	236	200	6	206	268
Toimintamenot	-9 599	-9 889	-13	-9 901	-9 487
Toimintakate (netto)	-9 363	-9 689	-7	-9 695	-9 219

Toimielin: 40 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tulosalue: 471 sivistystoimi

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Sivistystoimen tehtävänä on kehittää, edistää ja järjestää monipuolista kulttuuri- ja vapaa-ajan tarjontaa eri toimijoiden kanssa. Sivistystoimen kokonaisuuteen kuuluu kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut, kotiseutu- ja ystävyyskuntatyö sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaaliminen ja edistäminen. Leppävirran kunta huolehtii sivistystoimen kokonaisuudesta omana toimintanaan talousarvion kirjatun määrärahan puitteissa.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 471	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	59	40	6	46	43
Toimintamenot	-1 522	-1 508	-27	-1 535	-1 503
Toimintakate (netto)	-1 462	-1 468	-21	-1 489	-1 460

Vastuualue: 4711 Sivistystoimen hallinto

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Leppävirran kunta huolehtii sivistystoimen kokonaisuudesta omana toimintanaan, ostopalveluilla ja yhteistyösopimuksilla talousarvion kirjatun määrärahan puitteissa. Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on huolehtia, että vastuualue toimii taloudellisesti, tehokkaasti ja toimintoja kehittäen.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 4711	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	3	3	-	3	0
Toimintamenot	-183	-184	-	-184	-186
Toimintakate (netto)	-180	-181	-	-181	-186

3. Valtuuston ja lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Kyläyhdistysten kehittämishankkeiden tukeminen avustuksin	Avustusta saaneiden kyläyhdistysten sekä hankkeiden lukumäärä, myönnettyjen avustusten yhteissumma

Toteuma 31.12.2016

18 kyläyhdistykselle myönnettiin 23 300 € avustuksia. Tästä 7 000 € kohdennettiin Soisalo-opiston toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin. Lisäksi Leppäkerttu Oy:lle on myönnetty 27 000 € lisämääräraha kylätöiden ostopalveluihin.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	<i>Tarjotaan mahdollisuuksien mukaan harjoittelupaikkoja sivistystoimen tulosalueella</i>	<i>Harjoittelijoiden/työkokeilijoiden lukumäärä v. 2016</i>
Toteuma 30.12.2016 2 työkokeilusopimusta kotiseutumuseolle yhteensä 3 htkk. 1 harjoittelusopimus sivistystoimelle SAKKY 1 htkk, 1 harjoittelusopimus kulttuuritoimeen 2 htkk. Yhteensä 6 htkk.		
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	<i>Liikuntapaikkojen asianmukainen kunto ja käytettävyys</i>	<i>Asiakaspalaute</i>
Toteuma 31.12.2016 Sivistystoimen yhteinen asiakaspalvelulomake otettu käyttöön 03/2016.		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Uutiskirjeen käyttöönotto yhdistysten tiedotuksessa (tulosalueen yhteinen)</i>	<i>1 - 2 uutiskirjettä /vuosi</i>
Toteuma 31.12.2016 Raportointikaudella 9 uutiskirjettä, tilaajia noin 190.		
<i>Henkilöstösuunnittelun kehittäminen</i>	<i>Koulutustarpeiden kartoittaminen, koulutuksiin osallistuminen</i>	<i>Koulutuspäivien lukumäärä/hlö</i>
Toteuma 31.12.2016 Sivistysjohtaja 1. Vastaava nuoriso-ohjaaja 3, muu nuorisotoimen henkilöstö 1. Kirjasto 2,5 koulutuspäivää / htv.		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Asiantuntemuksen ja osaamisen vahvistaminen</i>	<i>Kehityskeskustelut, sairauspoissaolojen seuranta</i>
Toteuma 31.12.2016 Kehityskeskustelut toteutettu koko sivistystoimessa. Sairauspoissaoloja seurattu, toimenpiteet toteutettu yhdessä työterveyden kanssa.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Palvelusopimusten hallinta</i>	<i>v. 2015 päivitettyjen sopimusten seuranta (kansalaisopistotoiminta sekä liikuntapalvelut)</i>	<i>Sovittujen tavoitteiden toteutumisen seuranta osavuositarkastusten yhteydessä.</i>
Toteuma 31.12.2016 Soisalo-opisto: Tilinpäätöksen 2015 ylityksen edellyttämät korjaustoimenpiteet aloitettiin keuhkotalvella. Osavuositarkastusmenettely hyväksytty lautakunnassa 11.7. Osavuositarkastus ei toteutunut täysin esitetyn mukaisesti. 2016 laskutus ylitti talousarviomäärärahan 20 416 €. Tämä summa vähennetään 2017 määrärahasta. Opistosopimus irtisanottiin.		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Tulosalueen sopimusten ajantasaisuus. Soisalo-opisto: Sopimus on päivitetty 1.1.2016. Talouden ja toiminnan seuranta selkeytettiin edellyttämällä palvelutuottajalta osavuositiedotintia, TA-tavoitteiden asettamista ja kuntakohtaista raportointia.

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Riskitekijä: Muutos henkilöstössä. Varaudutaan kuvaamalla keskeiset tehtävät työohjeiksi ja päivittämällä tehtäväkuvat ja palveluvalikoima. Henkilöstösuunnittelu edellyttää toimenpiteitä vuoden 2016 aikana.

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TP 2016	TA 2016	TA 2017
Sivistystoimen avustukset	94 081	104 320	104 320	121 450
Avustetut seurat yhteensä lkm	52	59		
josta liikunta- tai urheiluyhdistyksiä lkm	11	12		
kulttuuri-, nuoriso- tai harrasteyhdistyksiä lkm	10	11		
kyläyhdistyksiä lkm	18	19		
eläke- tai vammaisyhdistyksiä lkm	14	16		
Avustukset €/as.	9,4	9,7	9,7	12,3
Avustukset liikuntajärjestöille, €		33 650		33 650
josta perusavustukset	17 500	17 500		
ohjaustoiminta-avustukset		7 150		
ohjaajakoulutusavustukset		3 000		
stipendit yksityisille urheilijoille		3 000		
tapahtuma-avustukset	3 000	3 000		
Avustukset muille yhdistyksille € (kulttuuri-toimi, kylätoiminta)		38 870	38 570	56 000
josta Kylätoimikunnat ja -yhdistykset	16 310	23 300*	23 300	30 000
Eläkeläis- ja vammaisjärjestöt	5 010	5 170	5 170	
Kulttuuri-, harraste- ja yleishyödylliset toimijat	7 775	10 400	10 400	
Kulttuuripalkinto	500	500	500	500
Leppäkerttu Oy:				
Uimala-kylpyläpalvelujen kuntatuki	25 000	25 000	25 000	25 000
Alle 18-v. jäävuorojen tukemiseksi	6 300	6 300	6 300	6 300
Seurakehittäjä-hanke 2013–2014 (projekti, ei avustuksissa)	0	0		
Palvelusopimukset				
Liikuntapalvelujen tuottaminen kuntaan (Leppäkerttu Oy:n palvelusopimus)	204 048	230 548**	230 548	685 800
Kansalaisopistopalvelujen tuottaminen kuntaan (Soisalo-opisto-sopimus)	198 954	176 416	156 000	153 000

* Sisältäen 7 000 €:n lisämäärärahan (KH 7.12.2015 §210: Kylätoiminnan tukeminen)

** Sisältäen 27 000 €:n lisämäärärahan (KH 7.12.2015, §210: Leppäkerttu Oy:ltä ostopalveluihin (mm. latujen ylläpito))

Vastuualue: 4713 Kulttuuritoimi**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Edistetään, tuetaan ja järjestetään kulttuuritoimintaa kaikille kuntalaisille yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on paikallisen kulttuuritarjonnan aktivointi ja kehittäminen.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 4713	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	0	0	-	0	0
Toimintamenot	-37	-33	-	-33	-46
Toimintakate (netto)	-37	-33	-	-33	-46

3. Valtuuston ja lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**A. Asuminen ja elinympäristö****B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	Paikallisten kulttuuritoimijoiden hyödyntäminen kulttuuritoimen tapahtumatuotannossa	Toteutuneiden kulttuuritapahtumien lukumäärä/v.

Toteuma 31.12.2016

Paikallisten kulttuuritoimijoiden palveluja on haettu avoimilla tarjouskilpailuilla palveluihin ja tapahtumatuotantoon (esim. Leppävirta-päivät, Suomi 100, kotiseutumuseo, ohjattu harrastustoiminta). Ostopalveluille, kumppanuussopimuksiin ja sponsorointiin sähköiset lomakkeet. Kulttuuritapahtumia tuettu ja toteutettu monipuolisesti (mm. taidenäyttelyt, lastenoppera, kotiseutuseminaari, museoviikko, Leppävirta-päivät, vuotuistapahtumat).

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittämisen</i>	Uutiskirjeen käyttöönotto tiedotuksessa (tulosalueen yhteinen), kulttuuritiedotus	1 - 2 uutiskirjettä /vuosi

Toteuma 31.12.2016

Sivistystoimen hallinnon ja kulttuuritoimen verkkosivut on uusittu. Kotiseutumuseon verkkosivuille on koottu laaja materiaali opettajien, ohjaajien ja historiaharrastajien käyttöön. Sähköisiä palveluita on lisätty. Sivistystoimen yhteinen uutiskirje, jonka voi tilata omaan postiin tai lukea sivistystoimen hallinnon verkkosivuilta on julkaistu 9 kertaa. Kulttuuritiedotus on ollut kattavaa erityisesti paikallislehdessä ja alueen muissa medioissa.

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Tapahtumien sopimuseuranta. Tapahtumiin erityisesti ja ostopalveluihin yleensä liittyvät sopimukset ja niiden seuranta erityisenä painopistealueena.

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016**6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen**

Kotiseutumuseo-rakennuksen kunto: sisäilmakartoitus valmistui 04/2016. Tulosten edellyttämät toimet toteutettiin 05/2016. Asiakaspalvelupiste ja museon sisäänkäynti siirrettiin rakennuksen toiseen pätyyn.

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Kulttuuriavustuksilla tuetaan myös muita toimijoita kuin yhdistyksiä. Raportoidun 16 toimijan lisäksi avustuksia myönnettiin myös neljälle yksityishenkilölle.

Kotiseutumuseo on ollut avoinna talvikaudella 24.-25.2. (260 kävijää) ja kansainvälisellä museoviikolla 17.-21.5. (132 kävijää) sekä tilauksesta ryhmille. Kesäkaudella 10.6.-7.8. museo oli avoinna ti-su 11-15 (548 kävijää). Yhteensä raportointikaudella 940 kävijää.

Kulttuuriketju – Keski-Savon alueellisen kulttuurikasvatusohjelman Leppävirran sisällöt valmisteltu kulttuuritoimen, museon, kirjaston ja nuorisotoimen osalta kesällä 2016.

Vastuualue: 4750 Kirjastotoimi**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Edistetään asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, elinikäiseen oppimiseen sekä tietoverkkojen käyttöön.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

<i>Vastuualue 4750</i>	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	31	17	6	24	23
Toimintamenot	-552	-546	-24	-571	-531
Toimintakate (netto)	-522	-529	-18	-547	-509

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**A. Asuminen ja elinympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Kirjastoautopalvelujen tarjoaminen kysynnän mukaan	Pysäkit, aukioloajat

Toteuma 31.12.2016

Pysäkkejä oli 99, niillä kirjastoauto oli auki yhteensä 20,5 tuntia/viikko.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	<i>Pitkäaikaistyöttömien, harjoittelijoiden ja kesätyöntekijöiden määräraikainen työllistäminen</i>	<i>Määräraikaisten määrä</i>

Toteuma 31.12.2016

Nuoret duuniin 2017 -hankkeen palkkatuella palkattiin nuori työtön kahdeksi kuukaudeksi, sama henkilö oli myöhemmin kirjastovirkailijan sijaisena yhden kuukauden. Maaliskuussa palkattiin työllistämismäärärahalla pitkäaikaistyötön puoleksi vuodeksi. Kesällä kirjastossa työskenteli kaksi kesätyöntekijää, molemmat kuukauden ajan. Loppuvuodesta oli kolmen kuukauden ajan harjoittelija. Yhteensä 14 htkk.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittämisen</i>	<i>Uudet sähköisen asioinnin muodot: lainattavien e-kirjojen hankkiminen</i>	<i>Hankittujen nimekkeiden määrä</i>

Toteuma 31.12.2016

Lainattavia e-kirjoja ei hankittu vähäisen kysynnän vuoksi. Kesällä kirjasto osallistui Koko kansa lukee -kampanjaan, jonka aikana oli lainattavissa kolme e-kirjaa rajoituksetta. Niitä lainattiin yhteensä 9 kertaa.

Henkilöstösuunnittelun kehittämisen	Suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen	Koulutussuunnitelma, koulutuspäivät / htv
-------------------------------------	--	---

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Toteuma 31.12.2016 Koulutuspäiviä oli 5 / htv.		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Esimiestyön kehittäminen</i>	<i>Työturvallisuuskeskuksen työhyvinvointikortti</i>
Toteuma 31.12.2016 Esimies suoritti Työturvallisuuskeskuksen työhyvinvointikortin marraskuussa.		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Kirjasto tutuksi -hanke päiväkodin kanssa jatkuu. Kohtaamisia kirjastoissa ja kouluissa -hanke Var-kauden ja Heinäveden kirjaston kanssa jatkuu. Kirjavinkkaustoit- minnan aloittaminen.</i>	<i>Kirjastonkäytön opetusten määrä, osallistujien määrä Kirjailijavierailujen määrä, osallistujien määrä Kirjavinkkauskertojen määrä, osallistujien määrä</i>
Toteuma 31.12.2016 Kirjasto tutuksi -hanke: kirjastonkäytönopetuksia 14, osallistujia 266. Kohtaamisia kirjastoissa ja kouluissa -hanke: kirjailijavierailuja 3, osallistujia 257. Kirjavinkkausta oli 18 kertaa, osallistujia 262.		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Uuden kirjastojärjestelmän tietoturvallisuus.

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Toteutunut suunnitelman mukaisesti.

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Äkilliset sairastumiset, vaikea saada lyhytaikaisia sijaisia. Varaudutaan laajentamalla osaamista.

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Kokoelmat, kpl/1000 as	8 773	8 900	8 860	8 800
Lainat, kpl	186 808	185 000	177 902	180 000
Fyysiset käynnit, kpl	97 337	90 000	101 135	98 000
WWW-käynnit Web-Origossa, kpl	22 025	21 000	22 025	22 500
Asiakastietokoneet (nettiyhteys), kpl	9	9	9	9
Kirjahankinnat, kpl	3 595	3 500	3 758	3 500
Muut kirjastoaineistohankinnat, kpl	591	700	629	700
Kirjapoistot, kpl	5 297	3 500	5 057	3 600
Ääni- ja kuvatalenteet	9 867	9 600	9 728	10 000
Lehtivuositiedot, kpl	234	220	228	230
Tehokkuus ja taloudellisuus				
Aineistokustannukset €/asukas	7,95	9,39	8,68	10,00
Lainan hinta €/laina	2,79	2,86	2,91	2,90
Nettomenot €/asukas	52,40	52,81	52,55	52,5
Taloudellisuus = (aineistokulut + henkilöstökulut) / (lainat + käynnit)	1,40	1,35	1,38	1,32
Voimavarat				
Henkilötyövuodet, kirjaston palkkaamat / muut	6,75 / 1,48	6 / 1,05	6	6
Tilat m ²	1 020	1 020	1 020*	1 020

*Kahden lukion työntekijän käytössä yhteensä 14,5 m²

Vastuualue: 4772 Soisalo-opisto

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Soisalo-opiston isäntäkunta on Varkaus ja se tuottaa kansalaisopistotoiminnan sekä taiteen perusopetusta Heinäveden, Joroisten ja Leppävirran kuntiin ostopalvelusopimusten mukaisesti.

Vapaan sivistystyön sekä taiteen perusopetuksen (yleinen ja laaja) tavoitteet määritellään vuosittain kunnan ja Soisalo-opiston välisen palvelusopimuksen mukaisesti. Soisalo-opisto määrittelee itse operatiiviset tavoitteensa huomioiden kuntien väliset palvelusopimukset.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

<i>Vastuualue 4772</i>	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	0	0	-	0	0
Toimintamenot	-228	-180	-	-180	-199
Toimintakate (netto)	-228	-180	-	-180	-199

Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Päivitetyn sopimuksen toteutuminen sovitusti	Osavuositarkastukset, talouden toteutuma
Toteuma 31.12.2016		
Soisalo-opisto: Tilinpäätöksen 2015 ylityksen edellyttämät korjaustoimenpiteet aloitettiin keväällä. Osavuositarkastusmenettely hyväksytty lautakunnassa 11.7. Osavuositarkastus ei toteutunut täysin esitetyn mukaisesti. 2016 laskutus oli 173 416 € ja ylitti varatun 156 000 € määrärahan 20 416 €. Tämä summa vähennetään 2017 määrärahasta. Opistosopimus irtisanottiin.		

3. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Riski: kurssien peruuntuminen opiskelijamäärästä johtuen ja talousarvion ylittyminen. Varautuminen: asiakaspalautteen hyödyntäminen kurssisuunnittelussa, talouden seuranta osavuositarkastuksin.

4. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Soisalo-opistolta edellytettiin Leppävirran ostaman palvelun osalta talouden ja toiminnan osavuositarkastuksia Leppävirran kunnan oman raportointiaikataulun mukaisesti. Talousarviosuunnittelussa Soisalo-opistolle esitettiin vastaavaa tavoitteenasettelua kuin muillekin sivistystoimen palveluille. Tavoite ei täysin toteutunut.

Soisalo-opisto 1.1.-31.12.2016 toteuma	oppilasmäärä	yhteensä €	€/oppilas
Vapaa sivistystyö, kansalaisopisto	2 315	111 985	48,4
Taiteen perusopetus, yleinen oppimäärä	66	16 442	249,1
Taiteen perusopetus, laaja oppimäärä	62	44 989	725,6

Vastuualue: 4803 Nuorisotoimi**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:**

Nuorisopalvelut ovat kaikkien nuorten tavoitettavissa. Tehtävänä on lasten ja nuorten sosiaalinen vahvistaminen, kasvun, kehityksen ja itsenäistymisen tukeminen sekä kasvu- ja elinolojen parantaminen. Toiminta on pääosin ennaltaehkäisevää kasvatus-, ohjaus- ja tukitoimintaa, nuorten omaehtoisen toiminnan tukemista sekä kansalaisvaikuttamiseen ja vastuuseen kasvattamista. Kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat leppävirralaiset.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 4803	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	1	3	0	3	1
Toimintamenot	-197	-218	-3	-221	-197
Toimintakate (netto)	-196	-215	-3	-218	-196

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**A. Asuminen ja elinympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Monipuolisten harrastepalvelujen tarjoaminen haja-alueen lapsille ja nuorille	Osallistujien määrä. Toteutuneiden tapahtumien määrä.

Toteuma 31.12.2016

Kumppanuussopimuksilla 3. sektorin kanssa ja nuoriso-ohjaajien omana työnä toteutettiin harrastepalveluja, teemapäiviä ja päiväleirejä eri kylissä. Nuorisotiläkäyntien kokonaismäärään on kirjattu avoimeen nuorisotilatoimintaan, kerhoihin, leireille, retkille, kursseille ja tapahtumiin osallistuneet.

Liikennepuiston kävijät tilastoitiin ensimmäisen kerran ja 6.6.-5.8.2017 kävijöitä oli yhteensä 1857.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	<i>Tarjotaan mahdollisuuksien mukaan harjoittelupaikkoja nuorille</i>	<i>Harjoittelijoiden/työkokeilijoiden määrä v. 2016</i>

Toteuma 31.12.2016

Nuorisotoimessa oli kevään aikana nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinnon opiskelija työharjoittelussa keväällä 6 viikkoa ja syksyllä 5 viikkoa sekä suoritti 3 näyttökoetta, yhteensä 2,5 htkk.

Ajalla 5.6.-5.8. oli 2 nuorta koululaisten kesätyöllistämisvaroin liikennepuiston ohjaajina, yhteensä 2 htkk.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Uutiskirjeen käyttöönotto tiedotuksessa (sivistystoimen tulosalueen yhteinen)</i>	<i>1-2 uutiskirjettä/vuosi</i>
Toteuma 31.12.2016 Uutiskirjeitä 6		
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstön osaamisen kehittäminen.	Koulutuspäivät/työntekijä Kehityskeskustelut 100 %
Toteuma 31.12.2016 Kehityskeskustelut käytiin tammikuussa kaikkien työntekijöiden kanssa. Koulutuspäiviin osallistui esimies 3 kertaa ja työntekijät 2 kertaa.		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Esimiestyössä varhaisen puuttomisen kehittäminen</i>	<i>Tehtävien ja työajan oikea mitoit</i>
Toteuma 31.12.2016 Tehtäviä ja työaikoja muutettiin ja kevennettiin tarvittaessa mm. yksi työntekijä teki koko vuoden 40 % työaika (15,5 h/viikko= 2 työpäivää)		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Pitkäjänteistä ennaltaehkäisevää nuorisotyötä nuoren elämänlaadun parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi</i> <i>Nuorisotyö koulussa antamaan omalta osaltaan tukea yleisen kouluviihtyvyyden edistämiseksi</i>	<i>Toimenpiteisiin ohjautuneet alle -29-vuotiaat</i> <i>Toimintaan osallistuneiden nuorten määrä</i>
Toteuma 31.12.2016 Etsivään nuorisotyöhön ohjautui vuoden aikana 36 alle 29-vuotiasta nuorta, joista 10 tuli sosiaalitoimesta, 7 starttipajalta, 10 2. asteen ammatillisista koulutuksista ja 9 puolustusvoimista, peruskoulusta, lukiosta, työpajalta. Etsivältä työntekijältä nuoret siirtyivät ensisijaisesti jatkamaan opintoja, starttipajalle tai työkokeiluun. Starttipajalla on vuoden aikana ollut 27 alle 29-vuotiasta nuorta. Nuoret ohjautuivat starttipajalle ensisijaisesti sosiaalitoimen kautta ja siirtyivät starttipajalta takaisin kouluun, työpajalle tai etsivälle työntekijälle. Erityisnuorisotyön palveluista etsivän nuorisotyön ja starttipajan palvelut ostettiin Tukeva-työvalmennussäätiöltä. Nuorisotoimi toteutti kevätkaudella liikunnalliset välitunnit Kivelässä 4 pv/viikko ja jatkoi syyskaudella 5 pv/viikko. Osallistujia 60-80 hlö/päivä.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Sairauspoissaolot	Sairauspoissaolojen seuranta
Työvuorosuunnitelma	Toteutunut suunnitelman mukaan

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

--

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Äkilliset sairastumiset ja pitkät poissaolot. Osaamisen jakaminen työyhteisön sisällä

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Nuorisotiläkäynnit, kpl	11 501		11668	
Kerhot, kpl	17	19	21	19
Leirit, kpl	6	8	9	8
Retket, kpl	1	2	1	1
Kurssit, kpl	2	2	2	1
Muita tilaisuuksia, kpl	15	12	16	16
Liikennepuisto, kävijät			1 857	
Avustetut yhdistykset, kpl	4	6	4	15,98
Jaetut avustukset, €	2438	5 500	2734	
Avustukset €/alle 29 v as.	0,94	2,11	1,05	
Lehtinimikkeet, kpl vrt. OPM:n suositus				
Nuorisotyön nettomeno/as	19,76	19,90	19,89	
Nuorisotyön kokonaismenot/as	19,84	20,20	19,99	16,19
Voimavarat				
Vakanssit	3,4	3,4	3,4	3
oppisopimusopiskelija	0	0	0	0
Nuorisotilojen lukumäärä (sis. vuokratilat)	2	2	2	1

* Tehty sisäisiä kustannusjakamuutoksia

** Kirkonkylän nuorisotila ja Sorsakosken koulu, iltatoiminta

Liikennepuisto avoinna 6.6.-5.8.

Vastuualue: 4853 Liikuntatoimi**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Liikuntapalvelut tuottaa kunnan tytäryhtiö Virkistysuimala Leppäkerttu Oy erillisellä sopimuksella määrittetyssä laajuudessa. Liikuntapalvelujen taso ja tavoitteet määritellään vuosittain kunnan ja Leppäkerttu Oy:n välillä laadittavassa palvelusopimuksessa. Virkistysuimala Leppäkerttu Oy määrittelee itse operatiiviset tavoitteensa huomioiden kunnan kanssa solmitun palvelusopimuksen ja kunnan tytäryhteisölleen asettamat tavoitteet.

Vastuualueen määrärahasa on ostopalvelusopimuksen lisäksi kunnan liikuntapaikkojen hoitokustannuksia.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 4853	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	25	17	-	17	19
Toimintamenot	-325	-346	-	-346	-344
Toimintakate (netto)	-300	-329	-	-329	-325

3. Valtuuston ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Palvelusopimusten hallinta	Tiedottaminen kuntalaisille palvelutasosta/sisäinen tiedottaminen	Viestintäsuunnitelma
Toteuma 30.12.2016		
Palvelusopimus hyväksytty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kokouksessa 16.2.2016 §4. Viestintäsuunnitelma valmistunut, verkkosivut on uusittu 1.7.2016, some-tiedotukseen on panostettu, tiedotusta on lisätty myös sivistystoimen yhteisen uutiskirjeen ja kunnan liikuntapalvelut -verkkosivun avulla.		
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Asiakaspalautteen hyödyntäminen liikuntapalvelujen aktiivisessa kehittämisessä</i>	<i>Asiakaskysely</i>
Yhtiön organisaation uudelleen järjestely henkilöstön eläköitymisen myötä, säästöä 1 htv. Areenan ja muiden paikallisten palvelutuottajien kanssa löydetty synergiaetuja.	Päivystyspuhelimet uusittu huoltohenkilöstölle, koskien mm. liikuntapaikkoja. Asiakaspalautetta kerätään sekä kunnan että Vesileppiksen sivuilla.	Opinäytetyö asiakaskyselyä varten aloitettu Vierumäen Urheilupuistolla, toteutetaan yhteistyössä 2017 aikana. Henkilöstötyytyväisyyskysely toteutettu 2016.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Työaikaseuranta, yhteispalaverit, palvelutason seuranta, talouden seuranta

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016**6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen**

Henkilöstön ikääntyminen ja työssä jaksaminen, taloudelliset riskitekijät. Varautuminen: henkilöstön työssä jaksamisen toimenpiteet, taloudellisten riskien ennakointi ja varautuminen.

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnusluvut	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Ylläpidettävät liikuntapaikat, alueet ja rakennukset:				
Urheilu- ja pallokentät, kpl	9	9		9
Luistelualueet ja kaukalot, kpl	2+8	2+8		2+8
Uimalat	3	3		3
Hiihtoladut, km	110	110		110
Kuntoilureitit, km	30	30		30
Moottorikelkkareitit, km	56	56		56
Muut ylläpidettävät alueet: laavut	4	4		4
Monitoimikentät	4	4		4
Muu urheilutoiminta/kuntatuki:				
Uimala- kylpyläpalvelujen maksualennus	25 000	25 000	25 000	25 000
Alle 15-v. jäävuorojen tukemiseksi	6 300	6 300	6 300	6 300
Voimavarat				
Vakanssit		0	0	0
Kustannustiedot: (menot)				
Hallinto, €	1 530	500	0	0
Liikuntapaikat, -alueet ja -rakennukset, €	119 376	115 176	105 097	148 000
Ostopalvelut Virkistysuimala Leppäkerttu Oy	204 048	230 548	238 627	501 500*
Liikuntatoimen nettomenot €/as	27,4	30,1	33,0	34,0
Liikuntatoimen menot yhteensä	324 954	346 224	343 725	649 500*
Toimintatulot yhteensä	25 134	17 353	19 007	15 000
Nettomenot	299 820	328 871	324 718	634 500*

*TA 2017 Erillinen rahoituserä 300 000 €, ei huomioitu liikuntatoimen nettomenot €/asukas laskennassa.

2017 liikuntapalvelujen ostoon varattu 201 500 €. Talousarviorakenne muuttunut 2017: Kaikki ostopalvelut vastuualueessa 4711 Kulttuuri- ja vapaa-aikahallinto, Liikuntapaikat 4853 erikseen.

Vastuualue: 4901 Yhdistys- ja kylätoiminta**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:**

Tuetaan aktiivisia kyläyhdistyksiä avustuksin valtuuston myöntämien määrärahojen puitteissa ja Leppävirran maaseutuohjelma vuosille 2011 – 2015 -suunnitelman mukaisesti.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Avustukset vuodesta 2014 alkaen KP 4712

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta**1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

Toimielin 50	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	7 051	6 654	29	6 683	6 831
Toimintamenot	-6 629	-6 402	-553	-6 955	-6 816
Toimintakate (netto)	422	251	-523	-272	16

Tekniselle lautakunnalle myönnettiin määrärahalisäys 432.000€ (valtuusto 12.12.2016 § 198). Muita muutoksia talousarvioon ovat olleet määrärahasiirrot henkilöstöhallinnasta: koulutukset ja työllistäminen.

2. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

Asuminen ja elinympäristö							Toimet /hankkeet	Toteuma 12/2016
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	vesi- ja viemäriolos	rakennusvalvonta		
Kirkonkylän asemakaavat	o	pv	o	-	o	o	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet.	Juottorannan asemakaava eteni hyväksymiskäsittelyyn. Ukonniemen asemakaavaehdotus valmistui. Suoniemen asemakaavaehdotus oli kesäkuussa nähtävillä. Maankäyttösopimus on valmisteilla.
Suoniemen kehittäminen	o	pv	o	-	o	o	Asemakaava valmistelussa.	
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	o	pv	o	-	o	o	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevalle käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	
Pakolaisten vastaanotto	pv	-	-	o	-	o	Pakolaisten vastaanottosuunnitelman laatiminen	Tilapalvelut on antanut tarvittavat tiedot.
<i>Strateginen maahankinta</i>	-	pv	-	-	-	-	<i>Pyritään aktiiviseen maanhankintaan strategisesti tärkeillä alueilla</i>	<i>Tekninen toimi on selvittänyt tarpeen mukaan hankittavien maa-alueiden lähtötietoja.</i>

Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	vesi- ja viemärilaitos	rakennusvalvonta	Toimet /hankkeet	Toteuma 12/2016
<i>Työllisyyttä edistävät hankkeet</i>	-	0	0	0	0	-	<i>Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.</i>	<i>Tekninen toimi on järjestänyt työllistettäville sopivia tehtäviä tilapalvelussa ja metsä-/puistotöissä.</i>
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	-	0	0	0	0	0	<i>Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).</i>	<i>Tekninen toimi on osallistunut asiantuntijana kehittämishankkeeseen</i>
Kunnalliset palvelut ja henkilöstö							Toimet / hankkeet	Toteuma 12/2016
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	0	0	0	0	0	0	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelma-versiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa. Laaditaan sähköisten palvelujen hankesuunnitelma. Hankkeet otetaan seuraavien vuosien talousarvioihin. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Tekninen toimi osallistuu hankesuunnitelman laatimiseen asiantuntijana.</i>
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	0	0	0	0	0	0	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Koulutussuunnitelma laadittiin.
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	0	0	0	0	0	0	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>Tekninen toimi on osallistunut kehittämiseen henkilöstöhallinnon johdolla.</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	pv	0	0	0	0	0	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä bench-markkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiainsäätöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Talouden tunnuslukujen myönteinen kehitys. Tekninen toimi osallistuu kehittämään hallintopalveluyksikköä: lähtötietojen selvitys on tehty.</i>
Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset							Toimet / hankkeet	Toteuma 12/2016
Roolit päätöksenteossa	pv	0	0	0	0	0	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	Strategian jalkauttaminen on tehty koko osastolle maaliskuussa sekä kehityskeskustelujen yhteydessä.

Tulosalue: 511 Tekninen toimi**1. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

Tulosalue 511	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	5 155	4 755	29	4 784	4 988
Toimintamenot	-5 549	-5 509	-361	-5 870	-5 857
Toimintakate (netto)	-394	-755	-331	-1 086	-868

Vastuualue: 5100 Hallinto, 5115 ostopalvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Johdetaan toimialan palvelujen järjestämisen ja tuottamisen suunnittelua ja toteutusta sekä tuotetaan taloushallinnon ja toimistotyön palveluja.

Toiminnan perustana ovat toimintayksiköiden tarpeet kehittää kuntaa hyväksi ja turvalliseksi asua, liikkua ja toimia järjestämällä ja tuottamalla tätä tukevia palveluja.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5100 Hallinto	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	21	12	0	12	14
Toimintamenot	- 245	-267	-2	-269	-219
Toimintakate (netto)	- 224	-255	-2	-257	-205

Vastuualue 5115 Ostopalvelut	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	59	19	-	19	36
Toimintamenot	-849	-791	-	-791	-786
Toimintakate (netto)	-790	-772	-	-772	-750

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
A2. Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Joukkoliikenteen ja palveluliikenteen palvelut	Kuljetustarpeiden yhteen sovittaminen sosiaali- ja koulutoimen kanssa: yhteyshenkilön nimeäminen esim. hallintopalveluyksikköön.
Toteuma 31.12.2016 Hallintopalveluyksikön ja yhteyshenkilön nimeämisen selvitystyö on aloitettu ja lähtötiedot on kerätty. Logistiikka-asioiden hoitaminen keskitetään keskushallintoon 1.1.2017 lähtien.		

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Työllisyyttä edistävät hankkeet	<i>Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.</i>	<i>Yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa edistetään työllisyyttä sijoittamalla työllistettäviä sopiviin tehtäviin.</i>
Toteuma 31.12.2016 Teknisessä toimessa on ollut työllistettyjä henkilöitä yhteensä 4 eri henkilöä, joista 1 on ollut sekä kiinteistöettä metsäosaston tehtävissä (siivous 1, kiinteistöhoito 3 ja metsäosasto 1).		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Sähköisten palveluiden kehittämisen	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asiointin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Kunnan päivitettyjen intrasivujen hyödyntäminen. Ohjelmistojen päivitykset vuosittain.</i>
Toteuma 31.12.2016 Alkuvuonna on otettu vuoden lopussa 2015 tehdyt päivitykset käyttöön ja päivitetty sivuja.		
Henkilöstösuunnittelun kehittämisen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Koulutussuunnittelun laatiminen vuosittain.
Toteuma 31.12.2016 Koulutussuunnitelma on laadittu. Koulutustarpeita on käsitelty kehityskeskustelujen yhteydessä.		
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>Osallistutaan työhyvinvointia edistävään toimintaan yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa (yhteiset koulutukset). Teknisen toimen prosessit valmiit.</i>
Toteuma 31.12.2016		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Tammikuussa osallistuttiin koko kuntaa koskevaan asiakaspalvelukoulutukseen. Prosessien laatimista on jatkettu. Prosessit valmistuvat vuonna 2017.		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Osallistutaan kehittämään hallintopalveluyksikköä (yksikön muodostaminen vuoden loppuun mennessä).</i>
Toteuma 31.12.2016 Hallintopalveluyksikön selvitystyö on aloitettu ja lähtötiedot on kerätty.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Roolit päätöksenteossa	Strategian ja taloushallinnon prosessien yhteensovittaminen kiinteäksi kokonaisuudeksi, tavoitteena oikea-aikainen ja kunnan johdon kannalta oikeiden asioiden seuranta. Operatiivisen johdon ja poliittisen tavoiteasetannan roolien selkeyttäminen.	Laaditaan hankintastrategia ja -suunnitelma
Toteuma 31.12.2016 Hankintasuunnitelma laadittiin. Suunnitelma on nähtävillä kunnan nettisivuilla. Suunnitelmaa päivitetään.		
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	<i>Osavuosisikatsaukset ja tilinpäätös</i>
Toteuma 31.12.2016 Osavuosisikatsaukset on laadittu ohjeistuksen mukaan.		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Viranhaltija päätökset, palkkaus, riskien hallinta, laskutus ja hankinnat

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Tarkistettu viranhaltija päätökset ja tehty korjaukset päätösten arkistointiin. Palkkaukset ja kustannusjako on tarkistettu ja muutokset tehty järjestelmään. Riskien hallintaa on parannettu laatimalla pelastussuunnitelma kunnantalolle, hankkimalla ensiapuasemat keskuskeittiölle ja uusimalla työturvakortit. Laskutuksen hyväksymismenettely on käyty käsittelijöiden kanssa läpi. Virheet alv-merkinnöissä ja laskujen maksussa on korjattu. Hankinnoissa on noudatettu kunnan hankintastrategiaa. Poikkeamia on havaittu viranhaltija päätöksissä ja laskujen tiliöinneissä, jotka on korjattu vuoden 2016 tilinpäätökseen.

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tietojärjestelmien hallinta: varmuuskopiot

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja 5100				
Perustiedot	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstön määrä				
Kuukausipalkkalaiset (tsto, rak.valv)	15	13,5	13	14
Kuukausipalkkalaiset (siivous,kiint.,vesil.)	21	20	20	49
Tuntipalkkalaiset, lkm, koko tekn.toimi	8	9	8	6
	44	42,5	41	69
Toiminnan laajuustiedot				
Joukkoliikenne				
Seutuliput				
Seutulippujen myynti, kpl	436	450	338	0
Seutulipuilla tehdyt matkat, kpl	13 343	15 000	10215	10 000
Palveluliikenne				
PALI-bussi				
- ajokilometrit	64 922	88 000	65 740	75 000
- matkustajamäärä, kpl	10 510	20 000	10 770	10 600
- liikenteen nettomenot, €	111 172	120 000	106 596	110 000
- kustannus/matka, €, alv 0 %	10,58	6,00	9,90	10,38
Taksilinjat 1.8. alkaen Päiväautot				
- ajokilometrit (31.7.2015 saakka)	7 952	-	-	-
- matkustajamäärä, kpl	777	700	290	
- liikenteen nettomenot, €	16 823	19 500	24 050	
- kustannus/matka, € alv 0 %	21,65	27,86	82,93	
Ostoliikenne*				
Ostettuja vuoroja/koulupäivä	10	8	8	6
Vuoroja yhteensä/vuosi	1 684	1 500	1 496	1 680
Ajokilometrit/vuosi	-	-	-	620
Matkustajamäärä (oppilaat+palvelul.)	13 420	1 300	7 860	
Liikenteen nettomenot/vuosi *	112 756	37 500	40 700	40 000
Kustannus/matka, € alv 0 %	8,40	28,85	28,85	64,52

Vastuualue: 5201 Maankäyttö- ja mittauspalvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Maankäyttö ja mittauspalvelut tulosalue vastaa kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, maanhankinnasta, maanluovutuksesta, maa- ja metsätiloista sekä kartasto-, mittaus- ja paikkatietopalveluista. Maa- ja metsätilat: kunnan omien metsien hoito ja puun myynti. Haja-asutusalueiden yksityisteiden kunnossapidon avustaminen ja tiekuntien opastaminen yksityistielain mukaisissa asioissa.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

<i>Vastuualue 5201</i>	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	1 002	725	5	730	748
Toimintamenot	-595	-653	-16	-669	-661
Toimintakate (netto)	407	71	-11	61	87

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**A. Asuminen ja elinympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet.	Kaavaluonnosten ja -ehdotusten eteneminen hallinnolliseen käsittelyyn vuoden loppuun mennessä.
Toteuma 31.12.2016 Juottorannan asemakaava eteni hyväksymiskäsittelyyn. Ukonniemen asemakaavaehdotus valmistui.		
Suoniemen kehittäminen	Asemakaava valmistelussa.	Yleiskaavan hyväksyminen, asemakaavan eteneminen hyväksymiskäsittelyyn.
Toteuma 31.12.2016 Yleiskaava on hyväksytty. Asemakaavaehdotus oli nähtävillä kesäkuussa. Maankäyttösopimus on valmistella.		
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukonniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevalle käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	Kaavoitusten eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä luonnos- ja ehdotusvaiheisiin vuoden loppuun mennessä. Yleiskaavojen tonttien valmistelu myyntiin.
Toteuma 31.12.2016 Juottorannan asemakaava eteni hyväksymiskäsittelyyn. Ukonniemen asemakaavaehdotus valmistui. Uusia tontteja yleiskaava-alueilta on valmisteltu myyntiin ja tontteja on varattavissa.		
<i>Strateginen maahankinta</i>	<i>Edullisten kauppojen tarjoutuessa nopea reagointi.</i>	<i>Selvitetään 2 vk aikana alueen tiedot ostopäätöksen harkintaa varten.</i>

Toteuma 31.12.2016

Maakauppojen tiedot on selvitetty tavoitteen mukaisesti.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	<i>Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).</i>	<i>Osallistutaan asiantuntijana ja edesautetaan kehittämishanketta.</i>
Toteuma 31.12.2016 Hankkeeseen on osallistuttu antamalla kehittämishankkeen suunnitelmaan tietoja kaavatilanteesta ja muista kunnan hankkeista.		
B4. Keskustan kaupallisten palvelujen ja keskustaaajaman vetovoiman kehittäminen	Kirkonkylän asemakaavoitus (osa-alueet)	Yrityshankkeita sisältävien asemakaavojen eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä: tavoite 1 v kaavan hyväksymiseen.
Toteuma 31.12.2016 Yrityslähtöiset asemakaavat ovat edenneet tavoitteen mukaisesti hallinnollisessa käsittelyssä. Korttelin 305 asemakaavamuutos on hyväksytty.		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asiointin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Extranetin ja kunnan kotisivuja käytetään kaikkien kaavojen nähtävillä olon ilmoittamiseen.</i>
Toteuma 31.12.2016 Kaavat ovat nähtävillä kunnan nettisivuilla ja luottamushenkilöille koko aineisto extranetissä.		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyvyisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Taksojen täydentäminen ja tarkistaminen vuosittain.</i>
Toteuma 31.12.2016 Taksojen tarkistukset on tehty 1 krt/vuosi. Maankäytön taksat on tarkistettu 26.1.2016. Taksan muutos-/täydennystarpeita on kartoitettu koko ajan.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	<i>Osavuositarkistukset ja tilinpäätös</i>
Toteuma 31.12.2016 Osavuositarkistukset on laadittu ohjeistuksen mukaan.		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Sopimusten ajantasaisuus

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Maankäytön ja mittauksen osalta ei ole havaintoja.

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tapaturmariskit mittaus- ja metsätöissä

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Metsänmyynti on palautunut normaaliin vuositason. Edellisenä vuonna metsää myytiin enemmän. Vuosina 2016-2018 panostetaan metsänhoitotöihin. Hoitotyöt alkavat toukokuussa taimien istutuksella ja jatkuvat harvennettävien metsien ennakkoraivauksilla ja taimikonhoitotöillä.

Toiminta- ja tunnuslukuja 5201

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA2017
Henkilöstön määrä	7,2	7,2	7,2	
Maankäyttö- ja kaavoitus + mittaus				
• kk-palkkaiset	3,2	3,2	3,2	
• tuntipalkkaiset	2	2	2	
Maa- ja metsätilat				
• kk-palkkaiset, htv	1	1	1	
• tuntipalkkaiset, lkm	1	1	1	

Suoritteet	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Asemakaava-alueita, ha	960	975	975	990
Ranta-asemakaava-alueita, ha	3693	3 700	3957	3 850
Yleiskaava-alueita, km ²	697	696	697	715
Asuintontteja myynnissä	60	70	59	100
Myydyt /vuokratut uudet omakotitalotontit, asemakaavan ulkopuoliset alueet kpl		5		5
Myydyt / vuokratut uudet omakotitalotontit asemakaava-alueet kpl	4	7	2	10
	1			
Myydyt / vuokratut rivitalotontit /kerrostalotontit tms.	-	1	-	1
Rakennettujen vuokratonttien myynti kpl	4	5	2	4
Muut rakennuskäyttöön myydyt / vuokratut alueet (esim. T-alueet) kpl	3	3	6	3
Maan hankinta kpl	2	3	3	3
Maan hankinta ha	33	10	1,88	10
Rakennustonttien vuokratuotto (euroa)	133 000	135 000	130 093	135 000
Kartoitus ha I	9	10	10	10
Paalutus kpl				
– tontit kpl	8	15	15	15
– rakennukset kpl	4	15	10	15
Pohjakartta (pinta-ala, hehtaaria)	1900	1900	2625	2625
Kunnallistekniikan mittaus km/tehty	tehty	10	tehty	10
Asiakasneuvonta/kaavoitus ja mittaus / kpl		4 000	5700	4000
Viranhaltijapäätökset ja lausunnot /kaavoitus kpl	102	70	48	60
Maa- ja metsätilat				
Maa- ja metsätalousmaa, ha	2 886	2 886	2 886	2 886
Myyty puutavara m ³	19 900	14 000	13821	14 000
Taimikon hoito ha	25	250	270	250

Vastuualue: 5301 Kunnallistekniset palvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Liikenneväylien, viheralueiden ja muiden yleisten alueiden sekä hulevesihuoltoon liittyvä rakentaminen ja kunnossapito.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5301	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	70	40	8	48	73
Toimintamenot	-811	-811	-141	-951	-910
Toimintakate (netto)	-741	-771	-133	-903	-835

Tekniselle lautakunnalle myönnettiin määrärahalisäys 432.000€ (valtuusto 12.12.2016 § 198). Kunnallistekniikan osuus oli 103.000€. Muita muutoksia talousarvioon ovat olleet määrärahasiirrot henkilöstöhallinnasta: koulutukset ja työllistäminen.

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**A. Asuminen ja elinympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Juottoranta - Ukoniemi kaavoitushankkeet.	Katurakentamisen yleissuunnittelun eteneminen kaavan mukana.

Toteuma 31.12.2016

Asemakaavoja on valmisteltu yhteistyössä kaavoituksen ja kunnallistekniikan kanssa. Infran yleissuunnitelmat ovat valmistuneet. Juottoranta ei etene valtuustopäätöksellä.

Suoniemen kehittäminen	Asemakaava valmistelussa.	Rakennussuunnittelun eteneminen kaavan mukana.
------------------------	---------------------------	--

Toteuma 31.12.2016

Asemakaavaa on valmisteltu yhteistyössä kaavoituksen ja kunnallistekniikan kanssa. Infran yleissuunnitelmat ovat valmistuneet.

Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukoniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevalle käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	Hoitosuunnitelman mukainen taso toteutuu hoidossa. Katukorjaushankkeet tot. investointiohjelman mukaisesti.
--	---	---

Toteuma 31.12.2016

Uusia asuinalueita/tontteja on valmisteltu yhteistyössä maankäytön ja kunnallistekniikan kanssa (Paukarlahden alueet). Yleisiä alueita on hoidettu sovitun tason mukaisesti.

Katuhankkeet: Pappilanpuistopolku valmistui kesäkuussa, Kokoojatie peruskorjaus alkoi elokuussa, urarouhinta on tehty Savonkadulle ja Leppävirrantielle.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
---------	--------------------	----------

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Katurekisteriohjelman hankinnan selvittäminen</i>
Toteuma 31.12.2016 Katurekisteriohjelman hankinnan selvittämiseen ei ollut resursseja.		
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutus-suunnittelu.	Henkilöstösuunnitelman laatiminen ja jatkotoimenpiteistä päättäminen
Toteuma 31.12.2016 Suunnitelman lähtötietoja on kerätty vuonna 2015 ja 2016. Suunnitelma ei ole edennyt.		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>Osallistutaan työhyvinvointia edistävään toimintaan yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa (yhteiset koulutukset).</i>
Toteuma 31.12.2016 Osallistuttiin koko kuntaa koskevaan asiakaspalvelukoulutukseen.		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Taksojen täydentäminen ja tarkistaminen vuosittain. Energian säästöselvitys (katuvalot) vuoden loppuun mennessä: tavoite 50 % energian kulutuksen vähentäminen, kun kaikki katuvalot on uusittu.</i>
Toteuma 31.12.2016 Venepaikkataksat ja avainpantit on päivitetty tammikuussa 2016. Katuvalaistuksen uusimiseksi on hankittu valaisintarvikkeet ja katuvaloja on uusittu suunnitellusti.		
D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	<i>Haetaan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja -tapoja. Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös.</i>
Toteuma 31.12.2016 Osavuosikatsaus ja tilinpäätös laaditaan ohjeistuksen mukaan		
4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016		
Sopimusten ajantasaisuus		
5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016		
Laskujen tiliöinneissä ja kaksinkertaisessa laskutuksessa havaitut virheet on korjattu. Kunnallistekniikan osalta ei ole muita havaintoja.		

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Työtapaturmat: työsuojelun keinot. henkilöstöresurssit, henkilöstösuunnittelu
Katujen kuntotaso ja hulevesiverkoston kehittäminen

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Hulevesien osalta on käyttötalouteen varattu määräraha ylittynyt. Sääolosuhteet ovat aiheuttaneet hulevesien johtamisessa ongelmia taajama-alueilla (rumpujen sulatukset ja avaaminen, linjojen peseminen).

Toiminta- ja tunnuslukuja 5301

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstön määrä				
Kaavatiet, htv	2,65	2,65	2,65	1
Viheralueet ja leikkikentät, htv	2,65	2,65	2,65	2,65
Toiminnan laajuus ja kustannukset	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA2017
KAAVATIET				
Kadut ja tiet, pituus m	78 500	78 500	78 600	78 500
Kevyenliikenteenväylät, pituus m	25 800	25 800	25 800	25 800
*Alueurakka, €	277 400	290 000	284 700	275 000
*Muu kesä kunnossapito, €	60 500	30 000	50 300	30 000
*muu talvi kunnossapito, €	8 800	10 000	7 100	10 000
*Katuvihreät, €	10 600	30 000	27 300	0
*Menot yhteensä, €	357 000	360 000	369 400	315 000
TIEVALAISTUS				
Valaistuspisteitä	2 104	2 104	2 104	2 104
Valaistut kadut ja tiet, m	70 450	70 500	70 500	70 500
Menot yhteensä, €	139 250	137 000	135 500	100 000
VIHERAL PUISTOT				
A1 Edustusviheralue, ha	1,2	1,20	1,2	1,2
A2 Käyttöviheralue, ha	12	12,00	12	12
A3 Käyttö- ja suojaviheriöt, ha	3,7	3,70	3,7	3,7
*Viheral. työnjoht. ja yleiskust.	48 000	28 000	50 400	45 000
*Puistot, kpl	2	2	2	2
*Puistometsät, ha	160	160	160	160
*Leikkikentät, kpl	16	16	16	16
*Koirapuistot, kpl	1	1	1	1
*Menot yhteensä, €	130 000	91 000	169 800	80 000
MUUT YLEISET ALUEET JA LAITURIT*				
*Venelaiturit, kpl	14	14	14	14
*Veneiden laituripaikat, kpl	197	197	197	197
*Veneiden rantapaikat, kpl	168	168	168	168
*Venetarvikkeiden tarvikekopit	24	24	24	24
*Veneenlaskupaikat, kpl	8	8	8	8
*Pyykki-/mattolaiturit, kpl	5	4	4	4
*Veneilyreitit, kpl	2	2	2	2
*Retkeilyalueet ja -reitit, kpl	2	2	2	2
*Muut yleiset kohteet – mm. torit, kpl	2	2	2	2
*Menot yhteensä, €		61 000	81 000	60 000

*sis. kompostialueen kuluja n. 28 000€

Vastuualue: 5401 Tilapalvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Tulosalue vastaa kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen kunnossapidosta, peruskorjauksista, siivouksesta, huollosta ja teknisestä isännöinnistä sekä tarvittavien toimitilojen hankesuunnittelusta ja rakennuttamisesta.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5201	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	4 004	3 959	16	3 975	4 115
Toimintamenot	-3 049	-2 988	-201	-3 119	-3 281
Toimintakate (netto)	954	971	-185	786	834

Tekniselle lautakunnalle myönnettiin määrärahalisäys 432.000€ (valtuusto 12.12.2016 § 198). Tilapalveluiden osuus oli 139.000€. Muita muutoksia talousarvioon ovat olleet määrärahasiirrot henkilöstöhallinnasta: koulutukset ja työllistäminen.

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**A. Asuminen ja elinympäristö**

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
A1. Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen tiivistäminen	Kiinteistöjen käyttöasteen nostaminen.	Palvelutuotannosta poistuneiden kiinteistöjen purku/myynti: Ilopillerin alue

Toteuma 31.12.2016

Näädänmaan koulukiinteistö myytiin. Mustinsalon koulukiinteistön myynti siirtyi vuodelle 2017. Ilopillerin korttelin purku/myynti valmistelut tehtiin talotekniikan ja asbestikartoituksen tekemisellä. Kaavamuutos on aloitettu, jolla tutkitaan Tietolan kiinteistön maankäyttö kirkonkylän taajamassa.

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Passiivisen työmarkkinatuen minimointi kunnan kustannuksena ja kunnan budjetista osoitettavien resurssien painopisteen siirtäminen uusiin, aktiivisiin työllisyyttä pysyvästi edistäviin toimenpiteisiin.	Yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa edistetään työllisyyttä sijoittamalla työllistettäviä sopiviin tehtäviin.

Toteuma 31.12.2016

Tilapalvelut on työllistänyt työllistettäviä henkilöitä siivoustoimeen 1 ja kiinteistöhoitoon 5.

Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen	Vokkolan alueen toimintaympäristön kehittämishanke käynnissä (2v).	Osallistutaan asiantuntijana ja edesautetaan kehittämishanketta.
---	--	--

Toteuma 31.12.2016

Kehittämishankkeelle on annettu tarpeellisia tietoja tilapalveluiden rakennushankkeista.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Selvitetään sähköinen kiinteistönhallinnointi/-hoito-ohjelman käyttö/käyttöönotto.</i>
Toteuma 31.12.2016 Selvitys aloitettiin vuoden lopulla ja siirtymisestä tehtiin toteutusaikataulu.		
Henkilöstö suunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallisen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Siivouspalvelun täydennyskoulutus.
Toteuma 31.12.2016 Selvitystä ei ole tehty. Selvitys tehdään kun siivous ja ateriapalvelut yhdistyvät.		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>Yhteistyö työterveyshuollon kanssa.</i>
Toteuma 31.12.2016 Toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Yhteistyö jatkuu koko vuoden toimintasuunnitelman mukaisesti. Työterveyshuollon palvelun tuottaja muuttui vuoden vaihteessa 2016-17.		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastyytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.</i>	<i>Siivouskohteiden mitoituksen päivittäminen. Siivoustoimen osalta valmistaudutaan ruokahuollon kanssa yhteistyöhön. Energian säästöselvitys vuoden loppuun mennessä: tavoite 5 % energian kulutuksen vähentäminen.</i>
Toteuma 31.12.2016 Siivouksen mitoitusta on tehty tavoitteiden mukaisesti. Energiaan liittyvien asioiden selvitys eteni: nykytilanne kartoitettiin. Energianseuranta ohjelma hankittiin loppuvuonna. Seutuvalvomon vaikutukset energian kulutukseen on kohdassa 7.		
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutussuunnittelu.	Henkilöstösuunnitelman laatiminen ja jatkotoimenpiteistä päättäminen. Siivoustoimen osalta valmistaudutaan ruokahuollon kanssa yhteistyöhön (yhdistelmätyöntekijät).
Toteuma 31.12.2016 Siivoustoimen ja ruokahuollon yhdistäminen eteni suunnitellusti. Ateria- ja siivouspalvelut aloitti 1.1.2017.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	<i>Haetaan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja -tapoja. Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös.</i>
Toteuma 31.12.2016		
Osavuosikatsaus on laadittu ohjeistuksen mukaan.		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Sopimusten ajantasaisuus

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Laskujen tiliöinneissä havaitut virheet on korjattu. Tilapalveluiden osalta ei ole muita havaintoja.

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Työtaturmat: työsuojelun keinot; henkilöstöresurssit; kiinteistöjen käyttöikä

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Leppävirran kunta liittyi Pohjois-Savon kuntien kiinteistövalvomoon (Seutuvalvomo) vuonna 2010 allekirjoitetulla palvelusopimuksella. Sopimuksen tavoitteena on ollut sopia Leppävirran kunnan omistuksessa ja hallussa olevien kiinteistöjen rakennusautomaation kehittämistä ja käytöstä kiinteistönpidon laadun parantamiseksi ja kustannusten hallitsemiseksi. Seutuvalvomoon liitettyjen kiinteistöjen vuosittaiset energiankulutukset ovat alentuneet n. 25 % vuoteen 2010 verrattuna muun muassa kiinteistöjen rakennusautomaatiojärjestelmät uusimalla.

Tilapalveluiden käyttötalous ylittyi. Tilapalvelujen budjetissa ei ole varauduttu tapahtuneisiin korjaus- ja selvitystarpeisiin: terveyskeskuksen putkivuoto, Konnuslahden koulun putkivuoto, lukion sisäilmakorjaukset, Alapihan koulun sisäilmakorjaukset ja tutkimukset sekä ilmanpuhdistuslaitteet. Ylimääräiset kustannukset ovat 139.000 euroa.

Toiminta ja tunnuslukuja 5401

<i>Käyttökustannukset</i>	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Asuinrakennukset				
Kohteita, kpl	6	6	6	6
Huoneistoala yht. m ²	2 749	2 749	2749	2 749
Ylläpitokustannukset/v, €	111 000	110 000	118 000	112 000
Poistot /v,€	77 000	70 000	72 000	70 000
Yhteensä	188 000	180 000	190 000	182 000
Kustannus/m ² /kk	5,70	5,46	5,76	5,52
Hoitoalan rakennukset				
Kohteita, kpl	8	7	8	7
Huoneistoala yht. m ²	15 724	15 002	15 724	14 900
Ylläpitokustannukset/v, €	696 000	670 000	756 000	673 000
Poistot /v,€	570 000	260 000	331 000	260 000
Yhteensä	1 266 000	930 000	1 087 000	933 000
Kustannus/m ² /kk	6,71	5,17	5,76	5,22
Toimisto- ja hallintorakennukset				
Kohteita, kpl	1	1	1	1
Huoneistoala yht. m ²	3 184	3 184	3 184	3 184
Ylläpitokustannukset/v, €	121 000	110 000	123 000	121 000
Poistot /v,€	75 000	60 000	74 000	60 000
Yhteensä	196 000	170 000	197 000	181 000
Kustannus/m ² /kk	5,13	4,45	5,16	4,74
Kokoontumisrakennukset				
Kohteita, kpl	3	2	3	1
Huoneistoala yht. m ²	2 643	1 899	2643	837
Ylläpitokustannukset/v, €	63 000	40 000	57 000	23 000
Poistot /v,€	79 000	20 000	15 000	20 000
Yhteensä	142 000	60 000	72 000	43 000
Kustannus/m ² /kk	4,48	2,63	2,27	4,28
Opetusrakennukset				
Kohteita, kpl	12	11	11	11
Huoneistoala yht. m ²	20 532	19 910	19 910	19 910
Ylläpitokustannukset/v, €	992 000	850 000	759 000	808 000
Poistot /v,€	692 000	305 000	391 000	305 000
Yhteensä	1 684 000	1 155 000	1 150 000	1 113 000
Kustannus/m ² /kk	6,83	4,83	4,81	4,66
Sivistysrakennukset				
Kohteita, kpl	3	3	3	3
Huoneistoala yht. m ²	1 526	1 526	1 526	1 526
Ylläpitokustannukset/v, €	58 000	45 000	54 000	62 000
Poistot /v,€	66 000	45 000	66 000	45 000
Yhteensä	124 000	90 000	120 000	107 000
Kustannus/m ² /kk	6,77	4,91	6,55	5,84
Liikunta- ja vapaa-aikarakennukset				
<i>pl. jäähalli, kylpylä ja hiihtoareena</i>				
Kohteita, kpl (Nuokkari, Timolan liikuntasali)	2	2	2	5
Huoneistoala yht. m ²	976	976	976	1 229
Ylläpitokustannukset/v, €	54 000	63 000	56 000	44 000
Poistot /v,€	25 000	20 000	22 000	20 000
Yhteensä	79 000	83 000	78 000	64 000
Kustannus/m ² /kk	6,75	7,09	6,66	4,34
<i>Käyttökustannukset</i>	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017

Varastorakennukset				
Kohteita, kpl	6	6	7	6
Huoneistoala yht. m ²	2 468	2 468	2468	2 468
Ylläpitokustannukset/v, €	97 000	95 000	95 000	84 000
Poistot /v,€	39 000	35 000	30 000	35 000
Yhteensä	136 000	130 000	125 000	119 000
Kustannus/m ² /kk	4,59	4,39	4,22	4,02
Liikenteen rakennukset				
Kohteita, kpl	1	1	1	1
Huoneistoala yht. m ²	476	476	476	476
Ylläpitokustannukset/v, €	48 500	55 000	39 000	46 000
Poistot /v,€	17 000	13 000	16 000	13 000
Yhteensä	65 500	68 000	55 000	59 000
Kustannus/m ² /kk	11,47	11,90	9,63	10,33
Liikerakennukset ja -tilat				
Kohteita, kpl	5	5	5	5
Huoneistoala yht. m ²	1 422	1 422	1 422	1 422
Ylläpitokustannukset/v, €	87 000	84 000	90 000	49 000
Poistot /v,€	97 000	65 000	86 000	65 000
Yhteensä	184 000	149 000	176 000	114 000
Kustannus/m ² /kk	10,78	8,73	10,31	6,68
Teollisuusrakennukset				
Kohteita, kpl	9	9	9	9
Huoneistoala yht. m ²	25 472	25 472	25 472	25 472
Ylläpitokustannukset/v, €	155 000	160 000	149 000	126 000
Poistot /v,€	535 000	380 000	548 000	380 000
Yhteensä	690 000	540 000	697 000	506 000
Kustannus/m ² /kk	2,26	1,77	2,28	1,66
Osakehuoneistot				
Kohteita, kpl	15	15	15	14
Huoneistoala yht. m ²	888	888	888	850
Ylläpitokustannukset/v, €	68 000	66 000	57 000	53 000
Poistot /v,€	0	0	0	0
Yhteensä	68 000	65 000	57 000	53 850
Kustannus/m ² /kk	6,38	6,10	5,35	5,28

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta

Tulosalue: 900 Vesi- ja viemärlaitos

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Jaetaan puhdasta talousvettä ja vastaanotetaan asiakkaiden jätevedet rakentamalla ja ylläpitämällä verkostoja ja niihin liittyviä kunnallisteknisiä laitteita ja rakennelmia.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 900	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	1 755	1 782	0	1 782	1 705
Toimintamenot	-910	-729	-191	-920	-801
Toimintakate (netto)	845	1 052	-191	862	906

Tekniselle lautakunnalle myönnettiin määrärahalisäys 432.000€ (valtuusto 12.12.2016 § 198). Vesilaitoksen osuus oli 190.000€. Muita muutoksia talousarvioon ovat olleet määrärahasiirrot henkilöstöhallinnasta: koulutukset ja työllistäminen.

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Juottoranta - Ukoniemi kaavoitushankkeet.	Vesihuollon yleissuunnittelun eteneminen kaavan mukana.
Toteuma 31.12.2016 Asemakaavoja on valmisteltu yhteistyössä kaavoituksen ja vesilaitoksen kanssa. Infran yleissuunnitelmat ovat valmistuneet. Juottoranta ei etene kunnanvaltuuston päätöksellä.		
Suoniemen kehittäminen	Asemakaava valmistelussa.	Vesihuollon rakennussuunnittelun eteneminen kaavan mukana. Selvitetään uusien toiminta-alueiden kustannustasot ja – jaot.
Toteuma 31.12.2016 Asemakaavaa on valmisteltu yhteistyössä kaavoituksen ja vesilaitoksen kanssa. Infran yleissuunnitelmat ovat valmistuneet.		
Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukoniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevalle käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	Vesihuollon rakennussuunnittelun eteneminen tonttitarjonnan mukaan.
Toteuma 31.12.2016 Uusien asuinalueita/tontteja on valmisteltu yhteistyössä maankäytön ja vesilaitoksen kanssa (Paukarlahden alueet).		
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Vesihuollon järjestäminen toiminta-alueilla	Liittymien rakentaminen 3 viikon/sovituksen aikataulun mukaisesti
Toteuma 31.12.2016 Rakentaminen on toteutunut tavoitteiden mukaisesti.		

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palvelujen ja keskustaajaman vetovoiman kehittäminen		Liittymien rakentaminen 3 viikon/sovitun aikataulun mukaisesti
Toteuma 31.12.2016 Rakentaminen on toteutunut tavoitteiden mukaisesti.		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asioinnin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Päivystäjälle kannettava tablettitietokone tarvittavine vesihuoltolaitoksen seurantaohjelmineen. Tekstiviestipalvelun selvittäminen häiriötilanteiden ilmoittamiseksi kuluttajille.</i>
Toteuma 31.12.2016 Tablettitietokone on hankittu vesilaitoksen käyttöön. Tabletissa on toimivat seurantaohjelmat. Työn tehokkuus on kasvanut tällä hankinnalla. Tekstiviestipalvelun selvitys on kesken.		
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöstöraportoinnin kehittäminen, suunnitelmallinen osaamisen kehittäminen ml. koulutus-suunnittelu.	Henkilöstösuunnitelman laatiminen ja jatkotoimenpiteistä päättäminen
Toteuma 31.12.2016 Suunnitelman lähtötietoja on kerätty vuonna 2015. Suunnitelma ei ole edennyt alkuvuonna.		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>HR-prosessin vaiheittainen kehittäminen. (toimintamallit, työhyvinvointi, esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö.</i>	<i>Osallistutaan työhyvinvointia edistävään toimintaan yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa (yhteiset koulutukset).</i>
Toteuma 31.12.2016 Osallistuttiin koko kuntaa koskevaan asiakaspalvelukoulutukseen.		
Tuottavuuden edistäminen	Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta sekä benchmarkkauksen kehittäminen. (Asiakastytyväisyys, parhaat käytännöt). Energiansäästöhanke. Hallintopalveluyksikön toiminnan vaihtoehdot ja käynnistämisen valmistelu.	Haetaan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja –tapoja. Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös. Energian säästöselvitys (pumpapaamot) vuoden loppuun mennessä. selvitetään mahdollisia säästökohteita.
Toteuma 31.12.2016 Toiminnassa haetaan kokoajan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja –tapoja. Osavuosikatsaus ja tilinpäätös laaditaan ohjeistuksen mukaan. Energiaselvitykset ovat kesken.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	<i>Vesihuoltolaitoksen toimintamallin selvittäminen. Haetaan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja –tapoja. Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös.</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Toteuma 31.12.2016		
Vesihuoltolaitos on oma taseyksikkö. Osavuositarkastus ja tilinpäätös laaditaan ohjeistuksen mukaan.		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Sopimusten ajantasaisuus

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Vesi- ja viemärlaitoksen osalta ei ole havaintoja.

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Jakelun keskeytyminen sähkökatkon vuoksi: varavoimajärjestelyt; tietojärjestelmien toimivuus: varmuuskopiointi, varasähköt, tietojärjestelmien yhteydet. Henkilöstöressurit, henkilöstösuunnittelu.

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnusluvut 900	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Veden jakelu				
Vesijohtoverkoston pituus, m	320 250	320 250	320 327	320 000
Pohjavesilaitoksia, kpl	varalla 2	varalla 2	varalla 2	varalla 2
Pumpattu vesimäärä, m ³	362 900	360 000	370 035	360 000
Laskutettu vesimäärä, m ³	326 500	335 000	326 172	325 000
Vesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	1,70	1,70	1,7	1,70
Vesilaitoksen käyttömenot, €	335 117	318 770	289 929	268 286
Vesilaitoksen käyttötulot	732 926	736 000	729 135	794 087
Viemärointi ja jäteveden käsittely				
Viemäriverkoston pituus, m	153 000	153 000	152 973	153 000
Jätevedenpuhdistamoita, kpl	1	1	1	1
Pumppaamoita, kpl	56	58	56	58
Varkauteen johdettu jv-määrä, m ³	496 500	510 000	496 886	510 000
Laskutettu jätevesimäärä, m ³	290 500	285 000	285 158	290 000
Jätevesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	2,54	2,96	2,87	3,39
Viemärlaitoksen käyttömenot, €	574 446	503 070	510 991	523 708
Viemärlaitoksen käyttötulot, €	1 019 439	1 035 700	975 810	1 100 027
Vesihuoltolaitos yhteensä				
<i>Tuloslaskelma</i>				
Toimintatuotot	1 754 613	1 782 000	1 705 075	1 894 114
Toimintakulut	909 563	730 000	800 920	792 024
Toimintakate	845 050	1 052 000	906 263	1 102 090
Poistot	-759 400	-750 000	-735 171	-700 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-236 962	-208 000	-219 141	-231 595
Tilikauden tulos	-151 312	94 000	-48 049	170 495

Vesihuoltolaitoksen laskutus tehdään maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa.

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta

Tulosalue: 590 Rakennusvalvonta

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Rakennusvalvonta on lakisäätöistä viranomaistoimintaa. Tehtävänä on valvoa rakentamista sekä osaltaan huolehtia rakennetun ympäristön hyvästä laadusta, käsitellä rakentamiseen ja maa-ainesten ottamiseen tarvittavat luvat (6/2016 saakka), suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset ja antaa ohjeita rakentajille.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 590	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	141	118	0	118	134
Toimintamenot	-170	-164	-1	-165	-158
Toimintakate (netto)	-29	-47	-1	-48	-22

Muutos talousarvioon nähden on ollut määrärahasiirrot henkilöstöhallinnasta koulutuksien osalta.

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Joustava ja nopea lupakäytäntö	Lupien käsittelyaika keskimäärin 18 pv.
Toteuma 31.12.2016 Toteutunut tavoitteiden mukaan.		
Taajamaympäristön viihtyisyys	Ympäristökatselmuks	2 katselmusta/vuosi
Toteuma 31.12.2016 Huonokuntoisille rakennuksille annettu purku- ja siistimiskehotuksia, jotka toteutuneet.		
Monipuolisten asumisen- ja yrittämistarpeiden vaatiman tontti-tarjonnan turvaaminen	Juottoranta - Ukkonniemi kaavoitushankkeet, Riikinnevilla käynnistyy metsähallituksen maille teollisuusalueen kaavoittaminen.	Osallistuminen asiantuntijana kaavoituksen ohjaamiseen. Lausekannat kaavahankkeisiin 2 vk aikana.
Toteuma 31.12.2016 Rakennusvalvonnan osalta toteutuneet.		

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palvelujen ja keskustaajaman vetovoiman kehittäminen	Edistetään kaavoitusta: Kirkonkylän asemakaavat.	Osallistuminen asiantuntijana kaavoituksen ohjaamiseen. Lausekannat kaavahankkeisiin 2 vk aikana.
Toteuma 31.12.2016 Osallistuttu kaavoituksen suunnitteluun asiantuntijana.		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköisten palveluiden kehittäminen</i>	<i>Jatkuva kehitystyö, uudet ohjelmaversiot mm. lainsäädännön tms. muuttuessa, uudet sähköisen asiointin muodot. Tietojärjestelmien yhteensopivuus.</i>	<i>Selvitetään sähköisten palvelujen hyödyntämistä. Otetaan sähköisiä palveluita käyttöön kun ne edistävät toimintaa taloudellisuus huomioiden.</i>
Toteuma 31.12.2016 Sähköisestä rakennuslupalpalvelusta toistaiseksi luovuttu taloudellisten seikkojen vuoksi. Aktiivista seuranta on pidetty yllä ja tarvittaessa hankintaan järjestelmät.		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintojen tuottavuuden arviointi ja jatkuva seuranta</i>	<i>Taksojen tarkistaminen vuosittain: tuottojen ja kulujen vastaavuus väh. 60 % kuluista katetaan maksumuutoksilla.</i>
Toteuma 31.12.2016 Taksatarkistus tehty vuosittain. Talousarvio ylijäämäinen, rakennuslupamaksutuloilla katettu n. 85 % kustannuksista.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin osien talouden ja toiminnan raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seuranta-käytännöt. Kattava, mutta riittävän kevyt konsernin johto- ja seurantajärjestelmä</i>	<i>Haetaan kokonaistaloudellisesti edullisia toimintamalleja ja -tapoja. Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös.</i>
Toteuma 31.12.2016 Toteutettu tavoitteiden mukaan.		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Sopimusten ajantasaisuus.

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tietojärjestelmien hallinta: varmuuskopiot, henkilöstöresurssit (sijaisuudet).

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja				
590 Rakennusvalvonta	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Rakennuslupahakemukset kpl	186	220	191	220
Rakennuslupahakemusten käsittelyaika keskim. (pv)	27	18	21	18
Rakennusvalvonnan menot yht.	170 196	164 015	158 111	158 676
Tulot yhteensä, €	141 026	117 500	135 725	90 500
Nettomenot yhteensä	29 170	46 515	22 386	68 176

Toimielin: 65 Keski-Savon ympäristölautakunta**Tulosalue: 650 Ympäristötoimi****1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Ympäristötoimi vastaa ympäristönsuojelun, terveystalouden ja eläinlääkintähuollon viranomais- ja muiden tehtävien hoitamisesta yhteistoimintakunnissa. Yhteistyökunnat ovat Leppävirta, Heinävesi, Joroinen, Pieksämäki ja Varkaus. Joroisten kunta on mukana vain terveystalouden ja eläinlääkintähuollon osalta. Vuonna 2016 osakaskunnat tekivät sopimuksen myös Joroisten ympäristönsuojelun tehtävien hoitamisesta 1.1. 2017 alkaen.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Tulosalue 650	Toteuma 2015	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2016
Toimintatulot	1 227	1 355	0	1 355	1311
Toimintamenot	-1 550	-1 737	-3	-1 740	-1659
Toimintakate (netto)	-322	-383	-3	-385	-348

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
A2. Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Haja-asutusalueen jätevesienkäsittelyn neuvonnassa huomioidaan kiinteistökohtainen vesihuollon kokonaisuus.	Asiakasneuvonta
Toteuma 31.12.2016 Asiakasneuvontaa 75 kpl. liittyen jätevesien käsittelyyn.		
A6. Taajamaympäristön viihtyisyys	Varkauden ilmanlaadun tarkkailu ostopalveluna Kuopion kaupungilta. Neuvonnan/valvonnan myötä roskaantumisen vähenee. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman toteuttamiseen osallistuminen valvontatyöryhmän esitysten mukaisesti (hyvä juomaveden laatu taajamassa).	Tarkkailu toteutuu Tarkastuskäyntien lukumäärä Viranomaisen toteuttamat valvonta/neuvontatoimet kpl
Toteuma 31.12.2016 Ilman laadun tarkkailu on toteutunut. Roskaantumistarkastuksia on tehty 121 kpl, painottuu tyypillisesti kesäaikaan. Vesihuollon asiakasneuvontaa 142 kpl ja jätevesikäsittelyn 75 kpl. Pohjavesialuetarkastukset 42 kpl ja neuvonta 39 kpl. Tervaruukinsalon pohjavesialueen yhteistarkkailun suunnittelutyö käynnistetty.		

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseudun yritystoiminnan kehittäminen	Hyötyeläinten sairaanhoito toteutetaan ympärivuorokautisesti. Kunnan varoista korvataan vuonna 2016 kunnaneläinlääkärin käynnistä hyötyeläimen luona matkakustannusten ja ensimmäisen eläimen käyntimaksun osalta se osuus, mikä ylittää 50 € (veroton) käyntikertaa kohden. Korvaus on sama kaikkina päivinä ja vuorokaudenaikoina.	€/ kpl seurataan kuntakohtaisesti
Toteuma 31.12.2016		
Toteutunut 2016: Subventiökäyntejä Heinävesi 130 kpl/ 8677 €, Joroinen 150 kpl/ 5785 €, Leppävirta 335 kpl/ 10164 €, Pieksämäki 290 kpl/ 10030 € ja Varkaus 45 kpl/2769,15 €.		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Nettisivujen ylläpito siten, että lupa- ja ilmoituslomakkeet ovat kaikkien saatavilla sähköisesti. Ympäristönsuojelun/ maa-ainesuojelun ohjelmiston hankinta.	Kaikki lomakkeet ovat saatavilla sähköisesti ja päivitettyinä. Seuranta kaksi kertaa vuodessa. Ympäristönsuojeluohjelmisto valittu.
Toteuma 31.12.2016		
Tehty selvitystyö ohjelmistohankinnasta. Maa-ainesuojelun ohjelmisto otettu käyttöön Pieksämäellä. Leppävirran kunnan tietojärjestelmähanke odottaa maakunnallista ratkaisua.		
Palvelustrategian laatiminen ja sen noudattaminen	Ympäristölupien käsittelyaika < 5kk. Rekisteröinti-ilmoitusten käsittely < 90 vrk. Muut ilmoituskäsittelyt ja lausunnot < 2kk. Terveysvalvonnan suunnitelman mukaisista tarkastuksista toteutuu 70 %.	Lupien käsittelyaika Suunnitelmallisten tarkastusten määrä
Toteuma 31.12.2016		
Toteutunut pääsääntöisesti, osa vesihuoltolain mukaisista päätöksistä vienyttä pitempään.		
Palveluiden kattavuus	Pieneläinten ja harrastuseläinten osalta turvataan päivystysaikainen peruseläinlääkintähuoltoon kuuluva palvelu. Virka aikoina em. palvelu säilytetään paikkakuntakohtaisena resurssien puitteissa.	Palvelun käytön seuranta kuntakohtaisesti.
Toteuma 31.12.2016		
Toteutunut, suoritteiden seuranta tehty kuntakohtaisesti.		
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Turvataan riittävät resurssit valvontaan. Tarpeen mukaan määrärahaa tarkastajatyövoimaa ympäristönsuojelussa ja terveystarkastuksessa. Maa-ainesuojelun siirtymisen vuoksi tarvittava koulutus ja resurssointi. Laaditaan koulutussuunnitelma	Suorite seuranta Henkilöstön koulutuspäivät kpl/hlö

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	vuosittain.	Koulutussuunnitelman toteutuminen.
Toteuma 31.12.2016 Alkukausi noudatettu vuoden 2015 suunnitelmaa. Koulutustarve on käyty säännöllisesti läpi toimialojen palavereissa ja kehityskeskusteluissa. Koulutus: hallinto 5 pv, ympäristönsuojelu 19 pv, terveysvalvonta 59 pv ja eläinlääkintähuolto 63 pv.		
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Hyödynnetään toimintamallit työhyvinvoinnin kehittämiseksi. (esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö). Pidetään yllä yksikön omaa Tyhy-toimintaa.	Osastojen työtyytyväisyyskysely
Toteuma 31.12.2016 Ylläpidetty omaa tyhytoimintaa. Kunta tehnyt osastojen työtyytyväisyyskyselyn.		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Ympäristötoimen talouden ja toiminnan raportointi peruskunnille (osavuosikatsaukset ja tilinpäätös).	Talousseuranta
Toteuma 31.12.2016 Raportit osakaskunnille 1-4 ja 1-8 toimitettu. Tilinpäätöstiedot toimitetaan hyväksynnän jälkeen.		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2016

Myyntilaskutus

5. Sisäisen valvonnan havainnot vuonna 2016

Toteutettu suunnitelmaa

6. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Henkilöstö (henkilöstömuutokset, ison alueen vaikutus työhyvinvointiin/ paljon ajokilometrejä)

7. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Tulosbudjetti (1000 €)	TP2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Toimintatulot	1 227	1 355	1 311	1 417
Myyntitulot / Liikevaihto				
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varasto-				
Valmistus omaan käyttöön				
Muut tulot				
Tuet ja avustukset, kunnalta				
Toimintamenot	-1 550	-1 737	-1 659	-1 748
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-45	-62	-38	-68
Palvelujen ostot	-181	-253	-192	-250
Henkilöstömenot	-1 203	-1 284	-1 299	-1 326
Muut menot	-120	-139	-131	-131
Toimintakate (Netto)	-322	-383	-348	-367
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotulot (sisäiset)				
Muut rahoitustulot				
Korkomenot (sisäiset)				
Korvaus peruspääomasta				
Laskennallinen korko (nettoyksikkö)				
Muut rahoitusmenot				
Vuosikate				
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot			1	
Arvonalentumiset				
Satunnaiset tulot ja -menot				
Satunnaiset tulot				
Satunnaiset menot				
Tilikauden tulos	-322	-383	-349	-367
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-322	-383	-349	-367

Perustiedot henkilöstö, henkilötyövuosina

Perustiedot	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Henkilöstömäärä				
- Hallinto	2,5	2,5	2,6	2,6
- Ympäristönsuojelu	4,8	5,4*	5,3	7,0
- Terveysvalvonta	7,2	7,5	7,7	7,5
- Eläinlääkintähuolto**	8,1**	7,3**	8,1**	7,3**

*maa-aineslupien valvonta syyskaudella ympäristöviranomaiselle, ja kokonaan 2017

** myynti valvontaell. valtion tehtäviin 0,8 htv.

Suoritteet ympäristönsuojelu	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Tarkastukset	468	400	590	480
Lupapäätökset	73**	100	80	100
Lausunnot	113	200	99	200
Inventoinnit/selvitykset	10	15	11	15
Näytteet	16	15	12	15
Ilmanlaadun tutkimukset (Varkaus ja Pieksämäki)	ostopalveluna	ostopalveluna	ostopalveluna	ostopalveluna
Asiakasneuvonta kpl	1107	1200	1168	1200

*) jätevesi ym. poikkeukset

Suoritteet terveysvalvonta	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Päätökset	53*	80*	74	80*
Tarkastukset	847	900	711	900
Lausunnot	75	100	104	100
Näytteet	667	800	726	800
Asiakasneuvonta				
Asiakasneuvonta htp	397	400	416	400

* sisältää ilmoitusten käsittelyn

Suoritteet eläinlääkintähuolto	TP 2015	TA 2016	TP 2016	TA 2017
Tilakäynnit	1 987	2 000	1945	2 000
Pieneläinasiakkaat	2 686	2 000	3215	2 000
Maatilojen terveydenhuoltokäynnit	87	80	65	80
Eläintautilain mukaiset tarkastukset	39	Eviran ohjeistuksen mukaan	19	Eviran ohjeistuksen mukaan
Eläinsuojelukäynnit	133	100	144	100

2.4.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosaan yhdistellään käyttötalousosan tulot ja menot sekä valmistus omaan käyttöön. Tuloslaskelmaosa sisältää eriä, joita seurataan käyttötalousosassa ja eriä, joita seurataan tuloslaskelmaosassa. Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät. Valtuusto on talousarviossa voinut hyväksyä sitovaksi myös edellä mainittua eritellymmän tarkkuustason. [19.3.2013]

Tuloslaskelmaosan erät, esimerkiksi toimintatulot ja toimintamenot, esitetään samalla tarkkuustasolla kuin ne on esitetty talousarviossakin.

Suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalennuksia ei käsitellä talousarviossa määrärahana, sillä niissä ei ole kysymys rahan käytöstä. Poistojen esittämistä tilinpäätöksessä sitovat kuitenkin valtuuston hyväksymät poistosuunnitelman perusteet.

Poistoero sekä varausten ja rahastojen muutokset ovat tuloksenkäsittelyeriä, eivät määrärahoja eivätkä tuloarvioita. Niiden käsittely tilinpäätöksessä sisältyy kunnanhallituksen toimintakertomuksessa tekemään esitykseen tilikauden tuloksen käsittelystä.

TULOSLASKELMA OSA N TOTEUTUMINEN (sisältää sisäiset erät)						
1.1. - 31.12.2016						
	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2016	Poikkeama	
	1 000 €			1 000 €	1 000 €	%
Toimintatuotot						
Myyntituotot	6 045,9		6 045,9	6 062,9		
Maksutuotot	2 225,0		2 225,0	2 337,0		
Tuet ja avustukset	791,7		791,7	933,3		
Muut toimintatuotot (+sis)	4 757,0		4 757,0	4 568,2		
Toimintatuotot yhteensä	13 819,6	0,0	13 819,6	13 901,4	81,8	0,6
Valmistus omaan käyttöön				23,3	23,3	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut (väh.sv-p)	-21 480,0	-261,8	-21 741,8	21 378,6		
Palvelujen ostot	-37 818,9	-1 611,5	-39 430,4	37 999,7		
Aineet, tarvikkeet ja tava	-3 340,2	-16,0	-3 356,2	3 314,7		
Avustukset	-3 361,1	-138,0	-3 499,1	3 473,4		
Muut toimintakulut	-2 893,2	124,8	-2 768,4	2 784,4		
Toimintakulut yhteensä	-68 893,4	-1 902,5	-70 795,9	-68 950,8	1 845,1	-2,6
Toimintakate	-55 073,8	-1 902,5	-56 976,3	-55 026,1	1 950,2	-3,4
Verotulot	32 388,0	647,0	33 035,0	33 186,4	151,4	0,5
Valtionosuudet	25 765,9	299,1	26 065,0	25 991,6	-73,4	-0,3
Rahoitustuotot ja -kulut:	300,0	-50,0	250,0	265,0	15,0	6,0
Korkotuotot	31,0		31,0	123,0	92,0	296,8
Muut rahoitustuotot	632,0	-50,0	582,0	520,6	-61,4	-10,5
Korkokulut	-193,0		-193,0	-221,1	-28,1	14,6
Muut rahoituskulut	-170,0		-170,0	-157,5	12,5	-7,4
Vuosikate	3 380,1	-1 006,4	2 373,7	4 416,9	2 043,2	86,1
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn. mukaiset poistot	-3 750,1	100,0	-3 650,1	-4 407,4	-757,3	20,7
Arvonalentumiset					0,0	
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut					0,0	
Tilikauden tulos	-370,0	-906,4	-1 276,4	9,5	1 285,9	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				83,4		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)					0,0	
Vyörytyserät						
Tilikauden yli- / alijäämä	-370,0	-906,4	-1 276,4	92,9	1 369,3	
<i>varjostetut erät kunnanvaltuustoon nähden sitovia</i>						

Verotulojen erittely 2016						
		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot						
	Kunnan tulovero	28 190 000	250 000	28 440 000	28 523 326	333 326
	Osuus yhteisöveron tuotosta	1 901 000	364 000	2 265 000	2 316 879	415 879
	Kiinteistövero	2 297 000	33 000	2 330 000	2 346 165	49 165
	Muut verotulot	0	0	0	0	0
	Yhteensä	32 388 000	647 000	33 035 000	33 186 371	798 371

Valtionosuuserittely v. 2016						
		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet						
	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus , ilman tasauksia	21 904 197		21 904 197	21 968 487	64 290
	Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 297 557		5 297 557	5 329 692	32 135
	Järjestelmämuutoksen tasaus	0		0	0	0
	Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 435 851	299 097	-1 136 754	-1 306 581	129 270
	Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus			0	0	0
	Yhteensä	25 765 903	299 097	26 065 000	25 991 598	225 695

Kiinteistöveroprosentit v. 2016		
		%
	Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00
	Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	0,45
	Muun asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	1,00
	Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti	1,00
	Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti	0,00
	Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti	2,85

Tuloveroprosentti v. 2003-2016			
	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos %
2004	17,5	112,605	2,4 %
2005	18,5	114,027	1,3 %
2006	18,5	120,685	5,8 %
2007	18,5	130,473	8,1 %
2008	18,5	139,674	7,1 %
2009	18,5	137,671	-1,4 %
2010	19,0	139,338	1,2 %
2011	19,0	143,364	2,9 %
2012	19,0	147,716	3,0 %
2013	20,0	149,088	0,9 %
2014	20,0	150,840	1,2 %
2015	20,0	150,137	-0,5 %
2016	20,0		

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on merkittävin osa valtionosuusjärjestelmää. Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen, ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin. Järjestelmän laskennallisuudesta johtuen kunnalle myönnetyn valtionosuuden suuruuteen ei vaikuta se, miten kunta palvelutoimintansa järjestää ja miten paljon rahaa se niihin käyttää.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus kattaa seuraavat tehtäväalueet:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- varhaiskasvatus (päivähoito)
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi (asukasperusteinen)
- taiteen perusopetus (asukasperusteinen).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa valtakunnallisesti. Vuonna 2016 valtionosuusprosentti oli 25,47. Yhden kunnan valtionosuus saadaan, kun kunnan laskennallisesta perusteesta/kustannuksesta vähennetään kunnan omarahoitusosuus, joka on yhtä suuri (€/asukas) kaikissa kunnissa.

Lisäksi kunnille myönnettävässä kunnan peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon seuraavat tekijät:

- lisäosat; syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisten kotiseutualueen kunta
- valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset
- järjestelmämuutoksen tasaus
- verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Edellä mainitut tekijät vaikuttavat sellaisenaan kunnan valtionosuuden määrään eli niistä ei vähennetä kunnan omarahoitusosuutta, kuten laskennallisista kustannuksista.

Valtionosuusmaksatus sisältää seuraavat erät:

- kunnan peruspalvelujen valtionosuus
- esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset
- opetustoimen rahoituslain mukainen rahoitus.

Maksuerittely valtionosuusmaksatusten eristä toimitetaan maksunsaajille valtionosuuspäätösten yhteydessä.

Nykyinen valtionosuusjärjestelmä on tullut voimaan vuoden 2015 alusta (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 1704/2009). Järjestelmä perustuu selvitysmies Arno Miettisen keväällä 2014 tekemään esitykseen valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta.

2.4.2 Investointien toteutuminen vuonna 2016

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 31.12.2016	Tot-%
KIINTEÄ OMAISUUS					
Maa- ja vesialueet					
Menot	-200 000	0	-200 000	-10 902	5,45%
Tulot	60 000	0	60 000	9 704	16,17%
Netto	-140 000	0	-140 000	-1 198	0,86%
KIINTEÄ OMAISUUS yhteensä					
Menot	-200 000	0	-200 000	-10 902	5,45%
Tulot	60 000	0	60 000	9 704	16,17%
Netto	-140 000	0	-140 000	-1 198	0,86%
TILAPALVELUT hankekohtaiset määrärahat > 400 000 €					
Virrankoti					
Menot	-4 000 000	0	-4 000 000	-514 650	12,87%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-4 000 000	0	-4 000 000	-514 650	12,87%
Alapiha/Vokkola koulukeskus					
Menot	-230 000	0	-230 000	-101 818	44,27%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-230 000	0	-230 000	-101 818	44,27%
Kunnantalo, ICT-huone jäähdytys					
Menot	-30 000	10 000	-20 000	-11 461	57,31%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-30 000	10 000	-20 000	-11 461	57,31%
Paloasema/kuntosali					
Menot	-30 000	0	-30 000	0	0,0%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-30 000	0	-30 000	0	0,0%
Terv.keskus, talotekn. peruskorj					
Menot	-100 000	0	-100 000	-36 554	36,55%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-100 000	0	-100 000	-36 554	36,55%
Investointiryhmään kuuluvat hankkeet < 400 000 €					
Sorsak.harrastustalo, päiväkot					
Menot	-20 000	20 000	0	0	
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-20 000	20 000	0	0	
Päiväkot Kirkonkylä					
Menot	-10 000	0	-10 000	-5 288	52,88%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-10 000	0	-10 000	-5 288	52,88%
Vokkolan urh.kentän					
Menot	0	0	0	-2 395	
Tulot	0	0	0	0	
Netto	0	0	0	-2 395	
Eläinlääkäriin tilat					
Menot	0	0	0	-1 430	
Tulot	0	0	0	0	
Netto	0	0	0	-1 430	

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 31.12.2016	Tot-%
Riihitie 10					
Menot	-8 000	0	-8 000	0	0,0%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-8 000	0	-8 000	0	0,0%
Paasonkallio					
Menot	-50 000	0	-50 000	0	0,0%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-50 000	0	-50 000	0	0,0%
Kivelän koulu					
Menot	-372 000	0	-372 000	-388 905	104,54%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-372 000	0	-372 000	-388 905	104,54%
Vesileppis/vuosikorjaukset					
Menot	-25 500	0	-25 500	-28 294	110,96%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-25 500	0	-25 500	-28 294	110,96%
Jäähalli/ väestönsuoja					
Menot	-3 500	0	-3 500	-10 599	302,84%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-3 500	0	-3 500	-10 599	302,84%
Hiihtoareena					
Menot	-27 000	0	-27 000	-14 114	52,27%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-27 000	0	-27 000	-14 114	52,27%
Caverionin hallit					
Menot	-30 000	0	-30 000	-18 897	62,99%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-30 000	0	-30 000	-18 897	62,99%
Museon lämmitysjärjestelmä					
Menot	0	-20 000	-20 000	-20 846	104,23%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	0	-20 000	-20 000	-20 846	104,23%
S:koski viljamakasiini					
Menot	0	-10 000	-10 000	-16 967	169,67%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	0	-10 000	-10 000	-16 967	169,67%
Suunnittelumr, useat hankkeet					
Menot	-30 000	0	-30 000	-2 796	9,32%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-30 000	0	-30 000	-2 796	9,32%
Käyttövaraus					
Menot	-200 000	0	-200 000	-72 116	36,06%
Tulot	0	0	0	8 359	
Netto	-200 000	0	-200 000	-63 757	31,88%
TILAPALVELUT yhteensä					
Menot	-5 166 000	0	-5 166 000	-1 247 129	24,14%
Tulot	0	0	0	8 359	
Netto	-5 166 000	0	-5 166 000	-1 238 770	23,98%

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 31.12.2016	Tot-%
YLEISET ALUEET hankekohtaiset määrärahat > 400 000 €					
Valokuitu kunnan kiinteistöt					
Menot	-140 000	0	-140 000	-108 298	77,36%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-140 000	0	-140 000	-108 298	77,36%
Investointiryhmään kuuluvat hankkeet < 400 000 €					
Kalmalahden ranta					
Menot	-40 000	0	-40 000	-18 973	47,43%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-40 000	0	-40 000	-18 973	47,43%
Mansikkaharjun pihan asfaltointi					
Menot	-119 000	0	-119 000	-100 276	84,27%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-119 000	0	-119 000	-100 276	84,27%
Pohjakarttojen tuotanto					
Menot	-10 000	0	-10 000	0	0,0%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-10 000	0	-10 000	0	0,0%
Asemakaavojen laatiminen					
Menot	-80 000	0	-80 000	-54 843	68,55%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-80 000	0	-80 000	-54 843	68,55%
Vene ja mattolaiturit, veneluiskat					
Menot	-25 000	0	-25 000	-23 863	95,45%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-25 000	0	-25 000	-23 863	95,45%
LIIKUNTA PAIKAT Investointiryhmään kuuluvat hankkeet < 400 000 €					
Uimalat					
Menot	-19 000	0	-19 000	-15 335	80,71%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-19 000	0	-19 000	-15 335	80,71%
Urheilukentät					
Menot	-8 000	0	-8 000	-13 213	165,16%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-8 000	0	-8 000	-13 213	165,16%
Jääkiekkokaukalojen kunnostus					
Menot	-15 000	0	-15 000	0	0,0%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-15 000	0	-15 000	0	0,0%
Ulkoilureitt kehitt ja kunnost					
Menot	-35 000	0	-35 000	-38 052	108,72%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-35 000	0	-35 000	-38 052	108,72%
LIIKUNTA PAIKAT yhteensä					
Menot	-77 000	0	-77 000	-66 599	86,49%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-77 000	0	-77 000	-66 599	86,49%
YLEISET ALUEET yhteensä					
Menot	-491 000	0	-491 000	-372 853	75,94%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-491 000	0	-491 000	-372 853	75,94%

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 31.12.2016	Tot-%
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT hankekohtaiset määrärahat > 400 000 €					
Taajamien liikenneturv.kohteet					
Menot	-150 000	0	-150 000	0	0,0%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-150 000	0	-150 000	0	0,0%
Kuivatuksen parantaminen					
Menot	-70 000	0	-70 000	-48 435	69,19%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-70 000	0	-70 000	-48 435	69,19%
Katusuunnitelma					
Menot	-40 000	0	-40 000	-23 433	58,58%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-40 000	0	-40 000	-23 433	58,58%
Kaavateiden peruskorjaus					
Menot	-350 000	0	-350 000	-201 920	57,69%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-350 000	0	-350 000	-201 920	57,69%
Katujen päällystys					
Menot	-90 000	0	-90 000	-76 106	84,56%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-90 000	0	-90 000	-76 106	84,56%
Hulevesikorjaukset verkostoon					
Menot	-100 000	0	-100 000	-144 367	144,37%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-100 000	0	-100 000	-144 367	144,37%
KAAVATEIDEN RAKENTAMINEN yhteensä					
Menot	-800 000	0	-800 000	-494 262	61,78%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-800 000	0	-800 000	-494 262	61,78%
KAAVATIET VALAISTUS Investointiryhmään kuuluvat määrärahat < 400 000 €					
Kaavateiden/klv val.uusiminen					
Menot	-100 000	0	-100 000	-99 246	99,25%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-100 000	0	-100 000	-99 246	99,25%
KAAVATIET VALAISTUS					
Menot	-100 000	0	-100 000	-99 246	99,25%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-100 000	0	-100 000	-99 246	99,25%
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT yhteensä					
Menot	-900 000	0	-900 000	-593 508	65,95%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-900 000	0	-900 000	-593 508	65,95%

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 31.12.2016	Tot-%
VESIHUOLTO hankekohtaiset määrärahat > 400 000 €					
O:koski-L:virta siirtoviemäri					
Menot	-50 000	0	-50 000	-64 085	128,17%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-50 000	0	-50 000	-64 085	128,17%
Investointiryhmään kuuluvat hankkeet < 400 000 €					
Vh-verkoston pk					
Menot	-180 000	0	-180 000	-176 920	98,29%
Tulot	0	0	0	0	
	-180 000	0	-180 000	-176 920	98,29%
Taloliittymät					
Menot	-130 000	0	-130 000	-94 105	72,39%
Tulot	0	0	0	0	
	-130 000	0	-130 000	-94 105	72,39%
Verkostonkartoitus					
Menot	-25 000	0	-25 000	-13 412	53,65%
Tulot	0	0	0	0	
	-25 000	0	-25 000	-13 412	53,65%
Vesihuollon suunnittelu					
Menot	-80 000	0	-80 000	-3 490	4,36%
Tulot	0	0	0	0	
	-80 000	0	-80 000	-3 490	4,36%
Pumppaamoiden saneeraus					
Menot	-30 000	0	-30 000	-25 451	84,84%
Tulot	0	0	0	0	
	-30 000	0	-30 000	-25 451	84,84%
Vesitornin saneeraus					
Menot	-100 000	0	-100 000	-2 015	2,01%
Tulot	0	0	0	0	
	-100 000	0	-100 000	-2 015	2,01%
VESIHUOLTO yhteensä					
Menot	-595 000	0	-595 000	-379 477	63,78%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-595 000	0	-595 000	-379 477	63,78%
YLEISHALLINTO IRTAIN					
Menot	-202 000	0	-202 000	-73 794	36,53%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-202 000	0	-202 000	-73 794	36,53%
PERUSTURVA IRTAIN					
Menot	-165 000	0	-165 000	-130 709	79,22%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-165 000	0	-165 000	-130 709	79,22%
SIVISTYSTOIMI IRTAIN					
Menot	-105 000	0	-105 000	-96 869	92,26%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-105 000	0	-105 000	-96 869	92,26%

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 31.12.2016	Tot-%
TEKNINEN IRTAIN yhteensä					
Menot	-30 000	0	-30 000	-10 942	36,47%
Tulot	0	0	0	0	
Netto	-30 000	0	-30 000	-10 942	36,47%
MUUT INVESTOINNIT					
Arvopaperit kh/muut osakkeet					
Menot	-20 000	0	-20 000	0	0,0%
Tulot	0	0	0	22 631	
Netto	-20 000	0	-20 000	22 631	-113,16%
MUUT INVESTOINNIT yhteensä					
Menot	-20 000	0	-20 000	0	0,0%
Tulot	0	0	0	22 631	
Netto	-20 000	0	-20 000	22 631	-113,16%
INVESTOINTIHANKKEET					
Menot	-7 874 000	0	-7 874 000	-2 916 183	37,04%
Tulot	60 000	0	60 000	40 694	67,82%
Netto	-7 814 000	0	-7 814 000	-2 875 489	36,8%

Talonrakennus

Talonrakennusinvestointeihin käytettiin 1,239 milj €.

Merkittävimmät hankkeet olivat Kivelän koulun vanhan osan katon korjaus ja salaojituksen sekä sokkelierityksen korjaus 389.000 €. Alakoulun suunnitteluun ja selvityksien kustannukset olivat 102.000 €. Virrankodin hankesuunnittelu ja toteutussuunnittelu laadittiin vuonna 2016, tehtiin maaperäselvitykset sekä tehtiin korvaava autopaikoitus alue terveystieteiden pohjoispuolelle. Virrankodin hankkeisiin käytettiin määrärahaa yhteensä 515.000 €.

Kunnallistekniset palvelut/liikenneväylät ja hulevedet

Kaavateiden rakentamiseen käytettiin 0,494 milj €. Vuonna 2016 peruskorjattiin kaavateitä 202.000 €:lla. Suurin hanke oli Kokoojatie (osa) peruskorjaus. Hulevesikorjauksia tehtiin taajama-alueella 144.000 €:lla. Suurimmat korjaukset tehtiin Suomalanpurontie- Pappilanpuistopolku sekä Rengastiellä. Katualueiden kuivatuksia parannettiin 48.000 €:lla. Katujen päällystykseen käytettiin määrärahaa 76.000 €.

Katu- ja ulkoilureittien valaistukset peruskorjausta Led-tekniikalle jatkettiin. Korjauksiin käytettiin 99.000 €. Suurimmat hankkeet olivat kirkonkylän ulkoilureittien ja katuvalaistuksen valaisinusinnat. Vanhojen elohopeahöyrylampputilaisimien tilalle asennettiin energiatehokkaita Led-valaisimia n. 300 kpl.

Yleiset alueet/muut hankkeet

Yleisten alueiden hankkeisiin käytettiin yhteensä 306.000 €. Suurimpana hankkeena oli Mansikkaharjun leirintäalueen pihan asfaltointi 100.000 €. Kalmalahden ranta-alueelle rakennettiin kota ulkoilijoiden käyttöön 19.000 €:lla. Vene- ja mattolaitureiden kunnostukseen käytettiin 24.000 €.

Taajaman osayleiskaavan valmistuttua 2015 jatkettiin yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti asemakaavojen laatimista. Kortteleiden 11 ja 15, Juottorannan ja Lossinpellon asemakaava-hankkeet etenivät ehdotus ja hyväksymisvaiheisiin. Hankkeiden kustannukset olivat 55.000 €.

Kirkonkylän taajaman valokuidun rakentamisen ensimmäinen vaihe toteutettiin 2015. Hanke jatkui 2016 taajamassa. Valokuidun rakentaminen jatkui kunnan kiinteistöihin ja teollisuuskiinteistöille. Hankkeeseen käytettiin 108.000 €.

Liikuntapaikkarakentamiseen käytettiin yhteensä 67.000 €: uimapaikkojen, urheilukenttien ja ulkoilureittien kunnostukset.

Vesihuolto

Vesihuollon investoinnit olivat yhteensä 0,379 milj €. Pumppaamoiden saneerauksia toteutetaan vuosittain suunnitelmien mukaisesti. Vesihuollon taloliittymiä rakennettiin 94.000 eurolla. Vesihuoltoverkostoa peruskorjattiin 177.000 €:lla. Oravikoski-Leppävirta siirtoviemärin rakentamishanke alkoi suunnittelulla 64.000 €.

Irtaimisto

Irtaimisto hankinnat olivat useissa hallintokunnissa tietotekniikkaan liittyvien koneiden, laitteiden ja ohjelmistojen hankintoja. Koulutoimi hankki irtaimistoa ja opetusvälineitä kouluille 97.000 eurolla. Liikuntapalveluihin hankittiin mönkijä ja ruohonleikkuri yhteensä 13.000 €. Perusturva hankki päiväkoteihin kalusteita ja pihavarusteita 6.000 eurolla ja atk-hankintoja 38.000 eurolla. Kotihoidon uusien tilojen hankinnat olivat 63.000 euroa. Tekniset palvelut hankkivat atk-laitteistoja ja ohjelmistoja 10.000 eurolla. Yleishallinto hankki atk-laitteistoja ja ohjelmistoja 74.000 eurolla.

Vuonna 2016 ostettiin maaomaisuutta 10.000 eurolla kolme kohdetta asemakaava-alueilta.

2.4.3 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN							
1.1. - 31.12.2016							
	Alkuperäinen talousarvio 2016	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2016	Poikkeama		
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	%	
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	3 380,1	0,0	3 380,1	4 416,9	1 036,8	30,7	
Satunnaiset erät				0,0	0,0		
Tulorahoituksen korjauserät				-70,0	-70,0		
Tulorahoitus yhteensä	3 380,1	0,0	3 380,1	4 346,9	966,8	28,6	
Investointien rahavirta							
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-7 874,0		-7 874,0	-2 916,2	4 957,8	-63,0	
Rahoitusosuudet invest.menoihin	60,0		60,0	8,3	-51,7	-86,2	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot			0,0	102,4	102,4		
Investoinnit netto	-7 814,0	0,0	-7 814,0	-2 805,5	5 008,5	-64,1	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 433,9	0,0	-4 433,9	1 541,4	5 975,3		
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0	0,0		0,0		
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	0,0		0,0		
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000,0	0,0	6 000,0	0,0	-6 000,0		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 612,8	0,0	-1 612,8	-1 312,8	300,0		
<i>Pitkäaik.lainojen nettomuutos</i>	<i>4 387,2</i>	<i>0,0</i>	<i>4 387,2</i>	<i>-1 312,8</i>	<i>-5 700,0</i>		
Lyhytaikaisten lainojen muutos				0,0	0,0		
Oman pääoman muutokset				0,0	0,0		
Vaikutus maksuvalmiuteen	-46,7	0,0	-46,7	228,6	275,3		
<i>varjostetut erät kunnanvaltuustoon nähden sitovia</i>							

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäyksiä muille ovat kunnan myöntämät lainat muille kuin liikelaitoksille. Antolainojen lisäyksiä ovat taseessa pysyvien vastaavien sijoitusten ryhmään kuuluvat antolainat. Tähän kuuluvat mm. antolainat kunnan tytäryhteisöille ja muille kunnallisia palveluja tuottaville yhteisöille investointien rahoittamiseksi.

Antolainasaamisten vähennyksiä ovat antolainojen lyhennykset kunnalle tilikauden aikana.

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana ottanut uutta pitkäaikaista lainaa tai uusinnut niitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennys osoittaa, kuinka paljon lainoja on lyhennetty tilivuoden aikana.

Lyhytaikaisten lainojen muutos osoittaa lyhytaikaisten lainojen lisäysten ja vähennysten erotuksen.

Oman pääoman muutokset

Oman pääoman muutoksena esitetään sellaiset omaa pääomaa vastaan tehdyt virheiden oikaisut, jotka vaikuttavat rahavirtaan. Oman pääoman muutoksia ei ollut vuonna 2016.

Vaikutus maksuvalmiuteen

Vaikutus maksuvalmiuteen -erä esitetään toteutumisvertailussa summattuna yhdellä rivillä, jos näin on menetelty myös talousarviossa. *Vaikutus maksuvalmiuteen* -erään sisältyy eriä, joiden muutoksia on talousarviossa vaikea arvioida. Näitä eriä ovat mm. toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden, pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten saamisten sekä korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset.

2.4.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta (1000 €)

Tulosalue	Sito- vuus N/B	Määrärahat		TA		Toteu- tuma	(ylitys-) Poikke- ama	Tuloarviot		TA		Toteu- tuma	(ylitys+) Poikke- ama
		Talous- arvio	TA- muutos	muut:n jälkeen	Toteu- tuma			Talous- arvio	TA- muutos	muut:n jälkeen	Toteu- tuma		
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Kunnanhallitus		4 599	288	4 887	4 852	35		2 356	12	2 368	2 309	-59	
Yleishallinto talous- ja toimistopalv	B	1 986	269	2 255	2 306	-51		68	5	73	116	43	
Elinkeinotoimi	B	551	0	551	499	52		138	0	138	148	10	
Ravintopalvelut	B	2 062	19	2 081	2 047	34		2 150	7	2 157	2 045	-112	
Henkilöstöhallinto ja -palvelu		1 996	-153	1 843	1 801	42		274	-66	208	163	-45	
Henkilöstöhallinto jaettu hall.kunnille työll/koul.mr	B	1 996	-153	1 843	1 801	42		274	-66	208	163	-45	
Tilintarkastus	B	26	1	27	32	-5		1	0	1	2	1	
Keskusvaalittk/ vaalit	B	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	
Perusturvalautakunta		42 688	1 170	43 858	42 715	1 143		2 941	12	2 953	2 997	44	
Johtamisen tukipalvelut	B	233	52	285	269	16		2	0	2	1	-1	
Sosiaalihuollon palvelut	B	18 404	648	19 052	18 765	287		2 896	12	2 908	2 950	42	
Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut	B	24 051	470	24 521	23 681	840		43	0	43	46	3	
Koululautakunta		9 937	15	9 952	9 573	379		200	6	206	268	62	
Koulutoimi	B	9 937	15	9 952	9 573	379		200	6	206	268	62	
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta		1 508	27	1 535	1 503	32		40	6	46	43	-3	
Sivistystoimi	B	1 508	27	1 535	1 503	32		40	6	46	43	-3	
Tekninen lautakunta		6 402	552	6 954	6 816	138		6 653	30	6 683	6 831	148	
Tekninen toimi	B	5 509	360	5 869	5 857	12		4 754	30	4 784	4 988	204	
Rakennusvalvonta		164	1	165	158	7		117		117	136	19	
Vesi- ja viemärilaitos	N	729	191	920	801	119		1 782		1 782	1 707	-75	
Keski-Savon ympäristöltk	B	1 737	3	1 740	1 659	81		1 355	0	1 355	1 311	-44	
Varausmäärärahat	B	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	
käyttötalous yhteensä		68 893	1 903	70 796	68 951	1 845		13 820	0	13 820	13 924	104	

	Sito- vuus N/B	Määrärahat Talous- arvio	TA- muutos	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys-) Poikke- ama	Tuloarviot Talous- arvio	TA- muutos	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	(ylitys+) Poikke- ama
INVESTOINTIOSA											
Kiinteä omaisuus		200	0	200	11	189	60	0	60	10	-50
Maa- ja vesialueet	B	200	0	200	11	189	60	0	60	10	-50
Tilapalvelut		5 166	0	5 166	1 247	3 919	0	0	0	8	8
Erillishankkeet(yli 400.000)	B	4 390	-10	4 380	664	3 716	0	0	0	0	0
Muut hankkeet (alle 400.000)	B	776	10	786	583	203	0	0	0	8	8
Kunnallistekniset palvelut		900	0	900	593	307	0	0	0	0	0
Rakentaminen (yli 400.000)	B	800	0	800	494	306	0	0	0	0	0
Rak. ja valaistus(alle 400.000)	B	100	0	100	99	1	0	0	0	0	0
Vesihuolto		595	0	595	379	216	0	0	0	0	0
Hankkeet (yli 400.000 €)	B	50	0	50	64	-14	0	0	0	0	0
Vesihuoltolait.rakent.	B	545	0	545	315	230	0	0	0	0	0
Yleiset alueet		491	0	491	373	118	0	0	0	0	0
Liikuntapaikat	B	77	0	77	67	10	0	0	0	0	0
Erillishankkeet(yli 400.000)	B	140	0	140	108	32	0	0	0	0	0
Muut alueet	B	274	0	274	198	76	0	0	0	0	0
Irtain omaisuus		502	0	502	313	189	0	0	0	0	0
Yleishallinto	B	202	0	202	74	128	0	0	0	0	0
Perusturva	B	165	0	165	131	34	0	0	0	0	0
Sivistystoimi	B	105	0	105	97	8	0	0	0	0	0
Tekninen toimi	B	30	0	30	11	19	0	0	0	0	0
K-Savon ympäristöltk	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuntayhtymä osuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arvopaperit		20	0	20	0	20	0	0	0	23	23
Investoinnit yhteensä		7 874	0	7 874	2 916	4 958	60	0	60	41	-19
TULOSLA SKELMA OSA											
Verotulot	B						32 388	647	33 035	33 185	150
Valtionosuudet	B						25 766	299	26 065	25 992	-73
Korkotulot	B						31	0	31	123	92
Muut rahoitustulot	B						632	-50	582	522	-60
Korkomenot	B	193	0	193	221	-28					
Muut rahoitusmenot	B	170	0	170	158	12					
Satunnaiset tuotot/kulut	B										
Tuloslaskelmaosa yhteensä		363	0	363	379	-16	58 817	896	59 713	59 822	109
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaam.lisäykset	B	0	0	0	0	0					
Antolainasaam.vähenn.	B						0		0	0	0
Pitkäaik.lainojen lisäys	N	0	0	0	0	0	6 000	0	6 000	0	-6 000
Pitkäaik.lainojen vähennys	N	1 613	0	1 613	1 313	300					
Lyhytaik.lainojen muutos	N	0		0		0					
Oman pääoman muutokset	N			0		0					
Vaikutus maksuvalmiuteen		-47	0	-47	229	-276					
Rahoitusosa yhteensä		1 566	0	1 566	1 542	24	6 000	0	6 000	0	-6 000
SITOVAT MÄÄRÄRAHAT/ TULOARVIOT YHTEENSÄ											
		78 696	1 903	80 599	73 788	6 811	78 697	896	79 593	73 787	-5 806

Sitovuus N=nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

TA-muutos = nr-siirto (myös koulutusmr) tai ylitysoikeus

3. Tilinpäätöslaskelmat

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta²² kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti .

3.2 Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA (ulkoinen)				
	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015	muutos %	
Tuloslaskelma I				
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 337 234,79	4 560 425,80		-4,9 %
Maksutuotot	2 318 723,65	2 234 663,96		3,8 %
Tuet ja avustukset	933 279,87	849 368,27		9,9 %
Muut toimintatuotot	2 333 796,34	2 461 738,07		-5,2 %
	9 923 034,65	10 106 196,10		-1,8 %
Valmistus omaan käyttöön		23 334,20	6 090,44	283,1 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	21 378 635,35	21 550 202,61		-0,8 %
Palkat ja palkkiot	15 828 521,20	15 820 052,88		0,1 %
Henkilösivukulut	5 550 114,15	5 730 149,73		-3,1 %
Eläkekulut	4 542 521,21	4 733 734,56		-4,0 %
Muut henkilösivukulut	1 007 592,94	996 415,17		1,1 %
Palvelujen ostot	36 321 004,52	34 973 386,08		3,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 248 999,67	3 069 074,64		5,9 %
Avustukset	3 470 051,57	3 357 781,59		3,3 %
Muut toimintakulut	553 685,63	454 942,42		21,7 %
	-64 972 376,74	-63 405 387,34		2,5 %
Toimintakate	-55 026 007,89	-53 293 100,80		3,3 %
Verotulot		33 186 370,62	33 098 520,40	0,3 %
Valtionosuudet		25 991 598,00	25 102 903,00	3,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut:	264 942,21	507 907,26		-47,8 %
Korkotuotot	53 200,50	36 593,78		45,4 %
Muut rahoitustuotot	364 242,88	648 441,00		-43,8 %
Korkokulut	-151 320,24	-175 567,66		-13,8 %
Muut rahoituskulut	-1 180,93	-1 559,86		-24,3 %
	264 942,21	507 907,26		
Vuosikate	4 416 902,94	5 416 229,86		-18,5 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 407 421,12	-4 235 398,85		4,1 %
Arvonalentumiset				
	-4 407 421,12	-4 235 398,85		
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos	9 481,82	1 180 831,01		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	83 407,35	84 032,93		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-1 100 000,00		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	92 889,17	164 863,94		
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15,3 %	15,9 %		
Vuosikate/Poistot, %	100,2 %	127,9 %		
Vuosikate, eur/asukas	448,33	544,18		
Asukasmäärä	9 852	9 953		

3.3 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA				
	1.1.-31.12.2016		1.1.-31.12.2015	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	4 416 902,94		5 416 229,86	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-70 046,85	4 346 856,09	-137 028,82	5 279 201,04
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 916 183,34		-2 512 908,13	
Rahoitusosuudet investointimenoil	8 359,00		179 705,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	102 381,95	-2 805 442,39	158 444,20	-2 174 758,93
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 541 413,70		3 104 442,11
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset			-150 000,00	
Antolainasaamisten vähennykset		0,00		-150 000,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 312 820,00		-1 312 820,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-1 312 820,00	0,00	-1 312 820,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	726,32		-6 368,93	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos	244 911,40		285 952,77	
Korottomien velkojen muutos	-579 372,34	-333 734,62	831 491,37	1 111 075,21
Rahoituksen rahavirta		-1 646 554,62		-351 744,79
Rahavarojen muutos				
		-105 140,92		2 752 697,33
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	7 493 733,46		7 598 874,38	
Rahavarat 1.1.	7 598 874,38	-105 140,92	4 846 177,05	2 752 697,33
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Investointien tulorahoitus, %		151,9 %		232,1 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %		104,6 %		142,7 %
Lainanhoitokate		3,1		3,8
Kassan riittävyys, pv		39,45		41,06
Asukasmäärä		9 852		9 953

3.4 Tase

TASE 31.12.2016			
			muutos
VASTAAVAA	31.12.2016	31.12.2015	2015-2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	56 077 265,37	57 620 970,40	-1 543 705,03
Aineettomat hyödykkeet	666 385,30	606 900,67	59 484,63
Aineettomat oikeudet	91 784,20	73 906,15	17 878,05
Muut pitkävaikutteiset menot	574 601,10	532 994,52	41 606,58
Aineelliset hyödykkeet	43 901 941,64	45 470 726,70	-1 568 785,06
Maa- ja vesialueet	12 383 388,36	12 382 190,01	1 198,35
Rakennukset	21 112 694,22	23 086 345,88	-1 973 651,66
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 138 792,92	9 427 535,12	-288 742,20
Koneet ja kalusto	523 560,03	511 703,28	11 856,75
Muut aineelliset hyödykkeet	43 821,12	43 821,12	0,00
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	699 684,99	19 131,29	680 553,70
Sijoitukset	11 508 938,43	11 543 343,03	-34 404,60
Osakkeet ja osuudet	6 394 925,14	6 429 329,74	-34 404,60
Osakkuusyhteisöosuudet	340 032,41	340 032,41	0,00
Muut lainasaamiset	4 773 980,88	4 773 980,88	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00	0,00
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 571 599,81	9 921 652,13	-350 052,32
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00	0,00
Saamiset	2 077 866,35	2 322 777,75	-244 911,40
Pitkäaikaiset saamiset	329 987,00	540 000,00	-210 013,00
Lyhytaikaiset saamiset	1 747 879,35	1 782 777,75	-34 898,40
Myyntisaamiset	869 084,00	956 845,07	-87 761,07
Muut saamiset	365 498,96	427 977,78	-62 478,82
Siirtosaamiset	513 296,39	397 954,90	115 341,49
Rahoitusarvopaperit	3 437 438,29	1 425 695,36	2 011 742,93
Osakkeet ja osuudet	1 437 438,29	1 425 695,36	11 742,93
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	4 056 295,17	6 173 179,02	-2 116 883,85
	65 648 865,18	67 542 622,53	-1 893 757,35

VASTATTAVAA	31.12.2016	31.12.2015	
OMA PÄÄOMA	47 188 748,50	47 122 349,69	66 398,81
Peruspääoma	40 300 271,34	40 300 271,34	0,00
Muut omat rahastot	1 491 612,00	1 491 612,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 303 975,99	5 165 602,41	138 373,58
Tilikauden yli-/alijäämä	92 889,17	164 863,94	-71 974,77
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	5 226 101,39	5 309 508,74	-83 407,35
Poistoero	2 926 101,39	3 009 508,74	-83 407,35
Vapaaehtoiset varaukset	2 300 000,00	2 300 000,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	457 893,89	457 167,57	726,32
Valtion toimeksiannot	9 877,07	7 422,89	2 454,18
Lahjoitusrahastojen pääomat	194 051,37	210 627,69	-16 576,32
Muut toimeksiantojen pääomat	253 965,45	239 116,99	14 848,46
VIERAS PÄÄOMA	12 776 121,40	14 653 596,53	-1 877 475,13
Pitkäaikainen	6 242 536,88	7 494 684,88	-1 252 148,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksil	5 348 720,00	6 661 540,00	-1 312 820,00
Liittymismaksut ja muut velat	893 816,88	833 144,88	60 672,00
Lyhytaikainen	6 533 584,52	7 158 911,65	-625 327,13
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksil	1 312 820,00	1 312 820,00	0,00
Ostovelat	2 032 921,48	2 478 340,85	-445 419,37
Liittymismaksut ja muut velat	362 871,88	383 695,53	-20 823,65
Siirtovelat	2 824 971,16	2 984 055,27	-159 084,11
	65 648 865,18	67 542 622,53	-1 893 757,35
TASEEN TUNNUSLUVUT			
Omavaraisuusaste, %	79,8 %	77,6 %	
Rahoitusvarallisuus € / asukas	-325	-475	
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	18,5 %	21,5 %	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	5 396 865	5 330 466	
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)/asuka	547,8	535,6	
Lainakanta 31.12.,€ / asukas	676	801	
Lainakanta 31.12. €	6 661 540	7 974 360	
Lainasaamiset 31.12. €	4 773 981	4 773 981	
Asukasmäärä	9 852	9 953	

3.5 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA 2016				
	Tilikausi		Tilikausi	
	1.1.2016	- 31.12.2016	1.1.2015	- 31.12.2015
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot		35 218		34 235
Toimintakulut		-88 431		-85 930
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		31		33
Toimintakate		-53 182		-51 661
Verotulot		33 186		33 099
Valtionosuudet		26 710		25 806
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	59		47	
Muut rahoitustuotot	364		741	
Korkokulut	-516		-573	
Muut rahoituskulut	-73	59 730	-85	59 035
Vuosikate		6 548		7 374
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 232		-5 733	
Omistuksen eliminointierot	0		0	
Arvonalentumiset	0	-6 232	0	-5 733
Tilikauden tulos		316		1 640
Tilinpäätössirrot		-224		160
Tilikauden verot		-5		
Laskennalliset verot		-3		
Vähemmistöosuudet		-21		3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		62		1 803
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
	2016		2015	
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	39,8 %		39,8 %	
Vuosikate/Poistot, %	105,1 %		128,6 %	
Vuosikate, eur/asukas	664,64		740,86	
Asukasmäärä	9 852		9 953	

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA 2016				
	1.1.2016 - 31.12.2016		1.1.2015 - 31.12.2015	
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	6 548		7 374	
Satunnaiset erät				
Tilikauden verot	-5			
Tulorahoituksen korjauserät	-49	6 494	-209	7 164
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-5 486		-8 916	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	169		1 521	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	130		716	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0	-5 187	0	-6 678
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 306		486
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-1		-266	
Antolainasaamisten vähennykset	0	-1	30	-236
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 460		3 670	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 701		-2 415	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	40	-1 201	62	1 317
Oman pääoman muutokset		-1		-21
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1		-7	
Vaihto-omaisuuden muutos	22		-20	
Saamisten muutos	110		1 045	
Korottomien velkojen muutos	-591	-458	583	1 601
Rahoituksen rahavirta		-1 660		2 662
Rahavarojen muutos		-354		3 148
Rahavarat 31.12.2016	9 689		10 048	
Rahavarat 1.1.2016	10 043	-354	6 901	3 148
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
	2016		2015	
Investointien tulorahoitus, %	123,2 %		99,7 %	
Pääomamenojen tulorahoitus, %	81,7 %		73,4 %	
Lainanhoitokate	2		3	
Kassan riittävyys, pv	36		36	
Asukasmäärä	9 852		9 953	

KONSERNITASE 31.12.2016							
	2016	2015	2014		2016	2015	2014
VASTAAVAA	1000 €	1000 €	1000 €	VASTATTAVAA	1000 €	1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	79 375	80 324	79 519	OMA PÄÄOMA	46 411	46 136	39 586
Aineettomat hyödykkeet	1 109	930	679	Peruspääoma	40 300	40 300	40 300
Aineettomat oikeudet	341	379	332	Muut omat rahastot	1 341	1 327	1 472
Muut pitkävaikutteiset menot	729	544	347	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	4 708	2 706	-2 405
Ennakkomaksut	39	7		Tilikauden yli- / alijäämä	62	1 803	219
				VÄHEMMISTÖSUUDET	137	116	256
Aineelliset hyödykkeet	76 091	77 202	77 123	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
Maa- ja vesialueet	13 111	13 041	12 910	VARAUKSET	0	0	4 924
Rakennukset	47 727	50 178	42 446	Poistoero	0	0	3 324
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 875	10 210	9 833	Vapaaehtoiset varaukset	0	0	1 600
Koneet ja kalusto	2 438	2 840	1 918				
Muut aineelliset hyödykkeet	173	208	79	PAKOLLISET VARAUKSET	879	813	736
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 767	725	9 936	Eläkevastuuvaraus	-4		
				Muut pakolliset varaukset	883	813	736
Sijoitukset	2 175	2 191	1 717				
Muut osakkeet ja osuudet	1 632	1649	1410	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	749	716	901
Muut lainasaamiset	509	509	278	Valtion toimeksiannot	171	143	327
Muut saamiset	34	34	29	Lahjoitusrahastojen pääomat	265	277	260
				Muut toimeksiantojen pääomat	313	296	314
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	288	257	435				
Valtion toimeksiannot	159	134	323	VIERAS PÄÄOMA	45 318	47 122	45 755
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	72	67	47				
Muut toimeksiantojen varat	57	56	65	Pitkäaikainen	33 188	34 417	33 801
				Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	29 096	33 604	33 076
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 831	14 323	12 205	Lainat muilta luotonantajilta	3 219		
Vaihto-omaisuus	177	199	178	Pitkäaikaiset ostovelat	2	2	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	168	180	146	Liittymismaksut ja muut velat	859	799	725
Keskeneräiset tuotteet	8	18	32	Siirtovelat	12	12	0
Muu vaihto-omaisuus	1	1					
				Lyhytaikainen	12 130	12 706	11 955
Saamiset	3 965	4 076	5 127	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 222	2 684	2 428
Pitkäaikaiset saamiset	385	573	565	Lainat muilta luotonantajilta	541		
Myyntisaamiset	74	27	0	Saadut ennakot	219	145	172
Muut saamiset	329	541	565	Ostovelat	3 345	3 867	3 300
Siirtosaamiset	-18	5		Liittymismaksut ja muut velat	945	811	755
Lyhytaikaiset saamiset	3 580	3 504	4 562	Siirtovelat	4 855	5 199	5 300
Myyntisaamiset	2 177	2148	1628	Laskennalliset verovelat	3		
Lainasaamiset		4					
Muut saamiset	623	724	2064				
Siirtosaamiset	780	627	869				
Rahoitusomaisuusarvopaperit	3 444	1 434	1 396				
Osakkeet ja osuudet	1 437	1426	1393	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	93 494	94 903	92 159
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 006	6	0				
Joukkovelkakirjalainasaamiset		0	0				
Muut arvopaperit	1	3	3				
Rahat ja pankkisaamiset	6 245	8 614	5 505	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	93 494	94 903	92 159	Omavaraisuusaste	49,9 %	48,8 %	48,7 %
				Suhteellinen velkaantuneisuus, %	47,4 %	50,4 %	50,2 %
				Rahoitusvarallisuus, €/asukas	-3 192	-3 301	-3 349
				Konsernin lainat, €/asukas	3 560	3 646	3 543
				Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	35 078	36 288	35 503
				Konsernin lainasaamiset 31.12. 1000 €	509	509	278
				Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	4 770	4 509	-2 186
				Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	484	453	-218
				Kunnan asukasmäärä	9 852	9 953	10 020

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedoista on säädetty kuntalaissa sekä kirjanpitolaissa ja -asetuksessa. Kirjanpitolaissa 3:2 §:n mukaan tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (oikea ja riittävä kuva). Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Liitetietojen antamisesta on kuntajaosto antanut erillisen yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän liite tiedoista 25.10.2016

4.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Kunta on luopunut varastoinnista vuonna 2014. Kunnan vaihto-omaisuuden arvo on nolla vuoden 2014 lopusta alkaen.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei merkittäviä toiminnallisia muutoksia.

Hankintojen käyttöönotto tilikaudelta tehdään suunnitelmapoistona hankintapäivän mukaisesti. Keskenäisten hankintojen valmistuttua poistot lasketaan seuraavan kuukauden alusta alkaen.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset sisältävät koronavaihtosopimuksia. Kaikki koronavaihtosopimukset on tehty suojaimistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronavaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimuksilla on omat toiminto/tuotekoodit kirjanpidossa. Niillä saadaan raportit kirjanpidosta sopimuskohtaisesti.

Sopimukset ovat voimassa:

Sopimus 1 (Toiminto 1902, Tuote 1900): 10.09.2018 asti

Sopimus 2 (Toiminto 1905, Tuote 1900): 21.12.2020 asti.

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta tytäryhteisöä Leppävirran Loma Oy (omistusosuus 55,63 %, koko osakepääoma 13 455 €), koska yhtiöllä ei ole toimintaa eli on lepäävä ns. pöytälaatikkoyritys.

Leppävirran Monitoimitalo Oy perustettiin toukokuussa 2013. Kunnan kokonaan omistama yhtiö rakennutti monitoimitalon. Kustannus oli n. 8 milj. euroa. EAKR-rahoitusta hankkeeseen saatiin n. 1,269 milj. euroa. Hanke valmistui keväällä 2015. Monitoimitalon operatiivista toimintaa varten perustettiin vuonna 2014 erillinen yhtiö Leppävirta Areena Oy. Yhtiön toiminta alkaa varsinaisesti vuonna 2015 ja ensimmäinen tilinpäätös laadittiin ajalta 5.11.2014-31.12.2015. Leppävirran kunta omistaa siitä 12 % ja kunnan 100 %:sti omistama tytäryhteisö Virkistysuimala Leppäkerttu Oy omistaa myös 12 % eli niiden yhteisomistus 24 % tarkoittaa että Leppävirta Areena Oy on osakkuusyhteisö kuntakonsernissa.

Leppävirran kunnan omistusosuus osakkuusyhteisö Asunto Oy Leppävirran Satosta on tilikauden 2016 päättyessä 26,216 %. Leppävirran Teollisuustalotie 1 omistusosuus on 40 %.

Leppävirran kiinteistöllä on osakkuusyhteisö Asunto Oy Leppävirran Mäenrinne. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä. [2016]

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. [2016]

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistöyhtäryhteisöjen käyttöomaisuuden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa yhtäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa *Edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi*.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat tilikaudet

Konserniin yhdisteltyjen yhteisöjen tilikausi on ollut 1.1.2016 - 31.12.2016. Leppävirta Areena Oy aloitti toimintansa 5.11.2014. Ensimmäinen tilikausi päättyi 31.12.2015.

Konsernitilinpäätös on laadittu Raindance- taloushallinto-ohjelmiston konsernisovellusta käyttäen.

4.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6 Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Yleishallinto, hallinto- ja talousosasto	1 078 572	1 115 943	950 677	978 439
Perusturva	22 986 578	22 265 033	2 996 494	2 985 034
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 544 020	1 735 522	307 714	292 090
Tekninen osasto	7 100 730	6 869 788	4 359 794	4 628 581
Keski-Savon ympltk	2 509 684	2 248 644	1 308 356	1 222 052
<i>Yhteensä</i>	<i>35 219 584</i>	<i>34 234 930</i>	<i>9 923 035</i>	<i>10 106 196</i>
Valmistus oman käyttöön	23 334	6 090	23 334	6 090

Liitetieto 7 Verotulojen erittely

	Kunta	
	2016	2015
Kunnan tulovero	28 523 326	28 481 420
Kiinteistövero	2 346 165	2 275 154
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 316 879	2 341 946
<i>Yhteensä</i>	<i>33 186 371</i>	<i>33 098 520</i>

Liitetieto 8 Valtionosuudet eriteltyinä

	Kunta	
	2016	2015
Kunnan ja peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasa		
Verotuloihin perustava valtionosuuksien tasaus	21 968 487	21 200 206
Järjestelmämuutoksen tasaus	5 329 692	5 525 676
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	0	-229 812
<i>Yhteensä</i>	<i>-1 306 581</i>	<i>-1 393 167</i>
	<i>25 991 598</i>	<i>25 102 903</i>

Liitetieto 9 Palvelujen ostojen erittely (ulkoinen)

	Kunta	
	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	29 068 885	28 041 558
Muiden palvelujen ostot	7 252 120	6 931 828
<i>Yhteensä</i>	<i>36 321 005</i>	<i>34 973 386</i>

Liitetieto 11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun ta-
loudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot

Atk ohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikut. menot/valokuituhanke	10 vuotta	Tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet ei poistoa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Talusrakennukset	15 vuotta	Tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	20 %	Menojäännöspoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	20 %	Menojäännöspoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	20 %	Menojäännöspoisto
Vedenjakelu- ja viemäriverkosto	10 %	Menojäännöspoisto
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet, muut putki- ja kaapeliverkot	20 %	Menojäännöspoisto
Laitosten laitoskoneet ja laitteet	25 %	Menojäännöspoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	20 %	Menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet, rakenteet	25 %	Menojäännöspoisto

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet ja kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	Tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat		Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	

Käyttöomaisuusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet ei poistoa

Investointien täysperuskorjauksen poistoaika on puolet ja muun peruskorjauksen poistoaika on 1/3 uudisrakennuksen poistoaajasta.

Hankintojen käyttöönotto tilikaudelta tehdään suunnitelmapoistona hankintapäivän mukaisesti. Keskeneräisten hankintojen valmistuttua poistot lasketaan seuraavan kuukauden alusta alkaen.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8.000 €, on kunnassa kirjat-
tu vuosikuluksi.

Liitetieto 13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	49 692	137 299	49 692	137 299
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot	40 686	1 113 110	20 369	1
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>90 378</i>	<i>1 250 409</i>	<i>70 061</i>	<i>137 300</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	14	271	14	271
Muut luovutustappiot	300			
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>314</i>	<i>271</i>	<i>14</i>	<i>271</i>

Liitetieto 14 Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä satunnaisista eristä

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetieto 15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2016	2015
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	2 876	2 956
Osinkotuotot muista yhteisöistä	252 148	487 568
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	79 345	79 845
<i>Yhteensä</i>	<i>334 369</i>	<i>570 369</i>

Liitetieto 20 - 22 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 2016						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin Osuus (1 000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Leppävirran Kiinteistö Oy	Leppävirta	100,00 %		683	10 299	51
Leppävirran Kiinteistö Oy omistaa:						
As Oy Leppävirran Mäenrinne (osakkuusyhteisö)	Leppävirta	26,00 %		87	2	0
Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu	Leppävirta	100,00 %		-1 461	5 467	-174
Leppävirran Monitoimitalo Oy	Leppävirta	100,00 %		402	6 724	-5
			yhteensä	-288	22 491	-128
Kuntayhtymät						
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ky	Kuopio	3,52 %		3 773	13 356	153
Keski-Savon Jätehuollon Liikelaitosyhtymä	Varkaus	20,80 %		412	436	3
Vaalijalan kuntayhtymä	Pieksämäki	3,20 %		313	667	7
Itä-Suomen Päihdehuollon ky	Tuustaipale	1,94 %		34	11	-1
Savon Koulutus kuntayhtymä	Kuopio	1,11 %		526	216	18
Pohjois-Savon Liitto	Kuopio	4,00 %		33	18	0
			yhteensä	5 092	14 703	180
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Leppävirran Loma Oy	Leppävirta	55,63 %		7		
			yhteensä	7		
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Leppävirran Sato	Leppävirta	26,22 %		62	11	0
Kiinteistö Oy L-virran Teollisuusalotie 1	Leppävirta	40,00 %		336	1	0
Leppävirta Areena Oy	Leppävirta	24,00 %		0	38	-7
			yhteensä	399	50	-7
			yhteensä	5 210	37 244	45

Liitetieto 23

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Saamisten erittely				
	Kunta			
	2016		2015	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		17 301		35 182
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	17 301		35 182
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		50 443		90 866
Siirtosaamiset		78 276		41 497
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	128 719		132 363
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		805		3 885
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	805		3 885
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>146 826</i>	<i>0</i>	<i>171 430</i>

Liitetieto 24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	25 970	24 132	25 970	24 128
Kelan korvaus työterveyshuollosta	172 163	181 238	111 313	122 215
EU-tuet ja avustukset	12 971	18 665	149 000	
Muut tulojäämät	393 137	284 457	148 737	207 811
Lyhytaikaiset siirtosaamiset kaikki yhteensä	604 241	627 213	435 020	354 154

4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**Liitetieto 25 Oman pääoman erittely**

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Peruspääoma 1.1	40 300 271	40 300 271	40 300 271	40 300 271
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	40 300 271	40 300 271	40 300 271	40 300 271
Arvonkorotusrahassto 1.1		0		0
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahassto 31.12		0		0
Muut omat rahastot				
Palovakuutusrahaston pääoma 1.1		0		
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				0
Palovakuutusrahaston pääoma 31.12		0		0
Muut omat rahastot				
Yritystoiminnan kehittämisrahaston pääoma 1.1			1 491 612	340 000
Siirrot rahastoon				1 151 612
Siirrot rahastosta				0
Yritystoiminnan kehittämisrahaston pääoma 31.12			1 491 612	1 491 612
Muut omat rahastot	1 326 800	1 472 169		
Rahaston pääoma 1.1				
Siirrot rahastoon	14 320			
Siirrot rahastosta		-145 369		
Rahaston pääoma 31.12	1 341 120	1 326 800		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	2 705 699	-2 056 547	5 165 602	5 165 602
Ed. tilikauden yli/alijäämä	1 803 351	218 546	164 864	
Oikaisut	199 353	4 543 700	-26 490	
Edellisen tilikausien ylijäämä 31.12	4 708 403	2 705 699	5 303 976	5 165 602
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	61 509	1 803 351	92 889	164 864
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>46 411 303</i>	<i>46 136 121</i>	<i>47 188 748</i>	<i>47 122 350</i>

Liitetieto 27 Pitkäaikaiset velat

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (yli 5 v kuluttua eräänt)	23 034 833	23 532 512	1 097 435	2 010 260

Liitetieto 29 Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Potilasvakuutusmaksuvastuu (P-S Shp)	684 630	652 945	0	0
Kaatopaikan jälkihoito (K-Savon Jätehuolto)	187 200	156 000		
Savon Koulutuskuntayhtymä	7 684	3 717		
<i>Pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>879 514</i>	<i>812 662</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Liitetieto 30

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Vieras pääoma				
	Kunta			
	2016		2015	
	Pitkäaikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhyt-aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		16 340		33 710
Muut velat				
Siirtovelat				0
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>16 340</i>	<i>0</i>	<i>33 710</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		9 262		163 151
Muut velat				
Siirtovelat				20 383
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>9 262</i>	<i>0</i>	<i>183 534</i>
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		964		27
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>964</i>	<i>0</i>	<i>27</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>26 566</i>	<i>0</i>	<i>217 271</i>

Liitetieto 31 Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkilimiitti

	2016	2015
Luotollisen sekkilin sekkilimiitti 31.12.	600 000	600 000
-siitä käyttämättä oleva määrä	600 000	600 000

Liitetieto 33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	4 022 820	4 399 953	2 137 602	2 309 913
Korkojaksotukset	63 767	75 047	26 375	30 413
Muut menojäämät	861 632	724 112	660 995	643 790
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat kaikki yhteensä</i>	<i>4 948 219</i>	<i>5 199 112</i>	<i>2 824 972</i>	<i>2 984 115</i>

4.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Liitetieto 35 - 37 Vakuudet**

Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	295 390	97 126		
Pantatut arvopaperit				
<i>Yhteensä</i>	<i>295 390</i>	<i>97 126</i>		
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit	59 216			
<i>Yhteensä</i>	<i>59 216</i>			
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				

Liitetieto 38 Leasingvastuiden yhteismäärä

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Seuraavalla kaudella maksettavat	66 853	70 044	19 501	11 327
Myöhemmin maksettavat	70 232	92 176	34 400	18 246
<i>Yhteensä</i>	<i>137 085</i>	<i>162 220</i>	<i>53 900</i>	<i>29 573</i>

Liitetieto 39 Vastuusitoumukset

Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen

	Kunta	
	2016	2015
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset alkuperäinen pääoma	17 652 563	17 652 563
Tytäryhteisöjen puolesta annetut luotolliset sekkitilit	192 275	92 275
Tytäryhteisöt vastuusitoumukset yhteensä	17 844 838	17 744 838
<i>Jäljellä oleva pääoma 31.12.</i>	<i>13 510 731</i>	<i>14 275 115</i>

Liitetieto 40 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

Kuntien takauskeskus	Kunta	
	2016	2015
	Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	47 993 142
Kunnan osuus takauskeskuksen katteettomista takausvastuusta 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	35 824	34 034
First Card/Yrityskortit	3 547	6 002
Muut vastuusitoumukset yhteensä	39 371	40 036

Liitetieto 41 Muut taloudelliset vastuut

Johdannaiset sisältävät lainoihin liittyviä koronvaihtosopimuksia, jotka on tehty korkomenojen suojaamisen tarkoituksessa. Pitkäaikaisten lainojen vaihtuva korko on tällöin sidottu koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Voimassa olevat sopimukset on kuvattu alla.

Koronvaihtosopimukset yhteensä	2016	2015
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	1 340 000	1 910 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-25 742	-38 770
Koronvaihtosopimus 1 / Nordea	2016	2017
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja lyhennysohjelma sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.		
Koronvaihtosopimus 1 / Nordea	2016	2017
Talousarvio-lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 31.12.	940 000	1 410 000
Sopimuksen erääntymispäivä 10.9.2018		
Vaihtuva korko: 6 kk Euribor + 0 %		
Kiinteä korko: 0,910 %		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-12 929	-22 621
Koronvaihtosopimus 2 / OP Yrityspankki Oyj	2016	2015
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvatkorot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja lyhennysohjelma sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.		
Talousarvio-lainan pääomaa vastaava nimellisarvo 31.12.	400 000	500 000
Sopimuksen erääntymispäivä 21.12.2020		
Vaihtuva korko: 12 kk Euribor + 0 %		
Kiinteä korko: 1,439 %		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-12 813	-16 149

Johdannaissovimukset / lainat		Kunta	
Laina / sop.nro. 1248061/1666522 / Nordea		2016	2015
Alkuperäinen määrä		2 350 000	2 350 000
Nimellisarvo		940 000	1 410 000
Käypä arvo (korko)		-12 929	-22 621
Vaihtuva korko		-0,138 %	0,038 %
Kiinteä korko		0,910 %	0,910 %
Arvopäivä		10.9.2013	10.9.2013
Eräpäivä		10.9.2018	10.9.2018
Laina (1064/08) / sop.nro. 281538 OP Yrityspankki			
Alkuperäinen määrä		700 000	700 000
Nimellisarvo		400 000	500 000
Käypä arvo (korko)		-12 813	-16 149
Vaihtuva korko		-0,081 %	0,059 %
Kiinteä korko		1,439 %	1,439 %
Arvopäivä		20.12.2013	20.12.2013
Eräpäivä		21.12.2020	21.12.2020

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	5 876 995	6 227 126	1 340 000	1 910 000
Käypä arvo(pankin ilmoituksen mukaan)	-297 458	-205 822	-25 742	-38 770

4.6 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Liitetieto 42 Henkilöstön lukumäärä

Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö 31.12
(sisältää kokoaikaisen ja osa-aikaisen)

Yleishallinto

Perusturva

Opetus- ja kulttuuritoimi

Tekninen toimi (ml K-S:N ympäristötoimi)

Yhteensä

Sairauspoissaolot yhteensä (työpäivinä)

	2016	2015
	51	52
	221	228
	140	140
	75	76
Yhteensä	487	496
<i>Sairauspoissaolot yhteensä (työpäivinä)</i>	<i>9 330</i>	<i>7 238</i>

Liitetieto 43 Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut	Kunta	
	2016	2015
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	21 378 635	21 550 203
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	114 104	103 151
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>21 492 740</i>	<i>21 653 354</i>

Liitetieto 44

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puolueelle tilitettyt luottamushenkilömaksut/ maksuperus Kunta		
Puolue	2016	2015
Kristillisdemokraatit	626	634
Sos.demokraatit	4 710	4 627
Varkauden SDP	224	245
Leppävirta-liike	175	162
Vasemmisto	771	937
Kokoomus	2 372	2 208
Pieksämäen Seudun kokoomus	74	84
Varkauden kokoomus	98	112
Keskusta	2 948	2 751
Keskusta Heinävesi	18	25
Keskusta Pieksämäki	35	49
Keskusta Joroinen	42	42
Perusuomalaiset	621	721
	<i>12 711</i>	<i>12 595</i>

Liitetieto 45 Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

Henkilöstökulut	Kunta	
	2016	2015
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	21 378 635	21 550 203
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	114 104	103 151
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>21 492 740</i>	<i>21 653 354</i>

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5.1. Laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat

- Leppävuiran kunnan vesihuoltolaitoksen kirjanpito on eriytetty laskennallisesti taseyksiköksi.
- Liitteenä vesihuoltolaitoksen eriytetty tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase

Toimintakertomus 2016

Leppävuiran kunnan vesi- ja viemärlaitos

Leppävuiran kunnanvaltuusto päätti 9.11.2015, että vesihuoltolaitos eriytetään kirjanpidollisesti 1.1.2015 alkaen. Leppävuiran kunnan valtuusto hyväksyi 14.12.2015 § 49 kirjanpidollisesti 1.1.2015 eriytetyn vesihuoltolaitoksen aloittavan taseen liitteen mukaisesti, hulevesistä huolehtii kunta (kunnallistekniikka) eikä niitä sisällytetä vesihuoltolaitoksen toimintaan. Kunnanvaltuusto vahvisti peruspääoman määräksi 5.213.179,67 € ja sille kunta perii korvausta vuosittain 3 %. Peruspääomasta erotetaan 15 vuoden laina 2.685.577,41 euroa, joka maksetaan tasaerissä. Kunta perii lainalle 3 %:n vuotuisen tuoton.

Eriyttämällä pyritään tilinpäätöksen ja siinä esitettyjen tunnuslukujen perusteella arvioimaan, missä määrin vesihuollosta perittävät maksut kattavat palvelujen tuottamisesta aiheutuvat kustannukset pitkällä aikavälillä, ja ovatko maksut kohtuullisia.

Leppävuiran kunnan vesi- ja viemärlaitosta on hoidettu laskennallisesti eriytettyinä eriyttämisvelvoitteen voimaantulosta 1.1.2002 alkaen, kunnanvaltuuston päätöksen 18.12.2001 § 65 mukaisesti. Yleisohjeen mukaisesti vuoden 2015 tilinpäätös laaditaan liikelaitosyleisohjeen mukaisesti.

Kirjanpidollisesti eriytyessä taseyksikössä noudatetaan jatkuvuuden periaatetta siten, että kertyvät yli- ja alijäämät kumuloituvat liiketoiminnan omaan pääomaan. Kun laskennallisesta taseyksiköstä muodostetaan vastaavaa toimintaa jatkava kirjanpidollinen yksikkö, aloittavaan taseeseen on suositeltavaa merkitä myös ko. liiketoimintaan kohdistuva aikaisemmilta tilikausilta kertynyt yli- /alijäämä. Ellei yli- /alijäämää ole mahdollista selvittää toiminnan aloittamisesta asti, on perusteltua selvittää yli-/alijäämät vähintään viidestä edeltävästä tilinpäätöksestä.

Leppävuiran kunnan vesihuoltolaitoksen yli- /alijäämät on selvitetty kahdeksan (8) edellisen vuoden 2007-2014 ajalta. Alijäämä on yhteensä -1.406.155,45 €.

Vesi- ja viemärlaitos, yleistä

Leppävuiran kunnan vesihuoltolaitos kuuluu Keski-Savon Vesi Oy:n palvelualueeseen ja sen tehtävänä on laadukkaasti talousveden jakelu kuluttajille sekä jäteveden vastaanotto ja pumppaaminen siirtolinjaa pitkin Keski-Savon Vesi Oy:lle Varkauden Akonniemeen. Siirtolinjan pituus Varkauden rajalta Leppävuiran keskustaan on 23 km. Kunnan viemärlaitoksella on 1 puhdistamo, joka puhdistaa jätevedettä lupaehtojen mukaisesti Oravikoskella. Poikkeusolojen varalta kunnalla on yksi varavedenottamo Pohjukansalossa ja toinen Voivakassa

Katsaus vuoteen 2016

Vesihuoltolaitos jakaantuu kahteen osa-alueeseen: vesilaitos ja viemärlaitos. Leppävuiran kunnan vesihuoltolaitos ei käsittele hulevesiä.

Leppävuiran kunnan vesilaitos ostaa puhtaan veden Keski-Savon Vesi Oy:ltä, joka hankkii talousveden Pieksämäen alueella sijaitsevasta Syvänsin pohjavedenottamolta. Vedenottamolta vesi pumpataan alkalointilaitoksen kautta siirtovesijohdon kautta Leppävuiralle vesijohtoverkostoon ja Kauppilanmäen vesitorniin. Leppävuiran vesilaitoksen toiminta-alue ulottuu kirkonkylän taajaman lisäksi Sorsakosken ja Oravikosken taajamiin sekä laajalle haja-asutusalueelle. Vuonna 2016 pumpattu vesimäärä oli noin 370 035 kuutiota eli noin 1 000 m³ vuorokaudessa.

Laadultaan talousvesi on erinomaista ja täyttää Sosiaali- ja terveysministeriön laatuvaatimukset. Talousvesi on laadultaan pehmeää, arvoltaan n. 0,65 mmol/l (3,7 dH). Veden happamuus pH on noin 8,0 eli vesi on lievästi emäksistä.

Kulutuskohteissa syntynyt jätevesi johdetaan siirtoviemärin välityksellä Leppävirralta Varkauden Akonniemeen, jossa jätevesi käsitellään biologiskemiallisessa puhdistamossa. Leppävirran taajaman ja Sorsakosken alueelta johdetaan jätevesiä noin 497.000 kuutiota Akonniemeen. Laskutettavan jäteveden määrä on 285 158 kuutiota. Määrä on huomattavasti suurempi kuin vedenkulutus ja laskutettavan jäteveden osuus, joka johtuu lähinnä vanhojen verkostojen vuotovesistä.

Akonniemen puhdistamotulokset täyttävät lupaehtojen mukaiset vaatimukset. Puhdistusteho on vaihdellut 95-99 %, vaatimustason ollessa 90 %. Uudet lupaehdot (5.11.2005 alkaen) tiukensivat lupaehtoja ja nostivat pois-totehojen vaatimustason 95 %

Vuoden aikana tehtiin investointeja yhteensä 379 500 eurolla. Investointeja olivat:

• vesihuoltoverkoston peruskorjaus	176 900 €
• taloliittymien rakentaminen	94 100 €
• verkostokartoituksen laatiminen	13 400 €
• pumppaamoiden saneeraus	25 400 €
• vesitornin saneeraus (suunnittelun tarkistus)	2 000 €
• Oravikoski-Leppävirta siirtoviemärin suunnittelu	64 100 €

Vuonna 2016 toiminnassa ei tapahtunut suuria poikkeamia.

Organisaatio

Vesilaitoksen tulosalueella työskentelee suoraan 2 henkilöä.

Vesilaitoksella on ympärivuorokautinen päivystys, joka toimii 24/7 järjestelmällä. Päivystysringissä on kevästä 2015 alkaen ollut 4 henkilöä, aiemmin henkilöitä oli 5. Osa päivystäjistä työskentelee päätoimisesti muilla tulos-alueilla.

Taksat

Teknisen lautakunnan päätöksen 17.11.2015 §103 mukaisesti viemäriverkoston käyttömaksuja korotettiin 1.2.2016 alkaen.

Teknisen lautakunnan päätöksen 22.11.2016 §93 mukaisesti viemäriverkoston käyttömaksuja korotetaan 1.2.2017 alkaen.

Perusmaksua perittiin käyttöveden ja jäteveden osalta. Käyttöveden asiakkaita oli 2251 kpl ja jätevesi/asiakkaita oli 1614 kpl.

Vuonna 2016 käyttömaksut olivat (alv 0%):

vesi	1,70 € / m ³
jätevesi	2,87 € / m ³

Vuoden 2016 talous

Vesi- ja viemärilaitoksen tuloslaskelma vuodelta 2016

• liikevaihto	1 705 075 €
• materiaalit ja palvelut	-570 235 €
• henkilöstökulut	-212 570 €
• poistot	-735 171 €
• rahoituskulut	-219 414 €
• tilikauden alijäämä	-48 049 €

Tarkemmat tiedot vuoden 2016 taloudesta ja tase 2016 on esitetty liitteessä.

Vesi- ja viemäriverkostot

Vesijohtoverkostoa on n. 320 km. Pohjavesilaitoksia on 2 kpl, jotka ovat varavedenottamoina. Paineenkorotuslaitteita on 6 kpl.

Viemäriverkostoa on Leppävirran kunnan alueella n. 153 km ja pumppaamoita on 56 kpl. Oravikosken puhdistamon ympäristölupa on voimassa 31.12.2019 saakka. Oravikosken ja Kalmalahden välisen siirtolinjan rakentamisen jälkeen jätevedet johdetaan sieltäkin Varkauden Akonniemeen. Siirtolinjan suunnittelu valmistui 21.10.2016.

Lyhyesti suunnitelmasta:

Suunnitelma sisältää Oravikosken ja Leppävirran kirkonkylän välille siirtoviemärin ja vesijohdon. Viemäri rakennetaan Oravikosken jätevedenpuhdistamolta (Väinöläntie 5) Leppävirran Särkinieheen (Heimoluhdantie), jossa se liittyy Leppävirran olemassa olevaan viemäriverkostoon. Rakennettavan vesihuoltolinjan kokonaispituus on noin 10 km, josta suurin osa kulkee vesistöissä. Leppävirran Paajalanmäen ja Uitukanharjun väliselle alueelle rakennetaan noin 300 metriä uutta paineviemäriä. Lisäksi paineviemärin purkukaivon jälkeiset viettoviemärit saneerataan Uitukanharjulla. Oravikosken jätevedenpuhdistamolla on tarve tehdä toiminnallisia muutoksia mm. puhdistamon selkeytysallas muutetaan Väinöläntie jätevedenpumppaamon varoalaksi. Selkeyttämöarakennuksen sisällä sijaitsevat kemikaali- ja lietesäiliö puretaan ja niiltä vapautuvasta rakennuksen osasta tehdään kylmä varastotila, joka erotetaan varoallastilasta väliseinällä. Hankkeen kustannusarvio on n. 1,2M€.

Kirjanpidollisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

		1.1.-31.12.2016
Liikevaihto		1 736 988,40
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys(+) tai vähennys (-)		
Valmistus omaan käyttöön		2 108,50
Liiketoiminnan muut tuotot		-31 913,65
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä		
Materiaalit ja palvelut	-570 235,18	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-235 624,48	
Ostot tilikauden aikana	-235 624,48	
Varastojen lisäys(+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-334 610,70	-570 235,18
Henkilöstökulut	-212 570,32	
Palkat ja palkkiot	-167 815,96	
Henkilöstösivukulut	-44 754,36	
Eläkekulut	-34 045,14	
Muut henkilösivukulut	-10 709,22	-212 570,32
Poistot ja arvonalentumiset	-735 170,88	
Suunnitelman mukaiset poistot	-735 170,88	
Arvonalentumiset	0,00	-735 170,88
Liiketoiminnan muut kulut		-18 114,57
Liikelylijäämä (-alijäämä)		171 092,30
Rahoitustuotot ja -kulut	-219 141,32	
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	7 079,08	
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-69 825,01	
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta	-156 395,39	
Muut rahoituskulut		-219 141,32
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-48 049,02
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot	0,00	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-48 049,02
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	
Tuloverot	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-48 049,02

Kirjanpidollisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

31.12.2016		
	TOIMINNAN RAHAVIRTA	
	Liikelyjäämä (-alijäämä)	171 092,30
	Poistot ja arvonalentumiset	735 170,88
	Rahoitustuotot ja -kulut	-219 141,32
	Satunnaiset erät	0,00
	Tulorahoituksen korjauserät	0,00
		687 121,86
	INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	
	Investointimenot	-340 790,99
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00
		-340 790,99
	TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	346 330,87
	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	
	ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	
	Antolainasaamisten lisäykset kunnalle/ky:lle	
	Antolainasaamisten lisäykset muilta	
	Antolainasaamisten vähennykset kunnalta/ky:ltä	
	Antolainasaamisten vähennykset muilta	
	LAINAKANNAN MUUTOKSET	
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta/ky:ltä	
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle/ky:lle	-179 038,50
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	
		-179 038,50
	L. aik. lainojen muutos kunnalta	
	L. aik. lainojen muutos muilta	
		-179 038,50
	OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0,00
	MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	
	Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	
	Vaihto-omaisuuden muutos	
	Saamisten muutos kunnalta/ky:ltä	
	Saamisten muutos muilta	21 527,85
	Korottomien velkojen muutos kunnalta/ky:ltä	
	Korottomien velkojen muutos muilta	178 234,89
		199 762,74
	RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	20 724,24
	RAHAVAROJEN MUUTOS	367 055,11
	RAHAVARAT 31.12.2016	367 055,11
	RAHAVARAT 1.1.2016	0,00
		367 055,11

Kirjanpidollisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen taselaskelma

31.12.2016					
VASTAAVAA	1.1.2016	31.12.2016	VASTATTAVAA	1.1.2016	31.12.2016
A PYSYVÄT VASTAAVAT	6 870 421,64	6 476 041,75	A OMA PÄÄOMA	3 655 713,69	3 607 664,67
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	5 213 179,67	5 213 179,67
1. Aineettomat oikeudet			II Arvonkorotusrahasasto		
2. Muut pitkävaikutteiset menot			III Muut omat rahastot		
3. Ennakkomaksut			IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 557 465,98	-1 557 465,98
II Aineelliset hyödykkeet	6 870 421,64	6 476 041,75	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-48 049,02
1. Maa- ja vesialueet			B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
2. Rakennukset	315 016,78	260 568,08	1. Poistoero		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 547 667,32	6 150 716,82	2. Vapaaehtoiset varaukset		
4. Koneet ja kalusto	7 737,54	671,95	C PAKOLLISET VARAUKSET		
5. Muut aineelliset hyödykkeet			1. Eläkevaraukset		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		64 084,90	2. Muut pakolliset varaukset		
III Sijoitukset			D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Osakkeet ja osuudet			1. Valtion toimeksiannot		
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			2. Lahjoitusrahastojen pääomat		
3. Muut lainasaamiset			3. Muiden toimeksiantojen pääomat		
4. Muut saamiset			E VIERAS PÄÄOMA	3 476 510,24	3 475 706,63
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			I Pitkäaikainen	3 157 175,58	3 037 466,88
1. Valtion toimeksiannot			1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
3. Muut toimeksiantojen varat			3. Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	2 327 500,41	2 148 461,91
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	261 802,29	607 329,55	4. Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus			5. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Aineet ja tarvikkeet			6. Saadut ennakot		
2. Keskeneräiset tuotteet			7. Ostovelat		
3. Valmiit tuotteet			8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä		
4. Muu vaihto-omaisuus			9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut ve	829 675,17	889 004,97
5. Ennakkomaksut			10. Siirtovelat		
II Saamiset	261 802,29	240 274,44	II Lyhytaikainen	319 334,66	438 239,75
Pitkäaikaiset saamiset			1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Myyntisaamiset			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
2. Lainasaamiset			3. Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	179 038,50	179 038,50
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä			4. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Muut saamiset			5. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Siirtosaamiset			6. Saadut ennakot		
Lyhytaikaiset saamiset	261 802,29	240 274,44	7. Ostovelat	74 408,11	121 812,35
1. Myyntisaamiset	261 802,29	230 552,17	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtym	5 187,39	5 654,86
2. Lainasaamiset			9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut ve	23 173,80	83 810,54
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä			10. Siirtovelat	37 526,86	47 923,50
4. Muut saamiset	0,00	9 722,27	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 132 223,93	7 083 371,30
5. Siirtosaamiset					
III Rahoitusarvopaperit					
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin					
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset		367 055,11			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 132 223,93	7 083 371,30			

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

Leppävirralla 27 päivänä maalis kuuta 2017

Olja Ranta

Asa

Hadi

Taru Naupia

2017.5.2017

[Handwritten signature]

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ:

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu erillinen kertomus.

Leppävirralla 27 päivänä HUHTI kuuta 2017

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Pentti Tanskanen

Pentti Tanskanen
tilintarkastaja, HTM, JHTT

7. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

7. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavissa asiakirjoissa esitetään tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt.

Tilinpäätöstä varmentamaan on laadittava tase-erittelyt. Ne ovat tase-erien sisällön yksityiskohtaisia luetteloita. Ohjeet tase-erittelyistä ja niiden laatimisesta on yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (13.9.2016, luku 11). Taseen liitetietojen erittelyjä on ohjeistettu erillisessä yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän tilin- päätöksen liitetiedoista (25.10.2016)

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT TILIKAUDELLE 1.1. – 31.12.2016

Päiväkirja	sähköisessä muodossa
Pääkirja	sähköisessä muodossa
Toteutusvertailut	atk-tulosteina ja sähköisessä muodossa
Tasekirja	sidottuna
Tase-erittelyt	mapissa

Osakirjanpitoina:	
Populus-palkat	Kuhilas Oy:ssa
Raindance-käyttöomaisuuskirjanpito	KOM viennit yhdisteltyinä

Sivukirjanpitoina:	
CGI/Basware tiliotteen käsittely	viennit tapahtumittain
CGI/Basware lainaohjelma	viennit tapahtumittain
Raindance-ostolaskujen kierrätys	viennit tapahtumittain
Raipe-raportti	rakentamispalv. verottajalle

TOSITTEIDEN LAJIT

ALKUSA	1001-1999	Alkusaldot
BUD	2001-2999	Talousarvio
BUDL	3001-3999	Lisämääräraha
MUIST1	10001-10999	Muistio, ulk. RD
MUISRO	15001-15999	Muistio ulk. laskuportaali
MUISIS	20001-20999	Muistio sis. RD
MUISRS	25001-25999	Muistio sis. laskuportaali
KOMTOS	34001-34999	Käyttöomaisuus
SIS.LAS	35001-35999	Sis.laskut, ProE Laskutus
CPUM	72001-72999	Kassan sekalaiset/CPU kassamuistio
PANKKI	101467-101999	Pankin tiliotteet
PALKAT	100001-100999	Palkkatositteet
SOSTYÖ	103001-103999	Sosiaalityö
CPU	104001-104999	CPU-kassa
YMRMAN	5110001-5119999	Myyntireskontan manuaalisuoritukset
YMRVII	5210001-5219999	Myyntireskontran viitesuoritukset
YMRHYV	5310001-5319999	Hyvityslaskujen kuittaus
OSTOT/ostot2	8010001-8019999	Ostolasku
OMAKSU	8990001-8999999	Ostomaksut
KLALKU	99910001-99919999	Konsernin alkusaldot
KLYHT	99920001-99929999	Konsernin tytär/Ky
KLKIRJ	99930001-99939999	Konsernikirjaukset

Myyntilaskut

YMR 11	11000001-11999999	ProE Laskutus - Muut asuinhuoneiston vuokrat
YMR 12	12000001-12999999	ProE Laskutus - Perusturvan asiakasmaksut
YMR 13	13000001-13999999	ProE Laskutus - Teollisuushallit ja liikehuoneistot
YMR 14	14000001-14999999	ProE Laskutus - Sähkömaksut
YMR 15	15000001-15999999	ProE Laskutus - Kirjastomaksut
YMR 16	16000001-16999999	ProE Laskutus - Koululaisten aamu- ja iltapäivähoito
YMR 17	17000001-17999999	ProE Laskutus - Palveluasuntojen vuokrat
YMR 19	19000001-19999999	ProE Laskutus - Teknisen toimiston saatavat
YMR 20	20000001-29999999	ProE Laskutus - Yleislaskutus/Sekalaiset saatavat
YMR 21	21000001-21999999	ProE Laskutus - Omakotitonttien vuokrat
YMR 22	22000001-22999999	ProE Laskutus - Ateriamaksut Ceepos
YMR 23	23000001-23999999	ProE Laskutus - Teollisuustonttien vuokrat
YMR 24	24000001-24999999	ProE Laskutus - Venepaikkamaksut
YMR 44	44000001-44999999	ProE Laskutus - Vesi- ja jätevesim. /Vesikanta Plus
YMR 54	54000001-54999999	ProE Laskutus - Päivähoitomaksut/ProConsona
YMR 60	60000001-60999999	ProE Laskutus - Rakennusvalvontamaksut/Facta
YMR 83	83000001-83999999	ProE Laskutus - Kotipalvelu/vanhustyö AluePegasos

SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

Tasekirja

- Toimintakertomus
- Tilinpäätöslaskelmat
- Liitetiedot
- Luettelot ja selvitykset
- Allekirjoitukset ja merkintä

sidotaan kirjaksi ja säilytetään
pysyvästi

Tilinpäätöksen tarkastaminen

- Tilinpäätöksen tarkastusasiakirjat
- Tilintarkastus- ja arviointikertomus

pysyvästi kunnan arkistossa

Varmentavat asiakirjat

- Tase-erittelyt
- Lisätietojen erittelyt

10 v sähköinen tietoväline

Tiliositteet

- Pääkirjat, päiväkirjat

10 v sähköinen tietoväline DVD tallennus

